

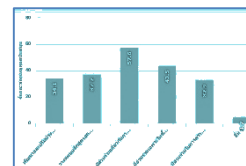
รายงานผลสำรวจสภาพและปัญหา การนำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ผ่านระบบออนไลน์

ครูผู้สอน

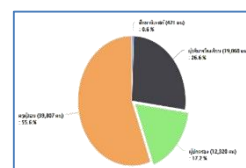
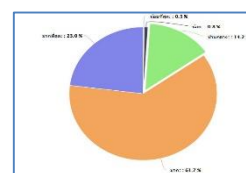
ผู้บริหาร

ศึกษานิเทศก์

ผู้ปกครอง

กลุ่มพัฒนาหลักสูตร สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เนื่องด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และใช้มาเป็นเวลากว่า ๖ ปี ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งนี้ประเทศ กำกับติดตาม วิจัย และศึกษาเอกสารรายงานผลการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรพบว่า ส่วนมากการศึกษาวิจัยยังไม่ครอบคลุมโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดที่มีอยู่กว่า ๓๑,๑๑๖ โรงเรียน ซึ่งจะมีความพร้อมแตกต่างกันไป ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปของการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมระดับประเทศได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อสำรวจสภาพและปัญหาที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากโรงเรียนทั่วประเทศทั้งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และต่างสังกัด ทุกประเภท ในแง่มุมที่ยังขาดหายไปให้สมบูรณ์ และประเด็นที่เคยศึกษามาแล้ว เพื่อสอบถามข้อมูลเดิม ซึ่งจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรแกนกลางสู่การปฏิบัติได้มากขึ้น และยังส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ครบถ้วนสมบูรณ์

ประเด็นในการศึกษาครั้งนี้ คือ ความเหมาะสมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร (การประชาสัมพันธ์หลักสูตร นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพหลักสูตร) โดยคณะทำงานได้ทำการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศผ่านระบบออนไลน์ (Curriculum Scan) จากครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และผู้ปกครอง จำนวน ๗๑,๖๐๘ คน จากหน่วยงานที่มีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคาดหวังว่า ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพิจารณาประกอบการตัดสินใจพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มิถุนายน ๒๕๕๘

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ผ่านระบบออนไลน์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในด้านเอกสารหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร (การประชาสัมพันธ์หลักสูตร นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร) ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงใช้ประกอบการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ต่อไป ประเด็นการสำรวจข้างต้นสังเคราะห์จากผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๑๒ ฉบับ การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศใช้ซอฟต์แวร์การเก็บข้อมูลหลักสูตรออนไลน์ (Curriculum Scan) จากครูผู้สอน ๓๙,๘๐๗ คน ผู้บริหารสถานศึกษา ๑๙,๐๖๐ คน ศึกษานิเทศก์ ๔๒๑ คน และผู้ปกครอง ๑๒,๓๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๗๑,๖๐๘ คน โดยใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น ๓๐ วัน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ คือ ร้อยละ และนำมาแปลผลจากค่าระดับความคิดเห็นของ เร็นซิส เอ. ลิเคิร์ต (Rensis A. Likert, ๑๙๖๑) ๕ ระดับ ได้ดังนี้

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑. องค์ประกอบหลักสูตร มีความเหมาะสมสอดคล้องกันในระดับมาก ได้แก่ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ องค์ประกอบในแต่ละด้านต่างก็มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม และมีความยืดหยุ่น สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน อย่างไรก็ตามในอนาคตควรจะมีการนำสมรรถนะผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการจบการศึกษา

๑.๒. สัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียน ที่ระบุไว้ในหลักสูตรโดยรวมมีความเหมาะสมมาก แต่อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่า ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนรายวิชาพื้นฐานมากเกินไป

๑.๓. มาตรฐานการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาที่มีจำนวนและความยากง่ายที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่าในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีมากเกินไป

๑.๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวนเหมาะสมมากเกือบทุกชั้น ยกเว้น ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความเหมาะสมปานกลางเนื่องจากมีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป

๑.๕. ตัวชี้วัดการเรียนรู้ มีจำนวนเหมาะสมมากเกือบทุกชั้น ยกเว้นระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ที่มีจำนวนตัวชี้วัดมากและยากเกินไปในบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น ตัวชี้วัดบางตัวในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นต้น

๒. การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในส่วนของการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ครูขาดความรู้และความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนไม่เหมาะสม ไม่สามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น มีอัตลักษณ์และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นอื่น ๆ

๒.๒. การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็น ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ควรจัดเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯ และภาษาต่างประเทศ) และบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี) ส่วนระดับชั้นอื่นจัดเป็นรายวิชา ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๒.๓. การจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ลงมือปฏิบัติจริง และทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ ๖๕.๕๔ ทั้งนี้ครูผู้สอนใช้มากกว่า ๑ วิธีสอนสำหรับปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พบมากที่สุด คือ ครูมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน เช่น งานธุรการ งานการเงิน และงานพัสดุ เป็นต้น รองลงมาได้แก่ ครูสอนด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน และครูยึดหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หน่วยการเรียนรู้ แผนการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้

๒.๔. สื่อการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุดคือ หนังสือเรียน อินเทอร์เน็ต และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ครูผู้สอนเป็นผู้ปรับปรุงและพัฒนาจากสื่ออื่นๆที่มีอยู่

๒.๕. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูผู้สอนส่วนมาก ประเมินผลผู้เรียนโดยการทดสอบ โดยมีเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนการผ่านตัวชี้วัดขั้นต่ำที่กำหนด ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ คือ เกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดเป็นภาระงานอย่างมากให้กับผู้สอน เอกสารหลักฐานทางการศึกษามีรายละเอียดข้อมูลจำนวนมาก และ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจวิธีการออกแบบพิมพ์ที่ถูกต้อง

๒.๖. การบริหารหลักสูตร

๒.๖.๑. การนิเทศ การกำกับ ติดตาม และวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนมากได้ดำเนินการนิเทศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา ทุกสถานศึกษา ๑ ครั้งต่อภาคเรียน มีการวิจัย ติดตามผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศที่พบ คือ สถานศึกษาขาดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขาดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการนิเทศติดตาม ครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ

๒.๖.๒. การประสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้ปกครองส่วนมากเห็นว่า สถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๓. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓.๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้ปกครองส่วนมากมีความคิดเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มมีมากเกินไป ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และเสนอให้จัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาโดยแยกเป็น ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯ และภาษาอังกฤษ) และสอนแบบบูรณาการใน ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี)

๓.๒ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต และใฝ่เรียนรู้ สำหรับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่มีจำนวนผู้ปกครองพึงพอใจน้อย ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ทักษะการแก้ปัญหา และการรักความเป็นไทย

๔. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในอนาคตที่จำเป็น ได้แก่ การปกครองและหน้าที่พลเมือง การเป็นพลเมืองที่ดี หลักการประชาธิปไตย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการคิด ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต และการใฝ่เรียนรู้

๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๑ ด้านหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๕.๑.๑ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน จำเป็นต้องนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการจบการศึกษาในแต่ละชั้น หรือเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อเป็นจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียน และเป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในอนาคต

๕.๑.๒ ปรับรูปแบบการจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ โดยจัดเป็นรายวิชาใน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ส่วนอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้จัดเป็นรายวิชาแบบบูรณาการ คือ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี

๕.๒ ด้านการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ

๕.๒.๑ ยกระดับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบตั้งแต่ คัดวางแผน ตัดสินใจ และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมหรือให้ข้อมูลป้อนกลับ สถานศึกษา เพื่อสะท้อนความต้องการ จำเป็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

๕.๒.๒ นำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้อย่างจริงจัง โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ห่วงแหน ภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานส่วนกลางตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

๕.๒.๓ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ หน่วยงานส่วนกลางควรสร้างความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือแก่ครู ในการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด เพื่อนำมาวางแผนการเรียนรู้ จัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

๕.๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นการวัดผลจากการปฏิบัติงาน และสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีมาตรฐาน สามารถสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และส่งเสริมการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และปรับปรุง แก้ไขดูแล ช่วยเหลือการเรียนรู้ของผู้เรียน

๕.๒.๕ ลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานสอน หน่วยงานต้นสังกัดทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องลดงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานสอนลง ได้แก่ งานธุรการ การเงิน พัสดุ และงานข้อมูล เป็นต้น ตลอดจนลดการประกวดที่ต้องนำผู้เรียนออกนอกห้องเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีเวลาอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน

๕.๒.๖ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา เพื่อประเมิน ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๕.๓ การพัฒนาหลักสูตรในอนาคต ควรกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่มีจุดเน้นทั้ง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังต่อไปนี้ ด้านความรู้ ได้แก่ การปกครองและหน้าที่พลเมือง การเป็นพลเมืองที่ดี หลักการประชาธิปไตย ด้านทักษะ ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และ ความสามารถในการคิดด้านคุณลักษณะ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต และใฝ่เรียนรู้

สารบัญ

รายการ	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล	๒
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๒
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๒
ส่วนที่ ๒ กรอบแนวคิด	๓
๑. หลักการแนวคิดการประเมินหลักสูตร	๓
๒. การวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร	๖
๓. ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๗
ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับ	
การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ	
ส่วนที่ ๓ วิธีการดำเนินงาน	๑๑
ส่วนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๕
๑. ข้อมูลพื้นฐาน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้ปกครอง	๑๕
๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๒๓
๓. การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ	๓๔
๔. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๔๕
พุทธศักราช ๒๕๕๑	
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๕๕
สรุป	๕๕
อภิปรายผล	๕๘
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๖๔
บรรณานุกรม	๖๖
ภาคผนวก ก	๖๘
รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานสำรวจ สภาพและปัญหาการนำหลักสูตร	
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	
ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์	
ภาคผนวก ข	๖๙
ข้อมูลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	
ภาคผนวก ค	๗๐
ความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์	
ที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	
ภาคผนวก ง	๗๘
การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	

	รายการ	หน้า
	ไปสู่การปฏิบัติ ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์	
ภาคผนวก จ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ของผู้ปกครอง	๘๙
ภาคผนวก ฉ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับเด็กไทย ในอนาคตของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และผู้ปกครอง	๙๔
ภาคผนวก ช	ตัวชี้วัดที่ต้องทบทวน	๙๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	๑๕
ตารางที่ ๒ หน่วยงานต้นสังกัด ประเภท ขนาด ระดับที่เปิดสอน และสภาพพื้นที่	๑๖
ตารางที่ ๓ ประสบการณ์สอนของครูผู้สอน	๑๗
ตารางที่ ๔ วิชาเอกระดับปริญญาตรีและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน	๑๗
ตารางที่ ๕ จำนวนชั่วโมงทำงานอื่น นอกเหนือจากการสอน	๑๙
ตารางที่ ๖ งานโครงการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่รับผิดชอบ	๑๙
ตารางที่ ๗ ภาระงานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	๒๐
ตารางที่ ๘ ข้อมูลพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์จำแนกตามประสบการณ์และงานที่รับผิดชอบ	๒๑
ตารางที่ ๙ ข้อมูลพื้นฐานผู้ปกครอง จำแนกตามประเภทโรงเรียน อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา	๒๒
ตารางที่ ๑๐ ความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๒๓
ตารางที่ ๑๑ ความยืดหยุ่นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ที่สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	๒๔
ตารางที่ ๑๒ ความเหมาะสมของ สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา	๒๔
ตารางที่ ๑๓ ความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม จำแนกตามช่วงชั้น	๒๖
ตารางที่ ๑๔ จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำแนกตามระดับการศึกษา	๒๗
ตารางที่ ๑๕ ความเหมาะสมของความยาก-ง่ายของมาตรฐานการเรียนรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา	๒๘
ตารางที่ ๑๖ ความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัด จำแนกตามช่วงชั้น	๒๙
ตารางที่ ๑๗ ความเหมาะสมของความยาก-ง่าย ของมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	๓๐
ตารางที่ ๑๘ ความสะดวกในการนำตัวชี้วัดขึ้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางไปช่วยจัดการเรียนรู้	๓๒
ตารางที่ ๑๙ ความจำเป็นในการนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษา	๓๒
ตารางที่ ๒๐ สรุปคุณภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากความเห็นของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์	๓๓
ตารางที่ ๒๑ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามกิจกรรมและปัญหา	๓๔
ตารางที่ ๒๒ การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๓๕
ตารางที่ ๒๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนจำแนกตามช่วงชั้น	๓๖
ตารางที่ ๒๔ การจัดทำรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน เทคนิค และปัญหาการจัดการเรียนรู้	๓๘
ตารางที่ ๒๕ แหล่งที่มาของสื่อการเรียนรู้	๔๐

	หน้า
ตารางที่ ๒๖ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๔๐
ตารางที่ ๒๗ การตัดสินผลการเรียนและการจบการศึกษา	๔๑
ตารางที่ ๒๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิ ขั้นพื้นฐาน (O-NET)	๔๓
ตารางที่ ๒๙ การนิเทศ กำกับ ติดตาม วิจัย และตรวจสอบคุณภาพ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๔๓
ตารางที่ ๓๐ การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติของผู้ปกครอง	๔๕
ตารางที่ ๓๑ ความเหมาะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชาเพิ่มเติม ตามความเห็นของผู้ปกครอง	๔๖
ตารางที่ ๓๒ การมอบหมายการบ้านของครูผู้สอน ตามความเห็นของผู้ปกครอง	๔๘
ตารางที่ ๓๓ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด	๔๘
ตารางที่ ๓๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิขั้นพื้นฐาน (O-NET) ความเห็นของผู้ปกครอง	๔๙
ตารางที่ ๓๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กไทยในอนาคต ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ	๕๐
ตารางที่ ๓๖ รายละเอียดตัวชี้วัดที่ต้องมีการทบทวน ๒๐ อันดับแรก	๕๒

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ ๑ สัดส่วนจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๑
แผนภาพที่ ๒ หลักการประเมินหลักสูตร	๔

ส่วนที่ 1 บทนำ

หลักการและเหตุผล

เนื่องด้วยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และใช้มาเป็นเวลากว่า ๖ ปี ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งนิเทศ กำกับติดตาม วิจัย และศึกษาเอกสาร รายงานผลการกำกับติดตามการใช้หลักสูตรพบว่า ส่วนมากการศึกษาวิจัยยังไม่ครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดที่มีอยู่กว่า ๓๑,๑๑๖ โรงเรียน ซึ่งจะมีความพร้อมแตกต่างกันไป ส่วนมากศึกษา วิจัยเฉพาะโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร จำนวน ๕๕๕ โรงเรียนเท่านั้น (ร้อยละ ๑.๗๘) ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้นับแต่เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านต่างๆ และกระบวนการศึกษามักเป็นการประชุม นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับกลุ่มย่อยเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถนำไปสู่ข้อสรุปของการพัฒนาหลักสูตรในภาพรวมระดับประเทศได้ ดังนั้นควรมีการศึกษา วิจัยเชิงประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากสถานศึกษาในสังกัดทุกประเภทในแง่มุมที่ยังขาดหายไปให้สมบูรณ์ และประเด็นที่เคยศึกษามาแล้วเพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรแกนกลางสู่การ ปฏิบัติได้มากขึ้น และยังส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ครบถ้วนสมบูรณ์

แผนภาพที่ ๑ สัดส่วนจำนวนสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

วัตถุประสงค์

๑. ศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการนำหลักสูตรแกนกลาง ๓ ไปสู่การปฏิบัติ ให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน ทั้งหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร
๒. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการบริหารหลักสูตร

๓. เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสภาพและปัญหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ต่อผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องใช้ประกอบการพิจารณา ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล

๑. ครูผู้สอน
๒. ผู้บริหารสถานศึกษา
๓. ศึกษาานิเทศก์
๔. ผู้ปกครอง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ศึกษาทบทวน เอกสาร ตำรา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการสำรวจสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สู่การปฏิบัติ ผ่านระบบออนไลน์
๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางฯ ไปสู่การปฏิบัติจำนวน ๔ ฉบับ ร่วมกับครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตร ตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตร จำนวน ๓ ท่าน
๓. ทดลองใช้กับโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทุกขนาด ร่วมกับ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาานิเทศก์ และผู้ปกครอง จำนวน ๗ จังหวัด สถานศึกษา ๓๓ แห่ง เขตพื้นที่การศึกษา ๗ จังหวัด
๔. พัฒนาซอฟต์แวร์สำรวจความคิดเห็นสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ผ่านระบบออนไลน์ (curriculum Scan)
๕. แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการบันทึกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ (curriculum Scan)
๖. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการบันทึกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘
๗. จัดประชุมสรุปผลการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์
๘. จัดทำเอกสารรายงานผลการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์ นำเสนอผู้บริหารระดับสูง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ อย่างครอบคลุม
๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต อย่างรอบด้าน

ส่วนที่ ๒

กรอบแนวคิด

การศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติในครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลอันนำไปสู่การประเมินหลักสูตรอย่างรอบด้าน ทั้งหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร ดังนั้นจึงกำหนดหลักการเพื่อเป็นกรอบแนวคิดการสำรวจสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไว้ดังนี้

๑. หลักการ แนวคิดการประเมินหลักสูตร
๒. การวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร
๓. ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

๑. หลักการ แนวคิดการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีความหมายที่กว้างขวางมาก วิลเลอร์ (Wheeler, ๑๙๖๗) กำหนดให้การประเมินเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่จะทำการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่า ได้บรรลุหรือไม่ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงตามความจำเป็น สคริปเว่น (Soriven, ๑๙๖๗) ระบุว่า เป้าหมายของการประเมินคือการหาคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ครอนบัค (Cronbach, ๑๙๖๓) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, ๑๙๗๑) คูเปอร์ (Cooper, ๑๙๗๕) มีความคิดสอดคล้องกันว่าเป้าหมายของการประเมิน ควรเป็นการให้หลักฐานข้อมูลเพื่อชี้แนะแนวทางในการตัดสินใจคูเปอร์ (๑๙๗๕) ให้แนวความคิดว่า การประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมและการนำเสนอหลักฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล และเกี่ยวกับคุณค่าทางการศึกษาของหลักสูตร ดังนั้นการประเมินหลักสูตรจึงหมายถึง การนำเสนอหลักฐานข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรในแง่มุมต่างๆ เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจด้านหลักสูตร ซึ่งการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร (Curriculum decision) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประเมิน ๒ ประเภท คือ

๑. Intrinsic evaluation เป็นการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร เพื่อจะได้นำผลที่มีแนวโน้มจะเกิดอาจจะเป็นผลที่จะเกิดขึ้นตามแนวโน้มเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่ระบุ หรือไม่ได้ระบุ หรืออาจเป็นผลที่มีได้วางแผนไว้

๒. Performance evaluation เป็นการประเมินที่เกี่ยวกับการค้นหาว่า ผลการใช้หลักสูตรได้เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามความเป็นจริงในเชิงปฏิบัติ รวมทั้งการประเมินถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดและรวมทั้งความพยายามตรวจสอบว่า มีผลที่เกิดขึ้นโดยมิได้กำหนด (Unintended outcomes) หรือไม่ เมื่อพบว่า มีความขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กำหนดและผลผลิตที่เป็นจริงก็มีทางเลือก ๒ ทาง คือ การปรับวัตถุประสงค์หรือพยายามเปลี่ยนหลักสูตร การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอาจจะเปลี่ยนสิ่งที่สอน หรือเปลี่ยนวิธีสอน แต่ในทางปฏิบัติจะรวมทั้ง ๒ ประการ

๑.๑ ขอบข่ายการประเมินหลักสูตร

๑.๑.๑ **ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกสาขา** ทุกด้าน การประเมินแบบนี้เป็นที่รู้จักคุ้นเคยกัน อย่างแพร่หลายในหมู่ครู ผู้บริหาร ซึ่งจะกระทำโดยการทดสอบ วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (Achievement) การวิเคราะห์ความก้าวหน้าของผู้เรียน รายบุคคลและการเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ปกติ (Norms) และคะแนนของสมาชิกในกลุ่ม (ชั้น) หรืออายุกลุ่มเดียวกัน

๑.๑.๒ **การพิจารณาคุณค่าของตัวหลักสูตร** โดยตอบคำถามต่อไปนี้ หลักสูตรสนองตอบ (Fulfilling) จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีคุณค่า (Valid) หรือไม่ หลักสูตรมีความเหมาะสม กับกลุ่มผู้เรียนที่ใช้หรือไม่ การสอน (Instructional models) ที่เลือกมาดีที่สดุหรือไม่ เนื้อหาที่คัดเลือกมา ดีที่สดุหรือไม่ วัสดุที่เสนอแนะมีความเหมาะสมและดีที่สดุ หรือไม่

แผนภาพที่ 2 หลักการประเมินหลักสูตร

๑.๑.๓ การพัฒนาความเป็นธรรมของการบริหาร

การจัดการ การปฏิบัติ และโครงสร้างของสถาบันการศึกษาเอง ถือว่าส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาเป็นตัวการ ที่มีความสำคัญต่อหลักสูตรและการสอน

๑.๒ จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

๑.๒.๑ **เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร** ว่าสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่

๑.๒.๒ **เพื่ออธิบายลักษณะส่วนประกอบ** ในด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลในแง่ของความสอดคล้องสัมพันธ์

๑.๒.๓ **เพื่อพิจารณาระบบของการบริหารหลักสูตร** ว่าเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อการบรรลุจุดประสงค์หรือไม่เพียงใด

๑.๒.๔ **เพื่อดูผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตรว่าเป็นอย่างไร**

๑.๓ **กระบวนการประเมินหลักสูตร** เป็นกระบวนการที่ไม่หยุดนิ่งมีความเคลื่อนไหวแบบวงจรไม่มีที่สิ้นสุด มีนักพัฒนาหลักสูตรต่างประเทศและของไทยได้นำเสนอกระบวนการประเมินหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้ เบรกเนอร์ (Beckner, ๑๙๗๒) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรจะต้องประกอบด้วย การรวบรวม วิเคราะห์และแปลข้อมูล ที่รวบรวมได้ จากโปรแกรมการศึกษา การประเมินที่สมบูรณ์ จะต้องรวบรวมข้อมูล ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ ข้อมูล เชิงบรรยาย ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจุดประสงค์และเป้าหมาย สภาพแวดล้อม บุคลากร วิธีการและเนื้อหา และ ผลผลิต และความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับคุณภาพและความเหมาะสมของเป้าหมาย สภาพแวดล้อม เป็นต้น

เอกวิทย์ ณ ถลาง (๒๕๒๖) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรโดยการตั้งคำถาม เป็นเบื้องต้นว่า “เราจะแน่ใจได้อย่างไร เมื่อนำหลักสูตรออกไปใช้ แก่ลูกหลานของเราทั่วประเทศแล้ว มันจะเกิด ผลดีมากกว่าผลเสีย เราจะแน่ใจได้อย่างไร เราสร้างคุณภาพสร้างประสิทธิภาพให้กับวงการศึกษาย่างเหมาะสม” เมื่อเรายังไม่แน่ใจ ก็ต้องใช้หลักวิทยาศาสตร์ ต้องติดตามให้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น ซึ่งสามารถกระทำได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑) ติดตามเป็นระยะ ๆ (Formative) เป็นการติดตามทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ว่ามีปัญหาตรงไหน เกิดอะไรขึ้น ควรปรับปรุงแก้ไขอะไร ควรช่วยเหลือส่งเสริมอะไร อะไรผิดไปสามารถรู้ได้ ทันทีทันที

๒) สรุปรวบยอด (Summative) เป็นการสรุปว่า ในแต่ละปีเราได้นำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จหรือไม่ มีองค์ประกอบหรือตัวแปรอะไรบ้าง

อำนาจ จันทร์แป้น (๒๕๓๒) ได้นำเสนอกระบวนการประเมิน มุ่งที่จะตอบคำถามว่า จะประเมินอะไร มีวิธีวัดอย่างไร แหล่งข้อมูลได้จากที่ไหน เกณฑ์และมาตรฐานการประเมินเป็นอย่างไร ใช้วิธีใดในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้ระบุขั้นตอนการประเมิน ๗ ขั้นตอนไว้ดังต่อไปนี้

- ๑) ศึกษาหลักสูตรที่จะประเมิน
- ๒) กำหนดจุดประสงค์ของการประเมิน
- ๓) กำหนดวิธีการ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมินกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และเวลาที่ใช้ในการประเมิน
- ๔) เลือกและสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
- ๕) รวบรวมข้อมูล
- ๖) จัดกระทำข้อมูลซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปราย เสนอแนะ
- ๗) รายงานผลการประเมิน

นอกจากนี้ อำนาจ จันทร์แป้น ยังได้เสนอด้วยว่า การประเมินเอกสารหลักสูตร ต้องประเมินในส่วนประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ จุดมุ่งหมาย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา วิธีสอน พฤติกรรมของผู้เรียน การประเมินได้หลายระดับ เช่น การประเมินหลักสูตรระดับชาติ การประเมินหลักสูตรระดับสถานศึกษา ตลอดจนการบริหารหลักสูตรและการสนับสนุนการใช้หลักสูตร ในส่วนของการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการด้านการบริหาร การจัดชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การสัมพันธ์กับชุมชน ตลอดจนผลกระทบของหลักสูตรต่อชุมชน ถ้าจะพิจารณาการประเมินในแง่ของผลผลิต อาจกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ การประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อหาว่าหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มากน้อยเพียงใดหลักสูตรสามารถพัฒนาหรือสร้างคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้หรือไม่

๑.๔ การประเมินผลกระทบของหลักสูตร เป็นการประเมินเมื่อผลผลิตได้ไปอยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่แล้ว เป็นอย่างไรหรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการประเมินแบบติดตามผล อย่างไรก็ตามการประเมินหลักสูตรนั้น จะต้องใช้ระเบียบวิธีทางการวิจัยหลายสิ่งหลายอย่างที่เหมาะสมและจะต้องคำนึงถึงบริบททางสังคมและเศรษฐกิจด้วย จากบทความเรื่อง นโยบายและแนวทางการติดตามผลและแนะนำการใช้หลักสูตร (เอกสารอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๖ เรื่อง การประเมินโครงการเพื่อการพัฒนาหลักสูตร ๒๕๒๖) สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรก็เพื่อติดตามให้รู้ว่า หลักสูตรที่นำออกใช้เหมาะสมหรือไม่ประการใด ต่อสภาพความเป็นจริงที่เป็นอยู่ทั้งในแง่สิ่งแวดล้อมและตัวผู้เรียน ครู – อาจารย์ และระบบบริหาร ดังนั้น ส่วนของหลักสูตรที่ควรแก่การประเมิน จึงมีได้เฉพาะ แต่ข้อกำหนดในเอกสารรูปเล่ม ชื่อหลักสูตร แต่หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งในแง่ข้อกำหนดที่เป็นเอกสาร รวมทั้งกิจกรรมปฏิบัติทั้งในและนอกโรงเรียน ทั้งโดยครู ผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ และชุมชน โดยมีเป้าหมายไปที่การเสริมสร้างพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมีส่วนประกอบต่าง ๆ ๑๐ ประการ ดังนี้

๑.๔.๑ จุดมุ่งหมายหลักการของหลักสูตร เราดูว่าหลักการที่บัญญัติไว้เวลานำไปสู่ภาคปฏิบัติเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

๑.๔.๒ โครงสร้างของหลักสูตร ดูว่าโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดไปนั้น เมื่อแตกออกไปเป็นโครงการเรียนในทางปฏิบัตินั้นสอดคล้องกันดีหรือไม่

๑.๔.๓ สารสำคัญและเนื้อหา ตามหลักสูตรที่ถ่ายทอดรายละเอียด เป็นสื่อการเรียน รายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไปแล้วนั้น เหมาะกับวัยของเด็กเพียงใด ครุมีพื้นฐานความรู้ที่จะสอนได้ตามนั้นหรือไม่

๑.๔.๔ วิธีสอนวิธีเรียน

๑.๔.๕ ระบบงานวิชาการของโรงเรียน เราดูว่าการวางแผนให้ผู้เรียนนั้น ใครเป็นผู้วางแผน รวมไปถึงการบันทึกรายวิชาต่างๆ ลงไปในระเบียบของเดิม ดูว่ารายวิชาที่จัดนั้นผสมผสานกันดีไหม หรือไม่ ประสานกันเลย

๑.๔.๖ Staff ประเด็นพิจารณา คือ ครูผู้สอน สอนตามหลักสูตรใหม่ได้หรือไม่

๑.๔.๗ สื่อการเรียน แบบเรียน คู่มือ หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออุเทศก์ หนังสืออ้างอิง ดูว่า มีหรือไม่ มีแล้วแต่ยังใช้ผิดพลาดหรือไม่ เป็นเรื่องใหญ่ที่ต้องดูและพิจารณาอย่างยิ่ง

๑.๔.๘ การวัดผล ทั้งหมดรวมทั้งการจัดระบบวัดผล ต้องดูว่าในเรื่องวัดผลนั้น สถานศึกษาทำถูกหรือผิดประการใด โดยเอาระเบียบยืนยันว่า เป็นไปตามนี้หรือไม่ ถ้าระเบียบไม่เหมาะสมแล้วเราก็ควรเอามาแก้ไขเปลี่ยนแปลง

๑.๔.๙ การจัดกิจกรรมในสถานศึกษา กิจกรรมเป็นส่วนสำคัญของระบบหลักสูตรเหมือนกัน เราไม่ได้กำหนดเป็นเนื้อหา แต่เรามีระเบียบกิจกรรมจะต้องเรียนลูกเสือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ สหกรณ์ ฯลฯ ดูว่า สถานศึกษาได้ทำกิจกรรมเหล่านี้เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นหรือไม่ สถานศึกษาจัดแนะแนวในลักษณะใด สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่

๑.๔.๑๐ แหล่งวิทยากร สถานประกอบการ ต้องดูว่าสถานศึกษาเข้าใจเรื่องนี้จริงหรือไม่ เห็นทางปฏิบัติมากน้อยเพียงใด ทางกระทรวงได้แก้ไขปรับปรุงระเบียบแล้ว ได้เผยแพร่ให้สถานศึกษาเข้าใจสาระสำคัญหรือไม่

๒. การวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตร เป็นการวางแผนการดำเนินงานเพื่อพิจารณาว่า ผลที่ปรากฏนั้น เป็นไปตามแผนที่ทำหรือเปล่า โดยใช้วิธีการวิจัยโดยไปศึกษาหาข้อมูล ความจริง ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินผลและการประเมินผลนั้นจะต้องมีเกณฑ์ความสำเร็จ ดังนั้นการวิจัยประเมินผลจึงประกอบไปด้วย แผนและการดำเนินงาน เกณฑ์ความสำเร็จ และผลการดำเนินการ โดยทั่วไปการวิจัยในหน่วยงานแต่ละแห่งมีส่วนของวิจัยเชิงประเมินผลอยู่ด้วย มากน้อยต่างกัน คือ มีส่วนของการประเมินผลมาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ เช่น การใช้แบบเรียน ๒ รูปแบบ ในระดับชั้นประถมศึกษา แล้วเราก็จะทำการวิจัยประเมินผลเปรียบเทียบแบบเรียนทั้ง ๒ อย่างนี้ว่าได้อย่างไร ไม่ว่า ๒ รูปแบบนี้จะหมายถึง ๒ สำนักพิมพ์หรือ ๒ แนวการเขียน ก็เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ ในลักษณะวิจัยเปรียบเทียบ แต่ในขณะเดียวกันก็นับว่าเป็นการวิจัยเชิงประเมินผลเหมือนกันเพราะมีการวางแผนที่จะนำหนังสือทั้ง ๒ เล่มนี้ไปใช้อยู่แล้ว มีผลของการใช้ คือ เมื่อใดก็ตามที่ศึกษาผลของการใช้ หน่วยงานคาดหวังผลว่า เด็กจะมีความรู้ตามที่หลักสูตรต้องการ หน่วยงาน มีแผนดำเนินการตามหลักสูตร โดยคาดหวังว่า เด็กจะมีความรู้ตามที่หลักสูตรต้องการ เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาผลต้องมีเกณฑ์พิจารณา ซึ่งมาจากจุดประสงค์ของหลักสูตรเพื่อพิจารณาว่า หนังสือเรียนเล่มไหนจะดีกว่ากัน ดังนั้นการวิจัยที่ทำก็จะมีส่วนของการประเมินผลอยู่เสมอ

ในส่วนของการวัดผล เป็นการเก็บรวบรวมให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรผู้ประเมินผลจะต้องมีความชัดเจนในเรื่องลักษณะของตัวแปรว่า มีลักษณะที่จะทำให้ได้ข้อมูลประเภทใด ที่จะเป็นตัวแทนสำหรับการอธิบาย อาจจะเป็นข้อมูลที่ได้จากการวัดออกมาเป็นตัวเลขหรือปริมาณ ที่สามารถใช้วิธีการทางสถิติกระทำได้ หรืออาจจะเป็นข้อมูลที่เป็นการอธิบาย บรรยายรายละเอียดของตัวแปรที่ต้องใช้วิธีการอื่น เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา หรือวิธีการทางเหตุผลเชิงตรรกศาสตร์ในการจัดกระทำกับข้อมูล และจะต้องกระทำเช่นไร เมื่อไรจึงจะเก็บรวบรวมข้อมูลได้ มีเงื่อนไข หรือข้อจำกัดใดบ้างที่ต้องกระทำในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล และอาจต้องใช้วิธีการและ

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การสังเกต (เป็นวิธีการที่จะทำให้เข้าใจนิสัย และทักษะการปฏิบัติ) การสัมภาษณ์ (เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ทราบจุดมุ่งหมาย ทักษะคติ ความเชื่อ และแรงจูงใจ) แบบสำรวจ (เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ทราบความสนใจ ความคิดเห็น และพฤติกรรมอื่นๆ) แหล่งข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินต้องพิจารณาถึงเป้าหมายของการประเมิน และผลกระทบของหลักสูตรว่า เกี่ยวข้องกับอะไรมากที่สุด ในกรณีที่กลุ่มประชากรซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบของหลักสูตรโดยตรงมากที่สุด คือ ผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษา สำหรับกลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบจากการใช้หลักสูตรในทางอ้อม ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น ซึ่งตัวแปรที่เป็นดัชนีของการประเมินมักจะเป็นความรู้สึกรู้สึก การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคม อันได้แก่ ค่านิยม การรักษานับธรรมเนียมประเพณี พฤติกรรมด้านสุขลักษณะและอนามัย เป็นต้น เกณฑ์และมาตรฐานการประเมินเป็นอย่างไร มาตรฐาน หมายถึง กฎเกณฑ์ที่นำมาใช้เป็นหลักในการพิจารณาสิ่งที่จะประเมินว่ามีคุณค่าพอแก่การดำเนินการต่อไปหรือไม่ (ยังคงใช้หลักสูตรนั้นต่อไป) หรือ จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขส่วนใดบ้าง การกำหนดมาตรฐานสำหรับการประเมินนั้น แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) มาตรฐานสัมบูรณ์ (Absolute standard) เป็นการกำหนดมาตรฐานจากเกณฑ์ภายนอก ซึ่งอาจจะได้มาจากทฤษฎี งานวิจัยที่เป็นปัจจุบัน แล้วนำมาวิเคราะห์พิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วกำหนดเกณฑ์ขึ้นใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการประเมิน มาตรฐานแบบนี้จะต้องกำหนดขึ้นก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

๒) มาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative standard) เป็นการกำหนดมาตรฐานโดยอาศัยข้อมูลอันเป็นดัชนีของการประเมินเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ซึ่งอาจจะทำการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่มีปัจจัยเบื้องต้นต่างกัน หรือกระบวนการต่างกัน และอาจเปรียบเทียบกลุ่มเดียวกัน แต่พิจารณาจากเวลาที่ต่างกัน ในการวิจัยเชิงประเมินโดยทั่วไป มักจะใช้มาตรฐานสัมพัทธ์

๓. ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการติดตามผลการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทั้งงานวิจัย เอกสารรายงานผลการกำกับติดตามการใช้หลักสูตร จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๒ เรื่อง ได้ข้อค้นพบที่สำคัญดังนี้

๓.๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีการเขียนที่กว้างเกินไป มีจำนวนมากและยาก สำหรับผู้ปฏิบัติในการนำไปใช้ในการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ และการวัดผลคุณลักษณะของผู้เรียน

๓.๒ โครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตร ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ไม่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีเวลาเรียนไม่สอดคล้องกับจำนวนตัวชี้วัด

๓.๓ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด มีมากและบางครั้งมีความซ้ำซ้อนทั้งภายในกลุ่มสาระและต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะตัวชี้วัดมีรายละเอียดในเชิงเนื้อหาเกินไปทุกชั้นปี ทำให้ครูส่วนมากใช้เวลาในการสอนตามเนื้อหาและตัวชี้วัดจนไม่สามารถใช้เทคนิคการสอนแบบมีส่วนร่วมได้ นอกจากนี้ตัวชี้วัดในหลักสูตรมากเกินไป มีบางตัวไม่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐาน บางตัวชี้วัดยากเกินไปสำหรับผู้เรียน ตัวชี้วัดที่ต้องมีการทบทวนมากที่สุดคือ ตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่ต้องทบทวนตัวชี้วัดจำนวน ๑๒๕ ตัว (สาระที่ ๘ ธรรมชาติของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) รองลงมาได้แก่กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน ๘๗ ตัว (สาระที่ ๑ จำนวนและการดำเนินการ) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน ๗๙ ตัว (สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์)

๓.๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมปีที่ ๑ - ๓ มีจำนวนมากเกินไปไม่เหมาะกับวัยของผู้เรียน มีการกำหนดเนื้อหาสาระมากเกินไปจนความจำเป็น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน ไม่ควรให้เรียนครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหาสาระแกนกลางที่มีอยู่ มีมากเกินไป มีความซ้ำซ้อนกัน ควรลดกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้น้อยลง ควรมีเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นหลักเช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

๓.๕ การนำหลักสูตรไปใช้ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาของการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน รวมทั้งปัญหาการพัฒนาครู มีประเด็นปัญหาที่พบคือ

๓.๕.๑ การพัฒนาครู พบว่า มีปัญหาทั้งในด้านข้อมูลเอกสาร วิทยากร และรูปแบบการอบรม ข้อมูลและเอกสารมีการปรับเปลี่ยนบ่อยและวิทยากรแกนนำ สื่อสารคลาดเคลื่อนไปจากเดิม ทำให้การอบรมยังไม่ชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้เกิดความมั่นใจในการขยายผลต่อบุคลากรในสถานศึกษา ส่วนกิจกรรมการอบรมยังมีข้อบกพร่องคือ ผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสฝึกปฏิบัติน้อย ขาดการสะท้อนกลับผลงาน และวิทยากรขาดความชัดเจน รูปแบบการอบรมใช้วิธีการบรรยายมากเกินไป ซึ่งควรเน้นการปฏิบัติ นอกจากนี้การอบรมที่ทำการชี้แจงจากหลายหน่วยงานมีความคลาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกันทำให้ครูเกิดความสับสนในการปฏิบัติ เช่น แนวทางการปฏิบัติ ตัวชี้วัด และการกำหนดรหัสวิชา เป็นต้น

๓.๕.๒ ครูผู้สอน ไม่เข้าใจสาระหลักสูตรและการนำไปใช้ ไม่มีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอนด้วยวิธีการเดิมๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ไม่มีสื่อการสอนตามตัวชี้วัดหรือสาระการเรียนรู้ ใช้แผนการจัดการเรียนรู้จากสำนักพิมพ์เอกชน ขาดแคลนครู ครูมีความเข้าใจหลักสูตรไม่ตรงกัน ส่งผลต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แผนการเรียนรู้ที่ไม่ตรงกัน ครูยังมีการประเมินและการจัดการเรียนรู้แบบเดิม ขาดแคลนครูในบางพื้นที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเกิดความแตกต่างทั้งระดับพื้นที่และสถานศึกษา การสอนของครูยึดหนังสือเรียน หน่วยการเรียนรู้ ตามแผนการสอนของเอกชน ใช้เวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปติววิชาการ และเน้นการประเมินเพื่อการตัดสิน ภาระงานของครู และการทำผลงานของครู ทำให้สอนไม่ทัน ไม่สามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ได้ครบทุกกลุ่มสาระ ยึดติดรูปแบบการสอนเดิม ๆ ใช้เวลาไปกับงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน (งานธุรการ และงานข้อมูล)

๓.๕.๓ โรงเรียนขาดการนิเทศ ติดตามผลจากศึกษานิเทศก์ โดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล

๓.๕.๔ ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา ๒๕๕๖ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกระดับชั้นมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๘.๖๔ เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินร้อยละ ๕๐ ยกเว้น กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาที่สูงกว่า ร้อยละ ๕๐ เพียงเล็กน้อย คือ ร้อยละ ๕๘.๑๓ ซึ่งสอดคล้องกับค่าเฉลี่ยการประเมินประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (NT) ที่ผลการประเมิน พบว่าความสามารถด้านคำนวณและเหตุผลต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ คือ ร้อยละ ๓๖.๓๒ และ ๔๔.๙๔ ตามลำดับ ส่วนความสามารถในด้านภาษาเท่ากับเกณฑ์ ร้อยละ ๕๐.๒๑ แสดงให้เห็นว่า การนำหลักสูตรไปใช้ ยังไม่สามารถขับเคลื่อนคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓.๕.๕ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑) ศึกษา วิจัย ระดับชาติ เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรทั้งระบบในสถานศึกษาทุกประเภท ทั้งในด้านการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการใช้หลักสูตรของทุกสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรแกนกลางสู่การปฏิบัติได้มากขึ้น

๒) ลดภาระงานของครู ผลการวิจัยโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และงานวิจัยหลายฉบับ ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า ครูมีภาระงานมาก จึงไม่

สามารถทุ่มเทกับการจัดทำหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรมีมาตรการและหาแนวทางลดภาระงานด้านธุรการของครู โดยอาจจัดให้บุคลากรอื่น หรือเจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อให้ครูมีเวลาในการพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอนอย่างเต็มที่

๓) นำผลการศึกษาวิจัย มาทบทวนปรับปรุงข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมต่างๆ รวมทั้งเกณฑ์ การจบหลักสูตรสถานศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของตนเองมากยิ่งขึ้น

๔) กำหนดนโยบายและแผนการขับเคลื่อนและติดตามการใช้หลักสูตร อย่างเป็นระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีนโยบายและแผนการดำเนินงานในการขับเคลื่อน และติดตามการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจนเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมและรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นระยะ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ

๕) พัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษาอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เนื่องจากครูและผู้บริหารสถานศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๖) วิจัยการใช้หลักสูตรทั้งระบบและศึกษาในองค์ประกอบต่างๆ เพื่อการทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๗) สร้างความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะกับบริบทมากขึ้น

๘) พัฒนาระบบการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถาบันผลิตครู โดยจัดทำในรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ

๙) อบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับหลักสูตร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้จัดอบรมให้ความรู้ แล้วขยายผลไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามลำดับ กิจกรรมพัฒนาครูควรให้ผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสฝึกปฏิบัติมาก วิทยากรต้อง มีการสะท้อนกลับผลงาน

๑๐) พัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนให้สามารถ จัดการเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

๑๑) จัดอัตรากำลังให้เพียงพอตามเกณฑ์ โดยเฉพาะในพื้นที่ขาดแคลนครู

๑๒) ทดสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วิเคราะห์ข้อสอบ ในเรื่องการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) และการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (NT) เพื่ออ้างอิงผลการทดสอบในแต่ละครั้ง

๑๓) การทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ควรจัดสอบเฉพาะ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักที่เป็นรายวิชาพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เน้นทักษะ ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ควรให้สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง

จากกรอบหลักการแนวคิดที่เกี่ยวกับหลักสูตรที่ได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาได้นำมาออกแบบ วางแผน กระบวนการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๑) ศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดจุดประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

- ๓) กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การประเมิน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๔) เลือกและสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
- ๕) รวบรวมข้อมูล
- ๖) วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปราย เสนอแนะ
- ๗) รายงานผลการประเมิน

สำหรับด้านขอบข่ายเนื้อหา แบ่งประเด็นการสำรวจออกเป็น ๒ ประเด็นหลัก ๑๓ ประเด็นย่อย ดังนี้

๑. เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ โดยมุ่งศึกษาความสอดคล้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร

- ๑.๑. จุดหมาย หลักการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๑.๒. กลุ่มสาระการเรียนรู้
- ๑.๓. มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด
- ๑.๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- ๑.๕. เกณฑ์การจบการศึกษา
๒. การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติมุ่งศึกษา
 - ๒.๑. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - ๒.๒. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
 - ๒.๓. การจัดการเรียนการสอน
 - ๒.๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
 - ๒.๕. การบริหารหลักสูตร
 - ๒.๕.๑. การประชาสัมพันธ์
 - ๒.๕.๒. การนิเทศ กำกับติดตาม
 - ๒.๕.๓. การวิจัยหลักสูตร

ส่วนที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดวิธีการดำเนินงานประกอบไปด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๑๑ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาทบทวน เอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ โดยการสังเคราะห์งานเอกสาร เพื่อสร้างเครื่องมือต้นแบบในการสำรวจสภาพและปัญหาในการนำหลักสูตรแกนกลาง ฯ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อกำหนดกรอบประเด็นการสำรวจและสอบถามเกี่ยวกับเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

๒. กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาหลักสูตร

๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

๓.๑. แบบสำรวจความคิดเห็นและแบบตรวจสอบรายการ และการทบทวนตัวชี้วัด ของการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ สำหรับครูผู้สอน จำนวน ๕๐ ข้อ

๓.๒. แบบสำรวจความคิดเห็นและแบบตรวจสอบรายการ การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ สำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๕๑ ข้อ

๓.๓. แบบสำรวจความคิดเห็นและแบบตรวจสอบรายการ การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ สำหรับ ศึกษานิเทศก์ จำนวน ๔๗ ข้อ

๓.๔. แบบสำรวจความคิดเห็นและแบบตรวจสอบรายการ การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ สำหรับผู้ปกครอง จำนวน ๑๗ ข้อ

๔. ตรวจสอบคุณภาพ ปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลาง ฯ ไปสู่การปฏิบัติ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ฯ

๕. ทดลองใช้นำเครื่องมือสำรวจสภาพและปัญหา ฯ ที่ได้สร้างขึ้นทั้ง ๔ ฉบับข้างต้น ไปทดลองใช้กับโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา กับกลุ่มครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง ที่อยู่ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาใน ๑๒ จังหวัด ได้แก่ ลพบุรี เพชรบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี นครปฐม นครสวรรค์ ชุมพร เชียงใหม่ พิชญ์โลก อุตรธานี และลำปาง รวมทั้งสิ้น ๓๓ โรงเรียน ดังภาพที่ปรากฏ

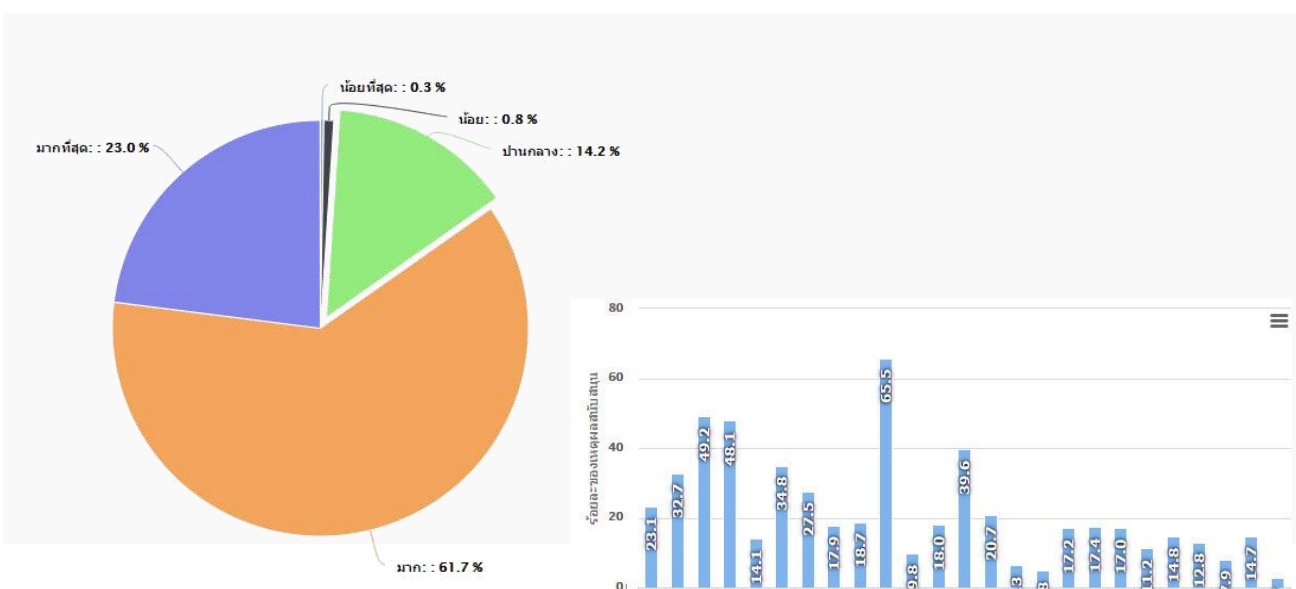
๖. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการสำรวจสภาพและปัญหา ฯ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการศึกษาด้านหลักสูตร จำนวน ๓ ท่าน

๗. พัฒนาซอฟต์แวร์เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ให้สอดคล้องกับเครื่องมือการสำรวจสภาพและปัญหาประกอบไปด้วยองค์ประกอบที่จำเป็น ๓ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน แบบบันทึกข้อคิดเห็นและตรวจสอบรายการ และระบบการรายงานผลการวิเคราะห์

๘. แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปใช้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร) โดยมีผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ และผู้ปกครอง

๙. เก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล ผ่านระบบออนไลน์ (curriculum Scan) ระหว่างวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๘

๑๐. แปลผลข้อมูล คณะทำงานใช้มาตรวัด Likert Scale ของ เร็นซิส เอ. ลิเคิร์ท (Rensis A. Likert, ๑๙๖๑) ซึ่งแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในช่วงคะแนนต่าง ๆ มีสมการคำนวณอัตราภาคขึ้น คือ

$$\frac{\text{จำนวน ระดับ} - ๑}{\text{จำนวนระดับทั้งหมด}}$$

$$\frac{๕ - ๑}{๕}$$

$$= .๘$$

ดังนั้นจะได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๐.๘ (๕-๑/๕) สามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

๑.๐๐ - ๑.๘๐ หมายถึง น้อยที่สุด
 ๑.๘๑ - ๒.๖๐ หมายถึง น้อย
 ๒.๖๑ - ๓.๔๐ หมายถึง ปานกลาง
 ๓.๔๑ - ๔.๒๐ หมายถึง มาก
 ๔.๒๑ - ๕.๐๐ หมายถึง มากที่สุด

๑๑. ประชุมสรุปผลและเขียนรายงานผลการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อนำเสนอผู้บริหารระดับสูง ประกอบการตัดสินใจ ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

ส่วนที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ผลการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการวิเคราะห์จากการตอบแบบสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์ จำนวน ๔ ฉบับ ตามที่ได้นำเสนอในบทที่ ๓ มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๗๑,๖๐๘ คน ประกอบไปด้วย ครูผู้สอน ๓๙,๘๐๗ คน ผู้บริหารสถานศึกษา ๑๙,๐๖๐ คน ศึกษาในเทศก์ ๔๒๑ คน และผู้ปกครอง ๑๒,๓๒๐ คน โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๔ ข้อ ดังนี้

๑. ข้อมูลพื้นฐาน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์ และผู้ปกครอง
๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๓. การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ
๔. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การแปลผลการวิเคราะห์ผลข้อมูลในครั้งนี้ใช้มาตรวัด Likert Scale ของ เร็นสิส เอ. ลิเคิร์ท (Rensis A. Likert, ๑๙๖๑) ซึ่งแบ่งเกณฑ์การแปลความหมายออกเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยหรือเกณฑ์ความคิดเห็นในช่วงคะแนนต่าง ๆ โดยมีอันตรภาคขั้นเท่ากับ ๐.๘ คือ สามารถแปลความหมายได้ ดังนี้

๑.๐๐ – ๑.๘๐	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
๑.๘๑ – ๒.๖๐	หมายถึง ระดับน้อย
๒.๖๑ – ๓.๔๐	หมายถึง ระดับปานกลาง
๓.๔๑ – ๔.๒๐	หมายถึง ระดับมาก
๔.๒๑ – ๕.๐๐	หมายถึง ระดับมากที่สุด

๑. ข้อมูลพื้นฐาน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์ และผู้ปกครอง

ตารางที่ ๑ ผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ตอบแบบสำรวจ	จำนวน	ร้อยละ
ครูผู้สอน	๓๙,๘๐๗	๕๕.๖
ผู้บริหารสถานศึกษา	๑๙,๐๖๐	๒๖.๖
ผู้ปกครอง	๑๒,๓๒๐	๑๗.๒
ศึกษาในเทศก์	๔๒๑	๐.๖
รวมผู้ให้ข้อมูล	๗๑,๖๐๘	๑๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ให้ข้อมูลในครั้งนี้ ส่วนมากร้อยละ ๕๕.๖ เป็นครูผู้สอน รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ ๒๖.๖ ผู้ปกครอง ร้อยละ ๑๗.๒ และศึกษาในเทศก์ ร้อยละ ๐.๖ แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ในครั้งนี้ ครอบคลุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปใช้ในระดับพื้นที่

ตารางที่ ๒ หน่วยงานต้นสังกัด ประเภท ขนาด ระดับที่เปิดสอน และสภาพพื้นที่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานต้นสังกัด		
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	๓๐,๗๕๘	๗๗.๒๗
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	๗,๖๘๒	๑๙.๓๐
เทศบาล	๔๗๐	๑.๑๘
สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๔๐๖	๑.๐๒
กรุงเทพมหานคร	๑๗๙	๐.๔๕
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๒๓๒	๐.๕๘
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	๘๐	๐.๒๐
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐
ประเภทสถานศึกษา		
ประถมศึกษา	๒๒,๒๕๔	๕๕.๙๐
ขยายโอกาส	๙,๑๔๕	๒๓.๔๔
มัธยมศึกษา	๗,๘๘๔	๑๙.๘๑
ประถม-มัธยมศึกษา	๕๒๔	๑.๓๒
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดที่ ๑. นักเรียน ๑ - ๑๒๐ คน	๑๕,๓๗๗	๓๘.๖๙
ขนาดที่ ๒. นักเรียน ๑๒๑ - ๒๐๐ คน	๘,๕๒๒	๒๑.๔๔
ขนาดที่ ๓. นักเรียน ๒๐๑ - ๓๐๐ คน	๕,๓๐๔	๑๓.๕๐
ขนาดที่ ๔. นักเรียน ๓๐๑ - ๔๙๙ คน	๓,๗๗๐	๙.๕๐
ขนาดที่ ๕. นักเรียน ๕๐๐ - ๑,๔๙๙ คน	๔,๓๕๗	๑๑.๐๐
ขนาดที่ ๖. นักเรียน > = ๒,๕๐๐ คน	๑,๒๓๖	๓.๑๑
ขนาดที่ ๗. นักเรียน ๑,๕๐๐ - ๒,๔๙๙ คน	๑,๑๗๔	๓.๐๐
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐
ระดับที่เปิดสอน		
อนุบาล - ป.๖	๒๐,๖๗๙	๕๒.๐๐
อนุบาล - ม.๓	๘,๖๒๑	๒๑.๖๘
ม.๑ - ม.๖	๗,๕๖๙	๑๙.๐๔
ป.๑ - ป.๖	๑,๔๒๕	๓.๕๘
ป.๑ - ม.๓	๔๕๒	๑.๑๔
อนุบาล - ม.๖	๔๖๒	๑.๑๖
ม.๑ - ม.๓	๒๒๙	๐.๕๘
ม.๔ - ม.๖	๒๑๒	๐.๕๓
ป.๑ - ม.๖	๑๑๑	๐.๒๘
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐
สภาพพื้นที่โรงเรียน		
พื้นราบ	๓๘๒	๘๙.๑๒
ภูเขา	๑,๙๐๔	๔.๘๐
พื้นที่ชายขอบ	๑,๒๖๔	๓.๑๘
พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๙๘๖	๒.๔๘
เกาะ	๑๖๖	๐.๔๒
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ครูผู้สอนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้อยู่ในครอบคลุมนทุกประเภทสถานศึกษา ขนาด ระดับที่เปิดสอน และสภาพพื้นที่ ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๘๙.๔๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รองลงมาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยละ ๖.๗๖ และ สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ร้อยละ .๓๖ ตามลำดับ ซึ่งส่วนมาก ร้อยละ ๔๖.๘๙ เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีนักเรียน จำนวน ๑ - ๑๒๐ คน ที่เปิดสอนในระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ร้อยละ ๖๕.๓๕) และมีสภาพพื้นที่ตั้งของโรงเรียนเป็นพื้นที่ราบ (ร้อยละ ๘๙.๔๕)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในครั้งนี้อยู่ในครอบคลุมน ครูผู้สอนที่เป็นตัวแทนของครูผู้สอนทั่วประเทศ ทุกสังกัด ขนาด ระดับการศึกษา และสภาพพื้นที่ ที่มีความหลากหลายกระจายอยู่ทั่วประเทศ

ตารางที่ ๓ ประสิทธิภาพสอนของครูผู้สอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสิทธิภาพสอน		
๑ - ๑๐ ปี	๑๑,๙๕๔	๓๑.๑๙
มากกว่า ๓๐ ปี	๙,๔๑๑	๒๔.๕๕
๒๑ - ๓๐ ปี	๘,๘๓๖	๒๓.๐๔
๑๑ - ๒๐ ปี	๘,๑๓๘	๒๑.๒๒
รวม	๓๘,๘๐๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๓๑.๑๙ มีประสิทธิภาพสอนตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปี รองลงมา ๑๑ - ๒๐ ปี ร้อยละ ๓๐.๘๒ และ ๒๑ - ๓๐ ปี ร้อยละ ๒๓.๐๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ วิชาเอกระดับปริญญาตรีและกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเอกระดับปริญญาตรี		
ประถมศึกษา	๘,๑๒๕	๒๐.๖๘
วิทยาศาสตร์	๔,๖๙๓	๑๑.๙๔
ภาษาไทย	๔,๓๕๙	๑๑.๐๙
ภาษาอังกฤษ	๓,๕๔๑	๙.๐๑
สังคมศึกษา	๓,๔๓๑	๘.๗๓
คณิตศาสตร์	๓,๓๐๒	๘.๕๐
คอมพิวเตอร์	๑,๖๑๐	๔.๑๐
พลศึกษา	๑,๕๓๓	๓.๘๕
สาขา วิชาเอก อื่น ๆ	๑,๒๔๖	๓.๑๓
คหกรรม	๙๖๐	๒.๔๔
การบริหารการศึกษา	๙๒๓	๒.๓๕
เกษตร	๘๓๒	๒.๐๙
ศิลปะ	๖๓๗	๑.๖๐
สุขศึกษา	๕๙๗	๑.๕๐
ปฐมวัย	๕๘๕	๑.๕๗
เทคโนโลยีการศึกษา	๕๖๙	๑.๔๓
อุตสาหกรรมศิลป์	๔๔๖	๑.๑๒
นาฏศิลป์	๔๔๒	๑.๑๑

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
บรรณรักษ์	๓๖๔	๐.๙๓
ดนตรี	๓๕๘	๐.๙๐
จิตวิทยาและแนะแนว	๓๐๗	๐.๗๘
บริหารธุรกิจ	๒๓๑	๐.๕๘
วัดผลการศึกษา	๒๐๗	๐.๕๒
การศึกษาพิเศษ	๓๖	๐.๐๙
การศึกษานอกระบบ	๒๗	๐.๐๗
ภาษาฝรั่งเศส	๒๔	๐.๐๖
ภาษาเยอรมัน	๒	๐.๐๑
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน		
ภาษาไทย	๒๒,๕๐๘	๓๖.๕๔
คณิตศาสตร์	๒๒,๑๑๒	๓๕.๙๐
วิทยาศาสตร์	๑๙,๘๑๔	๓๒.๑๗
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๒๐,๔๐๘	๓๓.๑๓
สุขศึกษาและพลศึกษา	๑๗,๑๐๗	๒๗.๗๗
ศิลปะ	๑๘,๒๔๐	๒๙.๖๑
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๑๙,๔๓๕	๓๑.๕๕
ภาษาต่างประเทศ	๑๗,๐๓๘	๒๗.๖๖
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		
กิจกรรมลูกเสือ	๓๐,๖๘๕	๔๙.๘๓
กิจกรรมแนะแนว	๒๖,๔๙๓	๔๓.๐๒
เนตรนารี ยุวกาชาด	๑๔,๓๗๖	๒๓.๓๕
กิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์		
กิจกรรมชุมนุม ชมรม	๒๘,๑๖๐	๔๕.๗๓
ผู้บำเพ็ญประโยชน์	๖,๓๐๗	๑๐.๒๔
นักศึกษาวิชาทหาร	๖๕๓	๑.๐๖
อื่น ๆ	๑,๒๓๐	๓.๑๓

จากตารางที่ ๓ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๒๐.๖๘ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอก ประถมศึกษา รองลงมา วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๑๑.๙๔ และภาษาไทย ร้อยละ ๑๑.๙๐ ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๓๖.๕๔ สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๐ และ ๓๒.๑๗ ตามลำดับ พร้อมกันนี้ก็ได้รับผิดชอบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมแนะแนว เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมชุมนุม ชมรม ผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร

ตารางที่ ๕ จำนวนชั่วโมงทำงานอื่น นอกเหนือจากการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนชั่วโมงทำงาน อื่นๆนอกเหนือจากการสอน		
๑ - ๑๐ ชั่วโมง	๓๐,๓๓๗	๗๖.๒๑
๑๑ - ๒๐ ชั่วโมง	๔,๔๙๘	๑๑.๓๐
มากกว่า ๓๐ ชั่วโมง	๓,๔๙๑	๘.๗๗
๒๑ - ๓๐ ชั่วโมง	๑,๔๘๑	๓.๗๒
รวม	๓๙,๘๐๗	๑๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๗๖.๒๑ มีชั่วโมงทำงานอื่นๆ นอกเหนือการสอน ๑ - ๑๐ ชั่วโมง รองลงมาได้แก่ ๑๑ - ๒๐ ชั่วโมง และ มากกว่า ๓๐ ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๐ และ ๘.๗๗ ตามลำดับ งานที่รับผิดชอบมีทั้งงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและงานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ในตารางในลำดับต่อไป

ตารางที่ ๖ งานโครงการที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่รับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๑๙,๕๖๕	๓๑.๗๖
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	๑๘,๐๔๔	๒๙.๒๙
ระบบประกันคุณภาพภายใน	๑๖,๗๘๑	๒๗.๒๔
กิจกรรมแนะแนว	๑๖,๔๐๔	๒๖.๖๓
วัดผลประเมินผล	๑๖,๒๖๕	๒๖.๔๑
กิจกรรมนักเรียน	๑๔,๐๓๓	๒๒.๗๘
บริหารหลักสูตร	๑๓,๑๔๔	๒๑.๓๔
นิเทศภายใน	๑๒,๘๙๙	๒๐.๙๔
ค่านิยม ๑๒ ประการ	๑๒,๓๒๘	๒๐.๐๑
ห้องสมุด	๑๑,๘๙๗	๑๙.๓๑
โครงการต้านภัยยาเสพติด	๑๐,๙๔๙	๑๗.๗๗
อาหารกลางวัน	๑๐,๘๓๕	๑๗.๕๙
สื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้	๑๐,๕๔๐	๑๗.๑๑
อนามัยโรงเรียน	๙,๐๕๒	๑๔.๗๐
โรงเรียนวิถีพุทธ	๘,๓๙๕	๑๓.๖๓
สหกรณ์โรงเรียน	๗,๑๗๘	๑๑.๖๕
โครงการห้องเรียนทางไกล	๖,๔๙๕	๑๐.๕๔
อาเซียนศึกษา	๖,๓๑๔	๑๐.๒๕
พัฒนาเด็กพิการเรียนร่วม	๕,๕๘๒	๙.๐๖
โครงการโรงเรียนสีขาว	๕,๕๕๒	๙.๐๑
โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล	๔,๔๑๒	๗.๑๖
โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ	๘,๓๙๕	๖.๙๔
บรรณารักษ์	๔,๒๓๙	๖.๘๘
อื่น ๆ	๓,๐๕๓	๔.๙๖
ธนาคารโรงเรียน	๓,๐๔๔	๔.๙๔
โครงการโรงเรียนในฝัน	๒,๖๓๘	๔.๒๘
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	๒,๔๙๖	๔.๐๕

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
โครงการโรงเรียนสุจริต	๒,๔๖๕	๔.๐๐
โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๒,๒๔๔	๓.๖๔
โครงการโรงเรียนศีล ๕	๒,๐๔๒	๓.๓๒
โครงการศูนย์อาเซียน	๒,๐๑๗	๓.๒๗
โรงเรียนมาตรฐานสากล	๑,๐๑๑	๒.๕๕
ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษา	๑,๐๘๖	๑.๗๖
โครงการห้องเรียนอัจฉริยะ	๑,๐๑๙	๑.๖๕
โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล		๑.๖๔
ประกวดโรงเรียนดีเด่น	๗๙๙	๑.๓๐
ศูนย์ ERIC	๗๑๓	๑.๑๖

จากตารางที่ ๖ พบว่า ครูผู้สอนนอกเหนือจากการสอนตามหลักสูตรแล้วยังต้องรับผิดชอบงานโครงการพัฒนานอกเหนือจากการสอน ได้แก่ งานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบประกันคุณภาพภายในฯ กิจกรรมแนะแนว การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมนักเรียน บริหารหลักสูตร นิเทศภายใน และค่านิยม ๑๒ ประการ

ตารางที่ ๗ ภาระงานอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรการ	๑๑,๑๕๘	๑๘.๑๑
รับนักเรียน	๙,๙๑๙	๑๖.๑๐
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	๙,๙๐๒	๑๖.๐๘
การเงิน	๙,๔๑๑	๑๕.๒๘
สัมพันธ์ชุมชน	๙,๒๓๐	๑๔.๙๘
พัสดุ	๙,๑๒๒	๑๔.๘๑
บันทึกข้อมูล	๘,๕๖๕	๑๓.๙๐
ควบคุมภายใน	๗,๗๖๖	๑๒.๖๑
อาคารสถานที่	๗,๔๐๖	๑๒.๐๒
เทคโนโลยีสารสนเทศ	๖,๙๕๗	๑๑.๒๙
สํามะโนประชากรวัยเรียน	๖,๖๕๗	๑๐.๘๑
บุคลากร	๖,๖๒๙	๑๐.๗๖
ประชาสัมพันธ์	๖,๔๐๕	๑๐.๔๐
ส่งเสริมพฤติกรรม นร.(ปกครอง)	๖,๐๕๗	๙.๘๓
งานสารบรรณ	๕,๑๘๖	๙.๗๒
คณะกรรมการสถานศึกษา	๕,๗๒๑	๙.๒๙
กพ.๗ อิเล็กทรอนิกส์	๕,๓๕๓	๘.๖๙
อื่น ๆ	๕,๑๓๙	๘.๓๔
ส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ	๒,๗๒๘	๔.๔๓

จากตารางที่ ๗ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๑๘.๑๑ ต้องใช้เวลาไปทำงาน ธุรการ รองลงมาได้แก่ การรับนักเรียน การบริหารแผนพัฒนาคุณภาพ ร้อยละ ๑๖.๑๐ และ ๑๖.๐๘ ตามลำดับ สำหรับงานอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบ ได้แก่ งานการเงิน สัมพันธ์ชุมชน พัสดุ บันทึกข้อมูล ควบคุมภายใน อาคารสถานที่ และเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตารางที่ ๘ ข้อมูลพื้นฐานผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์จำแนกตามประสบการณ์และงานที่รับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษา		
๑ - ๑๐ ปี	๗,๒๖๐	๓๘.๐๙
๑๑ - ๒๐ ปี	๕,๘๗๔	๓๐.๘๒
๒๑ - ๓๐ ปี	๔,๐๘๖	๒๑.๔๔
มากกว่า ๓๐ ปี	๑,๘๔๐	๙.๖๕
รวม	๑๙,๐๖๐	๑๐๐
ประสบการณ์เป็นศึกษานิเทศก์		
มากกว่า ๑๕ ปี	๒๕๘	๖๑.๒๘
๑๑ - ๑๕ ปี	๖๖	๑๕.๖๘
๑ - ๕ ปี	๖๒	๑๔.๗๓
๖ - ๑๐ ปี	๓๕	๘.๓๑
รวม	๑๙,๐๖๐	๑๐๐
จำนวนโรงเรียนที่รับผิดชอบนิเทศ		
๑ - ๑๐ โรงเรียน	๑๕๗	๓๗.๒๙
มากกว่า ๒๐ โรงเรียน	๑๕๐	๓๕.๖๓
๑๑ - ๒๐ โรงเรียน	๑๑๔	๒๗.๐๘
รวม	๑๙,๐๖๐	๑๐๐
งานที่รับผิดชอบ		
-กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้	๑๗๖	๔๑.๘๑
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ฯ	๑๐๔	๒๔.๗๐
กลุ่มงานนิเทศติดตามและประเมินผล ระบบบริหารและการจัดการศึกษา	๕๔	๑๒.๘๓
กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา	๓๔	๘.๐๘
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	๒๒	๕.๒๓
กลุ่มงานส่งเสริม พัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา	๑๙	๔.๕๑
กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา	๑๒	๒.๘๕
รวม	๑๙,๐๖๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๘ พบว่า ประสบการณ์เป็นผู้บริหารส่วนมากตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปี ร้อยละ ๓๘.๐๙ รองลงมาได้แก่ มีประสบการณ์ ๑๑ - ๒๐ ปี ร้อยละ ๓๐.๘๒ และ ๒๑ - ๓๐ ปี ร้อยละ ๒๑.๔๔ ตามลำดับ ในส่วนของศึกษานิเทศก์ ส่วนมากมีประสบการณ์ มากกว่า ๑๕ ปี ร้อยละ ๖๑.๒๘ รองลงมา ได้แก่ ๑๑ - ๑๕ ปี ร้อยละ ๑๕.๖๘ และ ๑ - ๕ ปี ร้อยละ ๑๔.๗๓ ตามลำดับ ส่วนมาก ร้อยละ ๔๑.๘๑ รับผิดชอบ กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

ตารางที่ ๙ ข้อมูลพื้นฐานผู้ปกครอง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
๓๕ - ๔๔ ปี	๕,๙๒๔	๔๘.๐๙
๒๕ - ๓๔ ปี	๓,๐๐๙	๒๔.๔๒
๔๕ - ๕๔ ปี	๒,๖๘๗	๒๑.๘๑
๕๕ ปีขึ้นไป	๖๓๐	๕.๑๑
ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๗๑	๐.๕๘
รวม	๑๒,๓๒๐	๑๐๐
อาชีพ		
เกษตรกร	๔,๔๖๕	๓๖.๒๔
รับจ้าง	๓,๘๗๘	๓๑.๔๘
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑,๖๙๕	๑๓.๗๖
ค้าขาย	๑,๐๑๐	๘.๒๐
ธุรกิจส่วนตัว	๕๕๑	๔.๔๗
อื่น ๆ	๕๕๕	๔.๔๒
พนักงานเอกชน	๑๗๗	๑.๔๔
รวม	๑๒,๓๒๐	๑๐๐
รายได้		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๖,๘๓๐	๕๕.๔๗
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๓,๖๕๔	๒๙.๖๖
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๙๘๖	๘.๐๐
๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๖๗๘	๕.๕๐
มากกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๑๗๒	๑.๔๐
รวม	๑๒,๓๒๐	๑๐๐
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ม.๖	๕,๘๓๑	๔๗.๓๓
ม.๖/ปวช.	๓,๐๓๓	๒๔.๖๒
ปวส./อนุปริญญา	๖๗๕	๕.๔๘
ปริญญาตรี	๒,๓๑๒	๑๘.๗๗
ปริญญาโท	๔๕๘	๓.๗๒
สูงกว่าปริญญาตรี	๑๐	๐.๐๘
ประเภทสถานศึกษา		
รัฐบาล	๑๒,๐๗๔	๙๘.๐๐
เอกชน	๒๔๖	๒.๐๐
รวม	๑๒,๓๒๐	๑๐๐

จากตารางที่ ๙ พบว่า ผู้ปกครองส่วนมากเป็นผู้ปกครองของผู้เรียนในโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ ๙๘ ซึ่งมีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี ประกอบอาชีพเกษตรกร และรับจ้าง ร้อยละ ๖๗.๗๒ (เกษตรกร ร้อยละ ๓๖.๒๔ รับจ้าง ร้อยละ ๓๑.๔๘) มีรายได้ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน (ร้อยละ ๕๕.๔๗) และจบการศึกษาต่ำกว่า ม.๖ (ร้อยละ ๔๗.๓๓)

๒. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑** การวิเคราะห์ข้อมูลจากความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับความสอดคล้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร ปรากฏผล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๐ ความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิสัยทัศน์ จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม		
เหมาะสม ครบคลุม	๔๐,๑๒๖	๗๖.๘๔
เน้นความรู้ มากกว่ากระบวนการ และการนำไปใช้	๖,๒๑๐	๑๑.๘๙
เน้นความรู้ มากกว่าคุณธรรม จริยธรรม	๔,๘๙๓	๙.๓๗
ขาดสาระสำคัญด้านสุขภาวะ	๕๙๘	๑.๑๕
อื่น ๆ	๓๙๒	.๗๕
รวม	๕๒,๒๑๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๔.๐๖		
คุณลักษณะอันพึงประสงค์		
เหมาะสม ครบคลุม	๓๖,๘๐๖	๗๓.๘๐
มีมากเกินไป และไม่ชัดเจนเป็นนามธรรม	๖,๓๔๖	๑๒.๗๒
ยังไม่ครอบคลุมสภาพสังคมและบริบทสถานศึกษา	๓,๕๑๑	๗.๐๓
ควรให้สถานศึกษากำหนดได้ตามความต้องการ	๒,๙๘๔	๕.๙๘
อื่น ๆ	๒๒๖	๐.๔๕
รวม	๔๙,๘๗๓	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๔.๐๒		

จากตารางที่ ๑๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๖.๘๔ มีความคิดเห็นว่า วิสัยทัศน์ จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม มีความเหมาะสมมาก ถึงแม้ว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรแกนกลางฯ เน้นความรู้มากกว่ากระบวนการและการนำไปใช้ เน้นความรู้มากกว่าคุณธรรม จริยธรรม และขาดสาระสำคัญด้านสุขภาวะ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ ความเหมาะสมของวิสัยทัศน์ จุดหมายของหลักสูตร สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมากคือ ๔.๐๖ ในส่วนของ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๓.๘๐ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมครบคลุมแล้ว มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความเห็นว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีมากเกินไป ไม่ชัดเจนเป็นนามธรรม และยังไม่ครอบคลุมสภาพสังคมและบริบทสถานศึกษา นอกจากนี้ยังเสนอให้สถานศึกษากำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้ตามความต้องการ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลาง สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ร้อยละ ๔.๐๖

ตารางที่ ๑๑ ความยืดหยุ่นของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ที่สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ
บริบทของสถานศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานศึกษามีโอกาสจัดรายวิชาเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ผลการเรียนรู้ได้ตามความถนัด ของผู้เรียนและความต้องการท้องถิ่น	๓๑,๘๖๙	๖๕.๕๘
มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามบริบทสถานศึกษา	๘,๙๕๘	๑๘.๔๓
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ บางข้อไม่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ซึ่งไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้	๗,๑๑๕	๑๔.๖๔
อื่น ๆ	๖๕๕	๑.๓๕
รวม	๔๘,๕๙๗	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๙๐		

จากตารางที่ ๑๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๕.๕๘ มีความคิดเห็นว่า หลักสูตร
แกนกลาง ฯ มีความยืดหยุ่นเหมาะสม เพราะสถานศึกษาได้มีโอกาจัดรายวิชาเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
และผลการเรียนรู้ได้ตามความถนัดของผู้เรียนและความต้องการท้องถิ่น สถานศึกษามีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามบริบทสถานศึกษา แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความเห็นว่า มาตรฐาน
การเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้บางข้อ ไม่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา ซึ่งไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้
เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความยืดหยุ่นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
สรุปได้ว่า มีความยืดหยุ่นในระดับมากคือ ๓.๙๐

ตารางที่ ๑๒ ความเหมาะสมของสัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา		
เหมาะสม	๒๘,๐๐๑	๖๑.๒๘
รายวิชาพื้นฐานมากเกินไป	๑๒,๓๘๓	๒๗.๑๐
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมมากเกินไป	๑,๔๒๑	๓.๑๑
วิชาพื้นฐานน้อยเกินไป	๑,๑๐๙	๒.๔๓
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยเกินไป	๘๙๖	๑.๙๕
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากเกินไป	๗๓๗	๑.๖๑
อื่น ๆ	๖๐๙	๑.๓๓
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมน้อยเกินไป	๕๓๕	๑.๑๗
รวม	๔๕,๖๙๑	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๖		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
เหมาะสม	๒๒,๔๘๓	๖๓.๗๔
รายวิชาพื้นฐานมากเกินไป	๕,๓๓๗	๑๕.๑๓
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมมากเกินไป	๑,๙๔๗	๕.๕๒
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยเกินไป	๑,๒๔๗	๓.๕๔
รายวิชาพื้นฐานน้อยเกินไป	๗๘๑	๒.๒๑
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากเกินไป	๗๒๔	๒.๐๕
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมน้อยเกินไป	๖๖๗	๑.๘๙
อื่น ๆ	๒,๐๘๗	๕.๙๒

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
รวม	๓๕,๒๗๓	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗/๑		
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
เหมาะสม	๑๙,๘๒๘	๖๖.๐๘
อื่น ๆ	๒,๖๗๖	๘.๙๒
วิชาพื้นฐานมากเกินไป	๒,๖๒๐	๘.๗๓
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมมากเกินไป	๑,๙๖๘	๖.๕๖
วิชาพื้นฐานน้อยเกินไป	๑,๔๕๑	๔.๘๔
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยเกินไป	๖๙๓	๒.๓๑
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากเกินไป	๔๙๖	๑.๖๕
รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมน้อยเกินไป	๒๗๔	๐.๙๑
รวม	๓๐,๐๐๖	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๘		

จากตารางที่ ๑๒ แสดงให้เห็นความเหมาะสมของโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำแนกตามระดับการศึกษาได้ดังนี้

๑. ระดับประถมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๑.๒๘ มีความคิดเห็นว่าสัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ ระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม ถึงแม้ว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเห็นว่าโครงสร้างเวลาเรียนระดับประถมศึกษามีรายวิชาพื้นฐานมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของสัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๖

๒. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๓.๗๔ มีความคิดเห็นว่าสัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ ระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเห็นว่าโครงสร้างเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีรายวิชาพื้นฐานมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของสัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๑

๓. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๖.๐๘ มีความคิดเห็นว่า สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเห็นว่า โครงสร้างเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีรายวิชาพื้นฐานมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของสัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๘

ตารางที่ ๑๓ ความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามช่วงชั้น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
เหมาะสม	๑๙,๔๔๔	๔๔.๖๒
มากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๒๐,๑๐๒	๔๖.๑๓
มากเกินไปในชั้น ป.๑	๒,๙๙๙	๖.๘๙
มากเกินไปในชั้น ป.๒	๑๓๕	๐.๓๑
มากเกินไปในชั้น ป.๓	๑๙๓	๐.๔๔
อื่น ๆ	๗๐๑	๑.๖๑
รวม	๔๓,๕๗๔	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๔๗		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
เหมาะสม	๒๖,๖๐๒	๖๓.๒๕
มากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๑๒,๔๗๙	๒๙.๖๗
มากเกินไปในชั้น ป.๔	๑,๘๒๙	๔.๓๕
มากเกินไปในชั้น ป.๕	๑๑๕	๐.๒๗
มากเกินไปในชั้น ป.๖	๒๘๐	๐.๖๗
อื่น ๆ	๗๕๔	๑.๗๙
รวม	๔๒,๐๕๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๐		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
เหมาะสม	๒๔,๖๐๐	๗๔.๙๐
มากเกินไปในชั้น ม.๑ - ๓	๕,๑๔๕	๑๕.๖๗
มากเกินไปในชั้น ม.๑	๖๒๔	๑.๙๐
มากเกินไปในชั้น ม.๒	๙๑	๐.๒๘
มากเกินไปในชั้น ม.๓	๒๓๕	๐.๗๒
อื่น ๆ	๒,๑๔๔	๖.๕๓
รวม	๓๒,๘๓๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๙		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
เหมาะสม	๒๐,๗๕๗	๗๓.๓๖
มากเกินไปในชั้น ม.๔ - ๖	๓,๖๔๑	๑๒.๘๗
มากเกินไปในชั้น ม.๔	๓๗๒	๑.๓๑
มากเกินไปในชั้น ม.๕	๑๕๙	๐.๕๖
มากเกินไปในชั้น ม.๖	๓๗๙	๑.๓๔
อื่น ๆ	๒,๙๘๗	๑๐.๕๖
รวม	๒๘,๘๙๕	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๔		

จากตารางที่ ๑๓ แสดงให้เห็นความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนจำแนกตามระดับช่วงชั้น

๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าการกำหนด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ในชั้น ป.๑-๓ มีความเหมาะสม ร้อยละ ๔๔.๖๒ และที่เห็นว่ามีกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไปร้อยละ ๔๖.๑๓ ซึ่งสัดส่วนความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันค่อนข้างน้อย และในจำนวนผู้ที่เห็นว่ามีกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไปนั้น เห็นว่ามากในชั้น ป.๑ ร้อยละ ๖.๘๙ มากในชั้น ป. ๒ ร้อยละ ๐.๓๑ และมากป.๓ ร้อยละ ๐.๔๔ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๔๑ - ๓.๗๐ คะแนน

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๓.๒๕ มีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวนเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน มีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๐

๓. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๔.๙๐ มีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวนเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๙

๔. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๓.๓๖ มีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวนเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนมีความคิดเห็นว่า จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๔

ตารางที่ ๑๔ จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	ระดับ	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา		
เหมาะสม	๒๓,๗๘๒	๕๔.๓๐
ชั้น ป.๑ - ๓ มีมากเกินไป	๑๖,๐๘๑	๓๖.๗๒
ชั้น ป.๔ - ๖ มีมากเกินไป	๒,๖๓๙	๖.๐๓
อื่น ๆ	๑,๒๙๗	๒.๙๕
รวม	๔๓,๗๙๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๑		
ระดับมัธยมศึกษา		
เหมาะสม	๒๓,๐๙๔	๗๑.๖๓
ชั้น ม.๑ - ๓ มีมากเกินไป	๕,๗๒๖	๑๗.๗๖
ชั้น ม.๔ - ๖ มีมากเกินไป	๙๙๑	๓.๐๘
อื่น ๆ	๒,๔๒๙	๗.๕๓
รวม	๓๒,๒๔๐	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๓		

จากตารางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นความเหมาะสมของจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ให้ผู้เรียนจำแนกตามระดับการศึกษา

๑. ระดับประถมศึกษา ในประเด็นจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับประถมศึกษาในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๔.๓๐ มีความเห็นว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสม มีร้อยละ ๔๒.๗๕ ที่เห็นว่ามี มากเกินไป โดยเมื่อแยกเป็นระดับพบว่า ร้อยละ ๓๖.๗๒ เห็นว่ามีมากเกินไปในระดับชั้น ป.๑-๓ ร้อยละ ๖.๐๓ เห็น ว่ามากเกินไปในระดับชั้น ป. ๔-๖ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนมาตรฐานการ เรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางฯ ในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๑

๒. ระดับมัธยมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๑.๖๓ มีความคิดเห็นว่า จำนวนมาตรฐาน การเรียนรู้ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีจำนวนที่เหมาะสม ขณะเดียวกันผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๑๗.๗๖ มีความคิดเห็นว่า จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้มีจำนวนมากเกินไปในระดับชั้น ม.๑ - ๓ เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๓

ตารางที่ ๑๕ ความเหมาะสมของความความยาก - ง่ายของมาตรฐานการเรียนรู้ จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา		
เหมาะสม	๒๕,๘๗๕	๕๙.๙๖
ชั้น ป.๑ - ๓ มีความยากเกินไป	๑๒,๗๗๘	๒๙.๖๑
ชั้น ป.๔ - ๖ มีความยากเกินไป	๓,๑๑๕	๗.๒๒
อื่น ๆ	๑,๓๘๕	๓.๒๑
รวม	๔๓,๑๕๓	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๒		
ระดับมัธยมศึกษา		
เหมาะสม	๒๓,๔๗๒	๗๓.๔๖
ชั้น ม.๑ - ๓ มีความยากเกินไป	๔,๖๖๔	๑๔.๖๐
ชั้น ม.๔ - ๖ มีความยากเกินไป	๑,๒๘๘	๔.๐๓
อื่น ๆ	๒,๕๒๗	๗.๙๑
รวม	๘,๔๗๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๑		

จากตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นความยาก - ง่าย ของจำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร แกนกลางฯ ให้ผู้เรียนจำแนกตามระดับการศึกษา

๑. ระดับประถมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๕๙.๙๖ มีความคิดเห็นว่า มาตรฐาน การเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ฯ มีความยาก - ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๒๙.๖๑ มีความคิดเห็นว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ยากเกินไปในระดับชั้น ป.๑ - ๓ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ ความยาก - ง่ายของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางฯ ในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่ามีความยาก - ง่าย ที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๒

๒. ระดับมัธยมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๓.๔๖ มีความคิดเห็นว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรแกนกลางฯ มีความยาก - ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๑๔.๖๐ มีความคิดเห็นว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ยากเกินไปในระดับชั้น ม.๑ - ๓ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ

ความยาก – ง่าย ของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางฯ ในระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่ามีความยาก – ง่าย ที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๑

ตารางที่ ๑๖ ความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัด จำแนกตามช่วงชั้น

รายการ	ระดับ	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓		
เหมาะสม	๒๐,๔๙๓	๔๘.๓๘
มากเกินไปในชั้น ป.๑ – ๓	๑๘,๗๑๕	๔๔.๑๘
มากเกินไปในชั้น ป.๑	๑,๙๒๐	๔.๕๓
มากเกินไปในชั้น ป.๒	๙๕	๐.๒๒
มากเกินไปในชั้น ป.๓	๒๗๕	๐.๖๕
อื่น ๆ	๘๖๓	๒.๐๔
รวม	๔๒,๓๖๑	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๕๑		
ระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖		
เหมาะสม	๒๔,๓๙๖	๕๙.๘๕
มากเกินไปในชั้น ป.๔ – ๖	๑๓,๕๐๕	๓๓.๑๓
มากเกินไปในชั้น ป.๔	๑,๓๕๕	๓.๓๒
มากเกินไปในชั้น ป.๕	๑๖๘	๐.๔๑
มากเกินไปในชั้น ป.๖	๔๒๐	๑.๐๓
อื่น ๆ	๙๑๖	๒.๒๖
รวม	๔๐,๗๖๐	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๓		
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓		
เหมาะสม	๒๑,๘๓๙	๖๘.๖๑
มากเกินไปในชั้น ม.๑ – ๓	๖,๘๐๕	๒๑.๓๘
มากเกินไปในชั้น ม.๑	๕๘๔	๑.๘๓
มากเกินไปในชั้น ม.๒	๑๐๔	๐.๓๓
มากเกินไปในชั้น ม.๓	๒๔๕	๐.๗๗
อื่น ๆ	๒,๒๕๓	๗.๐๘
รวม	๓๑,๘๓๐	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๘		
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖		
เหมาะสม	๑๙,๘๓๗	๗๑.๗๔
มากเกินไปในชั้น ม.๔ – ๖	๔,๖๕๓	๑๖.๘๓
อื่น ๆ	๓,๑๕๙	๑๑.๔๓
รวม	๒๗,๖๔๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๘		

จากตารางที่ ๑๖ แสดงให้เห็นความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดให้ผู้เรียน เมื่อจำแนกตามระดับ ช่วงชั้น พบว่า

๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าตัวชี้วัดมีความเหมาะสม ร้อยละ ๔๘.๓๘ และ เห็นว่ามีมากเกินไป ร้อยละ ๔๙.๕๘ ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เมื่อแยกเป็นระดับชั้นพบว่า ผู้ที่เห็นว่าตัวชี้วัดมากเกินไปในชั้น ป. ๑-๓ ร้อยละ ๔๔.๑๘ ชั้น ป. ๑ ร้อยละ ๔.๕๓ ชั้น ป.๒ ร้อยละ ๐.๒๒ และชั้น ป. (๓ ร้อยละ ๐.๖๕ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางฯ ในชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑-๓ สรุปได้ว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๕๑

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๕๙.๘๕ มีความเห็นว่าจำนวนตัวชี้วัด มีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๓๓.๑๓ มีความคิดเห็นว่า จำนวนตัวชี้วัด ชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีจำนวนมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของ จำนวนตัวชี้วัด ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๓

๓. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๘.๖๑ มีความเห็นว่า จำนวนตัวชี้วัด มีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๒๑.๓๘ มีความคิดเห็นว่าจำนวนตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีจำนวนมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัดของหลักสูตร แกนกลาง ฯ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๘

๔. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๑.๗๔ มีความเห็นว่าจำนวนตัวชี้วัด มีความเหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๑๖.๘๓ มีความคิดเห็นว่าจำนวนตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๔ - ๖ มีจำนวนมากเกินไป เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัดของหลักสูตร แกนกลาง ฯ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ สรุปได้ว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๘

ตารางที่ ๑๗ ความเหมาะสมของความยาก - ง่าย ของมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
เหมาะสม	๒๓,๓๙๙	๕๕.๓๘
ยากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๑๔,๖๗๑	๓๔.๗๒
ยากเกินไปในชั้น ป.๑	๒,๖๖๗	๖.๓๑
ยากเกินไปในชั้น ป.๒	๑๓๕	๐.๓๒
ยากเกินไปในชั้น ป.๓	๔๑๐	๐.๙๗
อื่น ๆ	๙๗๐	๒.๓๐
รวม	๔๒,๒๕๒	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๕๗		
ระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
เหมาะสม	๒๖,๘๘๗	๖๖.๔๑
ยากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๑๐,๒๕๒	๒๕.๓๒
ยากเกินไปในชั้น ป.๔	๑,๕๒๐	๓.๗๕
ยากเกินไปในชั้น ป.๕	๑๙๘	๐.๔๙
ยากเกินไปในชั้น ป.๖	๕๗๘	๑.๔๓
อื่น ๆ	๑,๐๕๑	๒.๖๐
รวม	๔๐,๔๘๖	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๖๘		
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
เหมาะสม	๒๓,๐๓๓	๗๒.๖๖

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยากเกินไปในชั้น ม.๑ – ๓	๕,๐๓๐	๑๕.๘๗
ยากเกินไปในชั้น ม.๑	๗๗๓	๒.๔๔
ยากเกินไปในชั้น ม.๒	๑๓๗	๐.๔๓
ยากเกินไปในชั้น ม.๓	๓๘๖	๑.๒๒
อื่น ๆ	๒,๓๔๐	๗.๓๘
รวม	๓๑,๖๙๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗/๑		
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖		
เหมาะสม	๒๐,๑๖๒	๗๓.๒๙
ยากเกินไปในชั้น ม.๔ – ๖	๓,๕๒๕	๑๒.๘๑
ยากเกินไปในชั้น ม.๔	๓๖๙	๑.๓๔
ยากเกินไปในชั้น ม.๕	๑๘๔	๐.๖๘
ยากเกินไปในชั้น ม.๖	๒๐๒	๐.๗๓
อื่น ๆ	๓,๐๖๗	๑๑.๑๕
รวม	๒๗,๕๐๙	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗/๐		

จากตารางที่ ๑๗ แสดงให้เห็นความเหมาะสมของความยาก – ง่าย ตัวชี้วัดที่กำหนดให้ผู้เรียนจำแนกตามระดับช่วงชั้น พบว่า

๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๕๕.๓๘ มีความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ๆ มีความยาก – ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๓๔.๗๒ มีความคิดเห็นว่าตัวชี้วัดยากเกินไป ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความยาก – ง่ายของตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ สรุปได้ว่ามีความยาก – ง่ายที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๒

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๖.๔๑ มีความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ๆ มีความยาก – ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๒๕.๓๒ มีความคิดเห็นว่าตัวชี้วัด ยากเกินไปในระดับชั้น ป.๔ – ๖ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความยาก – ง่ายของตัวชี้วัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ สรุปได้ว่ามีความยาก – ง่ายที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๘

๓. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๒.๖๖ มีความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ๆ มีความยาก – ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๑๕.๘๗ มีความคิดเห็นว่าตัวชี้วัด ยากเกินไปในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความยาก – ง่ายของตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ สรุปได้ว่ามีความยาก – ง่ายที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๑

๔. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๖.๔๑ มีความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ๆ มีความยาก – ง่ายที่เหมาะสม มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วน ร้อยละ ๒๕.๓๒ มีความคิดเห็นว่าตัวชี้วัด ยากเกินไปในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความยาก – ง่ายของตัวชี้วัด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ สรุปได้ว่ามีความยาก – ง่ายที่เหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๗๐

ตารางที่ ๑๘ ความสะดวกในการนำตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลางไปช่วยจัดการเรียนรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สามารถนำไปจัดทำ รายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครบทุกสาระการเรียนรู้	๓๑,๓๗๕	๖๗.๕๓
สามารถนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้เฉพาะบางสาระการเรียนรู้	๔,๖๙๖	๑๐.๑๑
สะดวกและชัดเจนแต่ตัวชี้วัดมีมากสอนได้ไม่ครบทุกตัวชี้วัด	๘,๑๕๙	๑๗.๕๕
ไม่สะดวก ยากต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ	๑,๖๗๗	๓.๖๑
อื่น ๆ	๕๕๗	๑.๒๐
รวม	๔๖,๔๖๔	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ =		

จากตารางที่ ๑๘ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๖๗.๕๓ มีความคิดเห็นว่า ตัวชี้วัดรายชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีความสะดวกมากขึ้น ครูผู้สอนสามารถนำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางไปใช้จัดทำรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้สอนตอบแบบสอบถามบางส่วนเสนอแนะว่า ตัวชี้วัดมีมากแต่ไม่สามารถสอนได้ครบทุกตัวชี้วัด ร้อยละ ๑๗.๕๕ และไม่สะดวกยากต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ ๓.๖๑

ตารางที่ ๑๙ ความจำเป็นในการนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำเป็นเพราะเป็นจุดเน้นสำคัญของหลักสูตร	๒๔,๕๙๔	๕๓.๐๕
จำเป็นเพราะทำให้การประเมินหลักสูตรชัดเจน	๗,๐๗๗	๑๕.๒๖
จำเป็นแต่ต้องประเมินเฉพาะ ป.๖, ม.๓ และ ม.๖	๔,๒๕๔	๙.๑๘
สร้างความยุ่งยากในการประเมิน	๒,๑๑๐	๔.๕๕
สมรรถนะถูกหลอมรวมในรายวิชาอยู่แล้ว	๖,๖๙๔	๑๔.๔๔
สมรรถนะยากแก่การประเมิน	๑,๑๒๙	๒.๔๔
อื่น ๆ	๕๐๔	๑.๐๘
รวม	๔๖,๓๖๒	๑๐๐
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ =		

จากตารางที่ ๑๙ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากร้อยละ ๖๘.๓๑ มีความคิดเห็นว่า การนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็น เพราะสมรรถนะเป็นจุดเน้นสำคัญของหลักสูตร ร้อยละ ๕๓.๐๕ และทำให้การประเมินหลักสูตรมีความชัดเจน ร้อยละ ๑๕.๒๖ แต่ต้องประเมินเฉพาะ ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ มีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเสนอว่า ไม่จำเป็นเพราะ สมรรถนะสำหรับของผู้เรียนถูกหลอมรวมในรายวิชาอยู่แล้ว ร้อยละ ๑๔.๔๔

ตารางที่ ๒๐ สรุปคุณภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์

ลำดับ ที่	ประเด็น	ระดับ คุณภาพ	ร้อยละ
๑	วิสัยทัศน์ จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม	๔.๐๖	๘๑.๒๘
๒	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่กำหนด (จำนวน ความครอบคลุมความสอดคล้องกับสภาพสังคม)	๔.๐๓	๘๐.๕๘
๓	หลักสูตรแกนกลาง ฯ มีความยืดหยุ่น สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	๓.๙๑	๗๘.๑๖
๔	การนำสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น	๓.๙๐	๗๗.๙๙
๕	ตัวชี้วัดรายชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางช่วยให้การจัดการเรียนรู้สะดวกและชัดเจน	๓.๘๕	๗๗.๐๙
๖	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียน มีความเหมาะสม	๓.๘๐	๗๕.๙๕
๗	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตร ฯ ระดับประถมศึกษาเหมาะสม (รายวิชา พื้นฐาน ๘๔ % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๒ % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม ๔ %	๓.๗๗	๗๕.๓๔
๘	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เรียนมีความเหมาะสม	๓.๗๕	๗๔.๙๑
๙	จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษามีความเหมาะสม	๓.๗๓	๗๔.๖๒
๑๐	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตร ฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เหมาะสม (รายวิชา พื้นฐาน ๗๓ % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๐ % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม ๑๗ %	๓.๗๒	๗๔.๓๔
๑๑	มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษามีความยาก - ง่ายเหมาะสม	๓.๗๒	๗๔.๓๖
๑๒	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	๓.๗๒	๗๔.๓๗
๑๓	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีความเหมาะสม	๓.๗๑	๗๔.๑๑
๑๔	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	๓.๗๐	๗๔.๐๓
๑๕	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เหมาะสม (รายวิชา พื้นฐาน ๔๕ % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๑๐ % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม ๔๕ %	๓.๖๙	๗๓.๗๙
๑๖	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความเหมาะสม	๓.๖๙	๗๓.๗๖
๑๗	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีความเหมาะสม	๓.๖๘	๗๓.๖๑
๑๘	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	๓.๖๘	๗๓.๖๒
๑๙	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ มีความเหมาะสม	๓.๖๔	๗๒.๗๒
๒๐	มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษามีความยาก - ง่ายเหมาะสม	๓.๖๓	๗๒.๕๘
๒๑	จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม	๓.๖๒	๗๒.๓๘
๒๒	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	๓.๕๗	๗๑.๔๒
๒๓	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีจำนวนเหมาะสม	๓.๕๒	๗๐.๓๓
๒๔	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความเหมาะสม	๓.๔๗	๖๙.๔๙
ค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพ = ๓.๗๓			

จากตารางที่ ๒๐ แสดงให้เห็นว่า ระดับคุณภาพของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับคุณภาพ ๓.๗๓ หรือมีคุณภาพระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกรายประเด็น สรุปได้ว่าหลักสูตรแกนกลางฯ มีคุณภาพด้านวิสัยทัศน์ จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรมมากที่สุด อยู่ในระดับ ๔.๐๖ และมีผู้เห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๘ ในขณะที่ประเด็นที่มีระดับคุณภาพน้อยที่สุด คือ การกำหนดให้มีจำนวน กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ที่ระดับ ๓.๔๗ มีผู้เห็นด้วยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๔๙

สรุปภาพรวม

ความเหมาะสมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จากผลการวิเคราะห์ ข้อมูลความคิดเห็นของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพอยู่ในระดับมาก (๓.๗๓) เมื่อพิจารณาจำแนกรายประเด็นพบว่า วิสัยทัศน์ และจุดหมายของหลักสูตรมีความครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด (๔.๐๖) และมีผู้เห็นด้วยมากที่สุด (ร้อยละ ๘๑.๒๘) สำหรับประเด็นการ กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ นั้นมีจำนวนใกล้เคียงกันระหว่างผู้ ที่เห็นด้วย (ร้อยละ ๔๔.๖๒) และไม่เห็นด้วย (ร้อยละ ๔๖.๑๓) อย่างไรก็ตามค่าเฉลี่ยด้านคุณภาพของการกำหนด กลุ่มสาระดังกล่าวพบว่ามีอยู่ในระดับมาก (๓.๔๗) แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีความเหมาะสมระดับมาก แต่ควรได้มีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นการกำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับชั้น ป.๑-๓ ว่ามีข้อดี ข้อจำกัด หรือปัญหาอุปสรรคในการนำสู่การปฏิบัติอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการ พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป เนื่องจากจำนวนของผู้แสดงความคิดเห็นทั้ง เห็นด้วยและเห็นแย้งมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

๓. การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ การวิเคราะห์ ข้อมูลแบบตรวจสอบรายการจากการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๑ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามกิจกรรมและปัญหา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการเรียนรู้/กิจกรรมของผู้เรียน	๒๗,๔๓๑	๕๗.๕๘
มีส่วนร่วมเฉพาะในขั้นตอนเห็นชอบ หลักสูตรสถานศึกษา	๒๐,๗๐๘	๔๓.๔๗
วางแผนหลักสูตรสถานศึกษา	๑๗,๗๒๒	๓๗.๒๐
พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทุกขั้นตอน	๑๖,๒๖๘	๓๔.๑๕
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน	๑๕,๖๖๕	๓๒.๘๘
อื่น ๆ	๒,๒๔๖	๔.๗๑
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๗,๖๓๘	-
การนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา		
จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น	๒๒,๓๘๙	๔๗.๙๗
สอดแทรกเป็นรายวิชาพื้นฐาน	๑๗,๔๓๕	๓๗.๓๕
จัดทำทั้งสอดแทรกเป็นรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม	๑๖,๔๓๐	๓๕.๒๐
ไม่ได้นำมาใช้	๑,๕๘๖	๓.๔๐

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ	๑,๐๗๕	๒.๓๐
ไม่ได้นำมาใช้เนื่องจากเขตพื้นที่การศึกษาไม่ได้จัดทำ	๕๖๑	๑.๒๐
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๖,๖๗๖	-
ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา		
ครูขาดความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	๑๙,๐๖๒	๔๑.๖๕
ครูขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๑๕,๐๖๔	๓๔.๐๙
หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนไม่เหมาะสมไม่สามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น มีอัตลักษณ์และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นอื่นๆ	๑๔,๘๑๘	๓๒.๓๗
ครูไม่ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรแกนกลางฯ	๑๓,๒๑๒	๒๘.๘๗
สถานศึกษาไม่มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๑๒,๒๐๘	๒๖.๖๗
งบประมาณที่ใช้ในการบริหารงานวิชาการไม่เพียงพอ	๖,๗๘๗	๑๔.๘๓
ศึกษานิเทศก์ไม่สนใจการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น	๖,๐๗๐	๑๓.๒๖
อื่น ๆ	๑,๗๔๓	๓.๘๑
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๕,๗๗๑	-

จากตารางที่ ๒๑ พบว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร ส่วนมากชุมชนมีส่วนร่วมในด้านเกี่ยวกับการเรียนรู้ / กิจกรรมของผู้เรียนมากที่สุด ร้อยละ ๕๗.๕๘ รองลงมาได้แก่ การมีส่วนร่วมเฉพาะในขั้นตอนเห็นชอบหลักสูตร ร้อยละ ๔๓.๔๗ และการวางแผนหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๓๗.๒๐

๒. การนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีการนำมาใช้ในการจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นมากที่สุด ร้อยละ ๔๗.๙๗ รองลงมาได้แก่ สอดแทรกเป็นรายวิชาพื้นฐาน ร้อยละ ๓๗.๓๕ และจัดทำทั้งสอดแทรกเป็นรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ร้อยละ ๓๕.๒๐

๓. ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าครูขาดความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ ๔๑.๖๕ รองลงมาได้แก่ ครูขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๓๔.๐๙ และหลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนไม่เหมาะสม ไม่สามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีความยืดหยุ่น มีอัตลักษณ์และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นอื่นๆ ร้อยละ ๓๒.๓๗

ตารางที่ ๒๒ การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดการเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน		
ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยจัดแยกเป็นรายวิชา ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ เหมือนปัจจุบัน	๑๒,๒๑๘	๘๔.๔๐
ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยจัดแยกเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ไทย คณิต วิทยาศาสตร์ สังคมฯ อังกฤษ) และบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี)	๒,๑๖๕	๑๔.๙๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๔,๔๗๖	

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้วิชาพื้นฐาน ส่วนมากสถานศึกษา จัดแยกเป็นรายวิชา ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มากที่สุด ร้อยละ ๘๔.๔๐ มีสถานศึกษาบางส่วน ร้อยละ ๑๔.๙๖ จัดแยกเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ไทย คณิต วิทยาศาสตร์ สังคมฯ อังกฤษ) และบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษา ศิลปะ การงานฯ)

ตารางที่ ๒๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนจำแนกตามช่วงชั้น

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
ทุกกลุ่มสาระโดยจัดแยกเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ไทย คณิต วิทยาศาสตร์ สังคมฯ อังกฤษ) และบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี)	๑๗,๒๑๔	๔๑.๕๒
ทุกกลุ่มสาระ (๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้)	๑๖,๔๓๖	๓๙.๖๔
ภาษาไทย	๑๓,๒๕๒	๓๑.๙๖
คณิตศาสตร์	๑๒,๙๒๒	๓๑.๑๗
วิทยาศาสตร์	๘,๑๐๐	๑๙.๕๔
ภาษาต่างประเทศ	๘,๐๓๙	๑๙.๓๙
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๕,๔๐๘	๑๓.๐๔
สุขศึกษาและพลศึกษา	๓,๒๖๘	๗.๘๘
ศิลปะ	๒,๘๗๑	๖.๙๒
การงานอาชีพและเทคโนโลยี		๔.๒๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑,๔๖๑	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
ทุกกลุ่มสาระ (๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้)	๒๒,๐๔๕	๕๔.๒๓
ทุกกลุ่มสาระโดยจัดแยกเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ไทย คณิต วิทยาศาสตร์ สังคมฯ อังกฤษ) และบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี)	๑๗,๑๖๒	๔๒.๒๒
ภาษาไทย	๕,๘๔๘	๑๔.๓๙
คณิตศาสตร์	๕,๗๔๗	๑๔.๑๔
วิทยาศาสตร์	๕,๓๐๗	๑๓.๐๖
ภาษาต่างประเทศ	๕,๐๒๑	๑๒.๓๕
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔,๒๕๑	๑๐.๔๖
สุขศึกษาและพลศึกษา	๒,๒๔๙	๕.๕๓
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๒,๒๐๗	๕.๔๓
ศิลปะ	๑,๘๓๔	๔.๕๑
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐,๖๔๘	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
ทุกกลุ่มสาระ (๘ กลุ่มสาระ)	๒๘,๖๒๔	๙๑.๖๘
ภาษาต่างประเทศ	๓,๓๖๐	๑๐.๗๖
คณิตศาสตร์	๓,๑๗๐	๑๐.๑๕
ภาษาไทย	๓,๑๖๐	๑๐.๑๒
วิทยาศาสตร์	๒,๙๖๕	๙.๕๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๒,๔๔๒	๗.๘๒
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๑,๗๑๘	๕.๕๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๑,๓๐๕	๔.๑๘
ศิลปะ	๑,๐๕๗	๓.๓๙
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๓๑,๒๒๑	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
ทุกกลุ่มสาระ (๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้)	๒๕,๒๗๘	๙๒.๕๖

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ภาษาต่างประเทศ	๒,๗๗๒	๑๐.๑๕
คณิตศาสตร์	๒,๓๔๘	๘.๖๐
วิทยาศาสตร์	๒,๓๐๑	๘.๕๓
ภาษาไทย	๒,๒๕๓	๘.๒๕
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑,๘๕๘	๖.๘๐
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๑,๓๒๘	๕.๘๖
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๑๓	๒.๙๘
ศิลปะ	๖๗๖	๒.๔๘
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๗,๓๓๑	-

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นในแต่ละระดับชั้นมีความแตกต่างกัน ดังนี้ จำแนกตามระดับชั้น ดังต่อไปนี้

๑. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๔๑.๕๒ มีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางยังมีความจำเป็นที่ต้องจัดการเรียนรู้ในระดับชั้น ป.๑-๓ แต่ในการนำสู่การจัดทำเป็นรายวิชาในระดับสถานศึกษาควรมีการจัดทำลักษณะบูรณาการมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัด ๕ รายวิชาตามกลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมฯ และภาษาอังกฤษ ส่วนอีก ๓ กลุ่มสาระ ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี นั้นสถานศึกษาอาจนำไปจัดเป็นรายวิชาลักษณะบูรณาการ อย่างไรก็ตามมีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๓๙.๖๔ เห็นว่าควรจัดแยกรายวิชาตาม ๘ กลุ่มสาระเหมือนปัจจุบัน และเมื่อพิจารณาในประเด็นความจำเป็นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป. ๑-๓ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จำเป็น ร้อยละ ๓๑.๙๖ และภาษาไทยร้อยละ ๓๑.๑๗

๒. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๔.๒๓ มีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม มีความจำเป็น และในการนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาควรจัดแยกเป็นรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มเหมือนปัจจุบัน รองลงมาร้อยละ ๔๒.๒๒ เห็นว่าควรจัดแยกเป็นรายวิชาตามกลุ่มสาระ ๕ รายวิชา ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมฯ และภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระที่เหลืออีก ๓ กลุ่ม ได้แก่ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เมื่อจัดเป็นรายวิชาให้จัดลักษณะบูรณาการ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายกลุ่มสาระที่จำเป็น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย และคณิตศาสตร์ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นมากที่สุด ร้อยละ ๑๔.๓๙ และ ๑๔.๑๔ ตามลำดับ

๓. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๙๑.๖๘ มีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความจำเป็น และเมื่อนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ควรจัดแยกเป็นรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม และวิชาที่จำเป็นมากที่สุดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ คือ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และ ภาษาไทย

๔. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๙๒.๕๖ มีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้มีความจำเป็น และเมื่อนำสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ควรจัดแยกเป็นรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม วิชาที่จำเป็นมากที่สุดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ คือ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์

ตารางที่ ๒๔ การจัดทำรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอน เทคนิค และปัญหา
การจัดการเรียนรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน		
แผนการจัดการเรียนรู้	๔๒,๒๘๐	๙๔.๕๒
หน่วยการเรียนรู้	๓๗,๗๒๕	๘๔.๓๔
คำอธิบายรายวิชา	๓๔,๔๕๗	๗๗.๐๓
อื่น ๆ	๕,๐๙๖	๑๑.๓๙
การออกแบบการเรียนรู้		
มาตรฐาน ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางฯ	๒๙,๘๔๓	๖๗.๔๒
วิเคราะห์จากหลักสูตรสถานศึกษา	๑๑,๖๑๗	๒๖.๒๔
ความแตกต่างระหว่างบุคคล	๙๕๗	๒.๑๖
หน่วยการเรียนรู้ และแผนการสอนที่สถานศึกษา / กลุ่มสถานศึกษา ได้พัฒนาขึ้นมา	๕๗๒	๑.๒๙
สมรรถนะผู้เรียน	๔๙๐	๑.๑๑
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๒๓๓	๐.๕๓
หนังสือแบบเรียน	๒๒๒	๐.๕๐
แผนการสอน/หน่วยการเรียนรู้ ของเอกชน	๑๔๖	๐.๓๓
พัฒนาการทางสมองของผู้เรียน	๑๒๖	๐.๒๘
อื่น ๆ	๑๒๖	๐.๒๘
วิธีในการจัดการเรียนรู้		
การเรียนรู้แบบบูรณาการ	๓๔,๘๖๓	๗๘.๔๕
ลงมือปฏิบัติจริง	๓๒,๒๙๓	๗๒.๖๗
กระบวนการคิด	๒๙,๑๒๕	๖๕.๕๔
ปฏิบัติงานกลุ่ม	๒๕,๘๕๒	๕๘.๑๘
การแก้ปัญหา	๒๔,๒๔๗	๕๔.๕๖
การเรียนรู้ด้วยตนเอง	๒๓,๔๔๐	๕๒.๗๕
บรรยาย อภิปราย	๒๓,๓๐๑	๕๑.๗๙
โครงงาน	๑๙,๖๐๗	๔๔.๑๒
การสร้างความรู้	๑๙,๕๐๑	๔๓.๘๘
ศึกษาเอกสาร/หนังสือ	๑๘,๒๗๖	๔๑.๑๓
ทดลอง	๑๕,๓๔๒	๓๔.๕๒
เสนอรายงาน	๑๔,๓๐๖	๓๒.๑๙
สาธิต	๑๒,๙๕๑	๒๙.๑๔
สืบค้น	๑๒,๘๐๙	๒๘.๘๒
การพัฒนาลักษณะนิสัย	๑๒,๓๓๕	๒๗.๗๖
บทบาทสมมุติ	๑๑,๙๒๗	๒๖.๘๔
การวิจัย	๔,๘๗๓	๑๐.๙๗
อื่น ๆ	๑,๗๘๒	๔.๐๑
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้		
ครูมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ และงานข้อมูล เป็นต้น	๒๘,๘๒๑	๖๕.๕๓
ครูสอนด้วยวิธีการเดิมๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน	๒๑,๖๓๘	๔๙.๒๐

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ครูยัดหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หน่วยการเรียนรู้ แผนการสอน ที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำเป็นหลัก	๒๑,๑๔๙	๔๘.๐๙
ครูสอนวิชาไม่ตรงตามวุฒิ	๑๗,๔๑๐	๓๙.๕๙
วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ไม่หลากหลาย	๑๕,๒๘๑	๓๔.๗๕
ขาดความรู้ความเข้าใจ หลักการ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้	๑๔,๙๓๖	๓๒.๗๓
ประเมินเพื่อการตัดสินผลการเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อพัฒนา	๑๒,๐๗๙	๒๗.๔๖
ครูมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการออกแบบการเรียนรู้	๑๐,๑๘๓	๒๓.๑๕
ครูไม่มีเวลาสอนเสริมผู้เรียนที่เรียนอ่อน	๙,๑๑๔	๒๐.๗๒
ขาดการนิเทศติดตามผลในทุกระดับ	๘,๒๓๕	๑๘.๗๒
ครูสอนเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงอย่างเดียว (O-NET)	๗,๙๐๓	๑๗.๙๗
ไม่สามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ได้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	๗,๘๕๓	๑๗.๘๖
ครูไม่มีเวลาพัฒนาสื่อการสอน	๗,๖๖๙	๑๗.๔๔
ขาดสื่อการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดหรือสาระการเรียนรู้	๗,๕๕๙	๑๗.๑๙
สถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม สัมมนา จัดนิทรรศการของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้เรียนเก่ง ส่งผลให้ ผู้เรียนที่เรียนอ่อนถูกละเลย	๗,๔๗๘	๑๗.๐๐
สถานศึกษามีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานภายนอกเป็นจำนวนมาก ที่ต้องนำผู้เรียนออกห้องเรียน	๖,๔๘๘	๑๔.๗๕
ผู้ปกครอง ยังไม่ให้ความร่วมมือ สนับสนุน ในการจัดการเรียนการสอน	๖,๔๖๙	๑๔.๗๑
ครูความคลาดเคลื่อนในการวัดและประเมิน	๖,๑๘๖	๑๔.๐๙
สถานศึกษาใช้เวลาไปกับโครงการประกวดมากเกินไป จนขาดการดูแลเด็กที่เรียนอ่อน	๕,๖๕๒	๑๒.๘๕
สถานศึกษาได้รับงบประมาณในการจัดหาสื่อได้ไม่ตรงกับความต้องการ	๔,๙๒๖	๑๑.๒๐
ครูที่สอนเก่งต้องทำงานจากหน่วยงานภายนอกเป็นจำนวนมาก	๔,๒๘๖	๙.๗๕
นโยบายการเรียนรู้หน่วยงานต้นสังกัดมาแบบแยกส่วน ส่งผลต่อเวลาการจัดเรียนรู้ที่น้อยลง	๓,๔๗๐	๗.๘๙
ครูขาดคู่มือ/แนวทางการจัดการจัดการเรียนรู้ รายวิชา	๒,๗๘๐	๖.๓๒
ครูไม่สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้	๒,๑๒๒	๔.๘๒
อื่น ๆ	๑,๑๙๕	๒.๗๒

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นการจัดการเรียนรู้และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละประเด็นดังนี้

๑. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ หรือการวางแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๓๕.๓๖ มีการ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา คือ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ร้อยละ ๓๑.๕๕ และ คำอธิบายรายวิชา ร้อยละ ๒๘.๘๒ ตามลำดับ

๒. การออกแบบการเรียนรู้ ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๖๗.๔๒ ออกแบบการเรียนรู้โดยยึด มาตรฐาน ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลาง ฯ เป็นหลักสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๒๖.๒๔ และ ออกแบบการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ ๒.๑๖

๓. วิธีจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการมากที่สุด ร้อยละ ๗๘.๔๕ รองลงมาได้แก่ การฝึกให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ร้อยละ ๗๒.๖๗ และฝึกทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ ๖๕.๕๔ สำหรับวิธีสอนการจัดการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การวิจัย ร้อยละ ๑๐.๙๗

๔. ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งถือได้ว่าเป็น ปัญหาที่สำคัญที่สุดของการจัดการเรียนรู้คือ ครูมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ และงานข้อมูล เป็นต้น ร้อยละ ๖๕.๕๓ รองลงมา คือ

ครูสอนด้วยวิธีการเดิมๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ร้อยละ ๔๙.๒๐ และ ครูยึดหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หน่วยงานการเรียนรู้ แผนการสอน ที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำเป็นหลัก ร้อยละ ๔๘.๐๙

ตารางที่ ๒๕ แหล่งที่มาของสื่อการเรียนรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้สื่อการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้		
หนังสือเรียน	๔๐,๒๓๗	๙๒.๓๓
อินเทอร์เน็ต	๓๙,๘๐๖	๙๑.๓๔
แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน	๒๗,๗๐๘	๖๓.๕๘
สื่อสิ่งพิมพ์	๒๖,๓๔๙	๖๐.๔๖
ดาวเทียมทางไกล	๒๕,๖๘๖	๕๘.๙๔
สื่อการเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น	๒๒,๖๓๐	๕๑.๙๓
ศูนย์สื่อการเรียนรู้	๘,๒๙๑	๑๙.๐๓
เครือข่ายการเรียนรู้	๖,๒๔๗	๑๔.๓๔
อื่น ๆ	๓,๒๖๘	๙.๕๐
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓,๕๗๘	
การจัดหาสื่อการเรียนรู้		
ครูผู้สอนปรับปรุงและพัฒนาจากสื่ออื่นๆ ที่มีอยู่	๓๓,๗๕๘	๗๗.๗๕
ครูผู้สอนผลิตและพัฒนาด้วยตนเอง	๓๑,๒๙๑	๗๒.๐๗
ครูผู้สอนใช้สื่อ/หนังสือเรียน ที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำ	๒๘,๓๒๔	๖๕.๒๔
ครูผู้สอนใช้หนังสือเรียนเป็นหลัก ไม่มีการใช้สื่ออื่นๆ ประกอบ	๖,๘๗๕	๑๕.๘๔
อื่น ๆ	๓,๐๒๒	๖.๙๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓,๔๑๖	

จากตารางที่ ๒๕ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมากใช้หนังสือเรียนเป็นสื่อการเรียนรู้มากที่สุด ร้อยละ ๙๒.๓๓ รองลงมา คือ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ ๙๑.๓๔ และแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ร้อยละ ๖๓.๕๘ สำหรับการจัดหาสื่อ ส่วนมากครูผู้สอนปรับปรุงและพัฒนาจากสื่ออื่น ๆ ที่มีอยู่ รองลงมา ได้แก่ การผลิตและพัฒนาด้วยตนเอง ร้อยละ ๗๒.๐๗ และ ใช้สื่อ/หนังสือเรียนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำ ร้อยละ ๖๕.๒๔ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุด		
การทดสอบ	๓๕,๑๐๗	๘๐.๖๘
การปฏิบัติ	๓,๕๙๑	๘.๒๕
การประเมินชิ้นงาน	๓,๐๑๕	๖.๙๓
แฟ้มสะสมงาน	๙๗๕	๒.๒๔
การสังเกต	๗๐๒	๑.๖๑
อื่น ๆ	๑๒๔	๐.๒๘
การสัมภาษณ์	๕๘	๐.๑๓
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓,๕๑๕	
การนำผลของการประเมินผู้เรียนมาใช้ประโยชน์		
พัฒนาผู้เรียน	๒๐,๒๔๙	๔๖.๙๔

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	๑๑,๓๙๘	๒๖.๔๒
สอนซ่อมเสริมผู้เรียน	๑๑,๒๕๒	๒๖.๐๘
พิจารณาความดีความชอบของครู	๑๕๔	๐.๓๖
อื่น ๆ	๑๒๐	๐.๒๘
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓,๑๔๒	
ปัญหาที่พบในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้		
ใช้วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย	๒๒๔,๘๙๘	๕๘.๖๘
ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน	๑๖,๒๔๖	๓๘.๑๕
ใช้วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด	๑๔,๓๓๒	๓๓.๖๕
ไม่สามารถสร้างหรือพัฒนาเกณฑ์การประเมิน (rubric) ที่เหมาะสมกับภาระงานและความสามารถของผู้เรียนได้	๑๔,๑๒๒	๓๓.๑๖
ต้องการแหล่งข้อมูล/ตัวอย่างวิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบให้เลือกใช้	๑๔,๐๓๗	๓๒.๙๖
ขาดการวัดผลไม่ได้วัดตามสภาพจริง	๑๐,๘๑๑	๒๕.๓๙
ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ	๙,๐๙๑	๒๑.๓๕
อื่น ๆ	๒,๐๙๔	๔.๙๔
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒,๕๘๖	

จากตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นกิจกรรมและปัญหาการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนจำแนกตามประเด็นต่อไปนี้

๑. ครูผู้สอนกำหนดเป้าหมายของการวัดผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมากที่สุดร้อยละ ๘๗.๒๒ รองลงมาเพื่อวัดตัวชี้วัด ร้อยละ ๕.๓๙ และมาตรฐานการเรียนรู้ ร้อยละ ๕.๑๕

๒. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุด คือ การทดสอบ ร้อยละ ๘๐.๖๘ รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติ ร้อยละ ๘.๒๕ และการสังเกต ร้อยละ ๑.๖๑

๓. การนำผลของการประเมินผู้เรียนมาใช้อย่างไร ครูผู้สอนนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด ร้อยละ ๔๖.๙๔ รองลงมาคือ ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ ๒๖.๔๒ และสอนซ่อมเสริมผู้เรียน ร้อยละ ๒๖.๐๘

๔. ปัญหาที่พบในการวัดและประเมินผลการเรียนมากที่สุดคือ ครูผู้สอนใช้วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ร้อยละ ๕๘.๖๘ รองลงมาได้แก่ การขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน ร้อยละ ๓๘.๑๕ และใช้วิธีการและเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ร้อยละ ๓๓.๖๕

ตารางที่ ๒๗ การตัดสินผลการเรียนและการจบการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดแต่ละตัวขั้นต่ำที่สถานศึกษาได้กำหนด		
ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป	๑๘,๖๔๒	๔๓.๕๕
ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป	๙,๖๕๔	๒๒.๕๕
ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป	๕,๑๔๒	๑๒.๐๑
ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดแต่ละตัว	๔,๗๐๓	๑๐.๙๙
ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	๔,๒๗๒	๙.๙๘

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อื่น ๆ	๓๙๕	๐.๙๒
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒,๘๐๔	
ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการกรอกเอกสารหลักฐานทางการศึกษา และเกณฑ์ที่มีการจบการศึกษา		
เกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดเป็นภาระงานอย่างมากให้กับผู้สอน	๒๒,๑๘๒	๕๑.๘๒
เอกสารหลักฐานทางการศึกษามีรายละเอียดข้อมูลจำนวนมาก	๑๔,๖๑๐	๓๔.๓๙
ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการกรอกแบบพิมพ์ที่ถูกต้อง	๑๐,๙๗๔	๒๕.๔๑
การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่นำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมหรือเจตคติของผู้เรียนอย่างแท้จริง	๙,๔๖๗	๒๒.๑๒
ขาดการประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความรู้ความเข้าใจเมื่อต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการกรอกแบบพิมพ์ใหม่	๘,๘๓๗	๒๐.๘๐
ขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินตัวชี้วัดของหลักสูตรที่เหมาะสม	๘,๖๒๑	๒๐.๑๔
การประเมินการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน มีความยุ่งยากซับซ้อน	๗,๔๓๑	๑๗.๓๖
ขาดมาตรฐานและความน่าเชื่อถือในการประเมินตัวชี้วัดแต่ละตัว	๖,๓๗๕	๑๔.๘๙
ขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียน	๖,๑๒๔	๑๔.๓๑
มีระเบียบวิธีการกรอกเอกสารหลักฐานฯ ซับซ้อนยุ่งยาก	๔,๕๒๘	๑๐.๖๖
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๒,๗๙๕	๖.๕๓
อื่น ๆ		๔.๗๘
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒,๔๗๙	
ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินระดับโรงเรียน		
สถานศึกษาไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา	๑๗,๙๗๒	๔๒.๓๔
สถานศึกษาไม่มีระบบส่งต่อข้อมูลผลการเรียนรู้/ทักษะ/พัฒนาการของผู้เรียนที่เป็นระบบชัดเจน	๑๗,๘๓๓	๔๒.๐๑
ระดับประถมศึกษาควรกำหนดให้มีการสอบกลางภาค	๑๒,๓๒๙	๒๙.๐๔
อื่น ๆ	๔,๑๘๑	๙.๘๕
สถานศึกษาไม่ได้แต่งตั้งนายทะเบียนวัดผล	๑,๙๐๔	๔.๔๙
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒,๔๔๙	

จากตารางที่ ๒๗ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนส่วนมากร้อยละ ๔๓.๕๕ กำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดแต่ละตัวขั้นต่ำอยู่ที่ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป รองลงมา กำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดอยู่ที่ ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป ร้อยละ ๒๒.๕๕ และร้อยละ ๗๐ ขึ้นไปตามลำดับ ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับการประเมินระดับสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนไม่ได้นำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาหรือโครงการอื่นๆ ร้อยละ ๔๒.๓๔ และสถานศึกษาไม่มีระบบส่งต่อข้อมูลผลการเรียนรู้/ทักษะ/พัฒนาการของผู้เรียนที่เป็นระบบชัดเจน ร้อยละ ๔๒.๐๑ และได้เสนอให้สถานศึกษาควรมีคลังข้อสอบ (ร้อยละ ๓๖.๑๕) ระดับประถมศึกษาควรกำหนดให้มีการสอบกลางภาค ร้อยละ (๒๙.๐๔)

ตารางที่ ๒๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีพื้นฐาน (O-NET)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	๑๙,๖๖๐	๔๕.๙๑
ภาษาไทย	๑๙,๕๙๒	๔๕.๗๕
วิทยาศาสตร์	๑๘,๙๒๗	๔๔.๒๐
ภาษาต่างประเทศ	๑๖,๘๔๖	๓๙.๓๔
ทดสอบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ แยกเป็นรายวิชา	๑๖,๔๔๒	๓๘.๓๕
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๔,๐๐๘	๓๒.๗๑
ควรทำการทดสอบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ กลุ่มสาระ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ควรสอบด้วยการปฏิบัติจริง	๙,๔๕๘	๒๒.๐๙
สุขศึกษาและพลศึกษา	๑,๑๖๖	๒.๗๒
การงานและเทคโนโลยี	๑,๑๕๘	๒.๗๐
อื่น ๆ	๘๖๙	๒.๐๓
ศิลปะ	๘๑๓	๑.๙๐
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒,๘๒๐	

จากตารางที่ ๒๘ แสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำเป็นมากที่สุด สำหรับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติดีพื้นฐาน (O-NET) ร้อยละ ๔๕.๙๑ รองลงมาได้แก่ ภาษาไทย ร้อยละ ๔๕.๗๕ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๔๔.๒๐ ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ ๓๙.๓๔ และมีผู้ตอบ บางส่วนมีความเห็นว่า ควรทำการทดสอบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ ๓๘.๓๕

จากตารางที่ ๒๙ การนิเทศ กำกับ ติดตาม วิจัย และตรวจสอบคุณภาพ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การนิเทศ กำกับติดตาม		
การจัดการทำหลักสูตรสถานศึกษา	๒๓๘	๘๙.๔๗
การออกแบบการจัดการเรียนการสอน	๒๒๘	๘๕.๗๑
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๒๒๕	๘๔.๕๙
ไม่เคยนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรแกนกลางฯ	๑๓	๔.๘๙
อื่น ๆ	๑๖	๖.๐๒
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖๖	
ความต่อเนื่องของการนิเทศ		
การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาครบทุกโรง ๑ ครั้ง/ภาคเรียน	๑๓๒	๕๑.๑๙
การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาครบทุกโรง ๒ ครั้ง/ภาคเรียน	๖๙	๒๖.๒๔
การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาไม่ครบทุกโรงเรียน	๕๒	๑๙.๗๗
การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาครบทุกโรง มากกว่า ๓ ครั้ง/ภาคเรียน	๑๔	๕.๓๒
อื่น ๆ	๙	๓.๔๒
การนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาครบทุกโรง ๓ ครั้ง/ภาคเรียน	๗	๒.๖๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖๒	
การวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร		
การติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	๑๖๕	๖๒.๗๔
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	๑๒๖	๔๗.๙๑

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาสื่อการเรียนรู้	๘๓	๓๑.๕๖
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๘๓	๓๑.๕๖
การพัฒนากรอบหลักสูตรท้องถิ่น	๗๕	๒๘.๕๒
การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	๖๓	๒๓.๙๓
อื่น ๆ	๓๓	๑๒.๕๕
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖๓	
การตรวจสอบคุณภาพ หลักสูตรสถานศึกษา		
ทุกปีการศึกษา	๑๒๓	๔๖.๙๕
ทุกภาคเรียน	๖๒	๒๓.๖๖
เมื่อครบรอบการใช้หลักสูตร	๕๙	๒๒.๕๒
ไม่เคยตรวจสอบ	๓๖	๑๓.๗๔
อื่น ๆ	๑๕	๕.๗๓
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖๒	
ปัญหาเกี่ยวกับนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร		
ขาดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๒๐๐	๗๖.๙๒
ขาดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	๑๖๕	๖๓.๔๖
ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการนิเทศ ติดตาม	๑๕๓	๕๘.๘๕
ไม่มีการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๑๑๕	๔๔.๒๗
ขาดการนิเทศติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้ง สพท. และ สพฐ.	๙๖	๓๖.๙๒
ศึกษานิเทศก์ไม่มีความมั่นใจในการให้คำแนะนำช่วยเหลือสถานศึกษา	๔๔	๑๖.๙๒
อื่น ๆ	๙	๓.๔๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๒๖๖	
ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา		
นิเทศงานวิชาการไม่จริงจัง ขาดความต่อเนื่อง	๑๙,๐๓๖	๔๕.๙๘
ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ	๑๓,๖๐๗	๓๒.๘๗
ไม่มีการนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรไปใช้ในระดับชั้นเรียนของครูผู้สอน	๑๑,๕๒๘	๒๗.๙๕
ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน	๑๑,๔๕๙	๒๗.๖๓
อื่น ๆ	๗,๘๔๒	๑๘.๙๔
ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	๗,๗๙๙	๑๘.๘๔
ขาดความรู้ความเข้าใจหลักสูตรแกนกลาง	๗,๐๕๗	๑๗.๐๕
ขาดความเข้าใจและความสามารถในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๖,๔๖๒	๑๕.๖๑
ไม่ให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	๕,๒๕๑	๑๒.๖๘
ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ หลักสูตรแกนกลางฯ	๒,๑๓๙	๕.๑๗
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑,๔๐๐	

จากตารางที่ ๒๙ แสดงให้เห็นถึงสารสนเทศเกี่ยวกับ การนิเทศ กำกับ ติดตาม วิจัย และตรวจสอบคุณภาพ การใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้

๑. การนิเทศ กำกับ ติดตามผล การใช้หลักสูตรแกนกลาง ได้มีการนิเทศเกี่ยวกับการจัดการทำหลักสูตรสถานศึกษา มากที่สุด ร้อยละ ๓๓.๐๖ รองลงมาได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ ๓๑.๖๗ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ร้อยละ ๓๑.๒๕

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนมาก ร้อยละ ๔๖.๖๔ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของโรงเรียนครบทุกโรงเรียน ๑ ครั้ง / ภาคเรียน รองลงมาได้นิเทศ กำกับ ติดตาม ครบทุกโรงเรียน ๒ ครั้ง / ภาคเรียน ร้อยละ ๒๔.๓๘ และนิเทศ กำกับ ติดตามครบทุกโรงเรียน ๓ ครั้ง / ภาคเรียน ร้อยละ ๒.๔๗

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการทำวิจัยหลักสูตรเกี่ยวกับการติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด ร้อยละ ๒๖.๒๗ รองลงมาได้แก่ การพัฒนารูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ ร้อยละ ๒๐.๐๖ และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ร้อยละ ๑๓.๒๒ สำหรับงานวิจัยด้านหลักสูตรที่ทำน้อยที่สุดคือ งานวิจัยด้านการบริหารหลักสูตร ร้อยละ ๑๐.๐๓

๔. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามผล พบว่า ขาดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องมากที่สุด ร้อยละ ๗๖.๙๒ รองลงมาได้แก่การขาดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๒๑.๑๐ และผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการนิเทศ ติดตาม ร้อยละ ๑๙.๕๗

๕. ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศงานวิชาการไม่จริงจัง ขาดความต่อเนื่อง มากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๙๘ รองลงมาได้แก่ ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ ร้อยละ ๓๒.๘๗ และไม่มีการนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรไปใช้ในระดับชั้นเรียนของครูผู้สอน ร้อยละ ๒๗.๘๕

๔ ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ความเหมาะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการบ้านที่ครูผู้สอนมอบหมาย

ตารางที่ ๓๐ การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	๖,๙๓๔	๕๘.๙๓
ประชาสัมพันธ์แต่ไม่ต่อเนื่อง	๔,๓๗๑	๓๗.๑๕
ไม่มีการประชาสัมพันธ์	๔๖๔	๓.๙๔
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๗๖๖	-
การมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา		
โรงเรียนเปิดโอกาส และสามารถเข้าร่วมได้	๘,๔๑๘	๗๒.๖๒
โรงเรียนเปิดโอกาส แต่ไม่สามารถเข้าร่วมได้	๒,๖๕๘	๒๓.๑๙
โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้เข้าร่วม	๔๘๗	๔.๒๐
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๕๖๓	-

จากตารางที่ ๓๐ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๕๘.๙๓ ได้รับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างต่อเนื่องมากที่สุด รองลงมา คือ ได้รับประชาสัมพันธ์แต่ไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ ๓๗.๑๕ และโรงเรียนไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบ ร้อยละ ๓.๙๔ นอกจากนี้ ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๗๒.๖๒ ได้มีโอกาสเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีบางส่วน ร้อยละ ๒๓.๑๙ ที่โรงเรียนเปิดโอกาสแต่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ และมีผู้ปกครองส่วนน้อย ร้อยละ ๔.๒๐ ที่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมได้จากโรงเรียนไม่เปิดโอกาสเข้าร่วม

ตารางที่ ๓๑ ความเหมาะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชาเพิ่มเติม ตามความเห็นของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความเหมาะสม ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้		
เหมาะสม	๖,๖๒๗	๕๕.๐๔
มากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๕,๑๐๙	๔๕.๓๔
มากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๒,๑๘๘	๑๘.๙๙
มากเกินไปในชั้น ม.๑ - ๓	๔๗๖	๔.๑๓
มากเกินไปในชั้น ม.๔ - ๖	๒๖๘	๒.๓๓
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๕๖๒	-
ความเหมาะสม รายวิชาเพิ่มเติม (วิชาเสริม)		
เหมาะสม	๗,๙๕๒	๖๙.๔๔
มากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๓,๐๖๘	๒๖.๗๙
มากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๑,๕๔๗	๑๓.๕๑
มากเกินไปในชั้น ม.๑ - ๓	๕๕๗	๔.๘๖
มากเกินไปในชั้น ม.๔ - ๖	๓๑๖	๒.๗๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๕๕๒	-
วิชาที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนชั้นป.๑ - ๓		
ทุกวิชาโดยสอนแยกเป็นวิชา ๕ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ภาษาอังกฤษ) และสอนแบบบูรณาการใน ๓ วิชา (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี)	๕,๔๑๙	๔๘.๖๑
ทุกวิชาโดยสอนแยกเป็นวิชา ๘ วิชา เหมือนปัจจุบัน	๓,๖๗๔	๓๒.๙๖
ภาษาไทย	๓,๓๐๐	๒๙.๖๐
คณิตศาสตร์	๓,๒๒๓	๒๘.๙๑
ภาษาต่างประเทศ	๒,๒๔๖	๒๐.๑๕
วิทยาศาสตร์	๑,๘๑๖	๑๖.๒๙
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑,๒๒๒	๑๐.๙๖
สุขศึกษาและพลศึกษา	๖๙๘	๖.๒๖
ศิลปะ	๕๗๙	๕.๑๙
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๔๙๙	๔.๔๘
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๑๔๘	-
วิชาที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
ทุกวิชาโดยสอนแยกเป็นวิชา ๘ วิชา	๕,๑๙๙	๔๗.๒๘
ทุกวิชาโดยสอนแยกเป็นวิชา ๕ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ภาษาอังกฤษ) และสอนแบบบูรณาการใน ๓ วิชา (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี)	๕,๐๗๑	๔๖.๑๑
ภาษาต่างประเทศ	๑,๙๑๓	๑๗.๔๐
คณิตศาสตร์	๑,๘๘๑	๑๗.๑๐
ภาษาไทย	๑,๘๑๑	๑๖.๔๗
วิทยาศาสตร์	๑,๕๘๐	๑๔.๓๗
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑,๑๘๗	๑๐.๗๙
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๗๕๒	๖.๘๔

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สุขศึกษาและพลศึกษา	๖๓๙	๕.๘๑
ศิลปะ	๔๗๖	๔.๓๓
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐,๙๙๗	-
วิชาที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓		
ภาษาไทย	๗,๕๒๕	๙๐.๘๗
คณิตศาสตร์	๗,๕๒๒	๙๐.๘๓
ภาษาต่างประเทศ	๗,๑๐๓	๘๕.๗๗
วิทยาศาสตร์	๖,๙๖๐	๘๔.๐๕
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๖,๔๗๐	๗๘.๑๓
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๕,๒๘๓	๖๓.๘๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๕,๐๑๘	๖๐.๖๐
ศิลปะ	๔,๖๗๖	๕๖.๔๗
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๘,๒๘๑	
วิชาที่ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖		
ภาษาต่างประเทศ	๖,๘๔๓	๙๑.๗๓
คณิตศาสตร์	๖,๗๑๔	๙๐.๐๐
ภาษาไทย	๖,๕๓๐	๘๗.๕๓
วิทยาศาสตร์	๖,๔๒๖	๘๖.๑๔
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๕,๙๑๕	๗๙.๒๙
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๕,๒๒๓	๗๐.๐๑
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔,๖๘๐	๖๒.๗๓
ศิลปะ	๔,๔๐๖	๕๙.๐๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๗,๔๖๐	

จากตารางที่ ๓๑ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ดังนี้

๑. ผู้ปกครองร้อยละ ๕๔.๐๔ เห็นว่าจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความเหมาะสม มีจำนวนร้อยละ ๔๔.๓๔ ที่เห็นว่ามากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓ และจำนวนร้อยละ ๑๘.๙๙ เห็นว่ามากเกินไปในชั้น ป.๔-๖ สำหรับรายวิชาเพิ่มเติมที่สถานศึกษาจัดให้ ผู้ปกครองส่วนมากร้อยละ ๖๙.๔๔ มีความเห็นว่าเหมาะสมมาก มีผู้ปกครองบางส่วนเห็นว่ารายวิชาเพิ่มเติม มีมากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓ และ ป.๔ - ๖ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๙ และ ๑๓.๕๑ ตามลำดับ

๒. วิชาที่จำเป็นในการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นผู้ปกครองมีความคิดเห็นดังนี้

๒.๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ผู้ปกครองส่วนมากร้อยละ ๔๘.๖๑ มีความเห็นว่า ควรสอนทุกวิชา แต่สถานศึกษาควรสอนแยกเป็นวิชาตามกลุ่มสาระ ๕ กลุ่มสาระ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ภาษาอังกฤษ) และอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาฯ ศิลปะ การงานฯ) สถานศึกษาควรจัดเป็นรายวิชาแบบบูรณาการ มีผู้ปกครองร้อยละ ๓๒.๙๖ เห็นว่าควรสอนแยกรายวิชาตามกลุ่มสาระทั้ง ๘ กลุ่ม เหมือนปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายวิชาที่จำเป็นมากที่สุด ๕ รายวิชาพบว่า ภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ ๒๙.๖๐ รองลงมาคือ คณิตศาสตร์ ร้อยละ ๒๘.๙๑ ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ ๒๐.๑๕ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๑๖.๒๙ และสังคมศึกษาฯ ร้อยละ ๑๐.๙๖

๒.๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๔๗.๒๘ มีความเห็นว่าสถานศึกษาควรสอนแยกเป็นรายวิชา ๘ รายวิชา ตาม ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้เหมือนในปัจจุบัน มีจำนวนผู้ปกครองร้อยละ ๔๖.๑๑ เห็นว่าสถานศึกษาควรจัดรายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๕ กลุ่มสาระ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ภาษาอังกฤษ) และอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาฯ ศิลปะ การงานฯ) สถานศึกษาควรจัดเป็น

รายวิชาแบบบูรณาการ เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นวิชาที่จำเป็นมากที่สุด ๕ รายวิชา พบว่า ภาษาต่างประเทศ เป็นวิชาที่มีความจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ ๑๗.๔๐ รองลงมา คือ คณิตศาสตร์ ร้อยละ ๑๗.๑๐ ภาษาไทย ร้อยละ ๑๖.๔๗ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๑๔.๓๗ และสังคมศึกษา ร้อยละ ๑๐.๗๙

๒.๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ผู้ปกครอง มีความเห็นว่า วิชาภาษาไทยจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ ๙๐.๘๗ รองลงมาคือ คณิตศาสตร์ ร้อยละ ๙๐.๘๓ ภาษาต่างประเทศ ร้อยละ ๘๕.๗๗ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๘๔.๐๕ และสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ ๗๘.๑๓

๒.๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ ผู้ปกครองส่วนมาก มีความเห็นว่าวิชาภาษาต่างประเทศจำเป็นมากที่สุด ร้อยละ ๙๑.๗๓ รองลงมาคณิตศาสตร์ร้อยละ ๙๐ ภาษาไทย ร้อยละ ๘๗.๕๓ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๘๖.๑๔ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ ๗๙.๒๙

ตารางที่ ๓๒ การมอบหมายการบ้านของครูผู้สอน ตามความเห็นของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนการบ้านที่ผู้เรียนได้รับมอบหมาย		
เหมาะสม	๗,๒๗๒	๖๔.๗๘
เหมาะสม ถ้าไม่ส่งงานกระตุ้นจิตใจจนเกินไป	๒,๘๗๑	๒๕.๐๙
มากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๖๒๙	๕.๖๐
มากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๓๒๑	๒.๐๖
มากเกินไปในชั้น ม.๑ - ๓	๑๕๕	๑.๓๘
มากเกินไปในชั้น ม.๔ - ๖	๑๒๕	๑.๑๑
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๒๒๘	
ความยาก - ย่างของการบ้าน		
เหมาะสม	๙,๐๙๘	๘๑.๒๒
เหมาะสมแต่เสียเวลาค้นคว้ามาก	๑,๒๑๔	๑๐.๘๔
ยากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓	๕๑๑	๔.๕๖
ยากเกินไปในชั้น ป.๔ - ๖	๒๑๔	๑.๙๑
ยากเกินไปในชั้น ม.๑ - ๓	๙๓	๐.๘๓
ยากเกินไปในชั้น ม.๔-๖	๗๒	๐.๖๔
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๒๐๑	

จากตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๖๔.๗๘ มีความคิดเห็นว่า การมอบหมายการบ้านของครูผู้สอน มีความเหมาะสม รองลงมาคือ เหมาะสมถ้าไม่ส่งงานกระตุ้นจิตใจจนเกินไป ร้อยละ ๒๕.๐๙ มีบางส่วน ร้อยละ ๕.๖๐ เห็นว่า การบ้านมากเกินไปในชั้น ป.๑ – ๓ สำหรับความยาก - ย่างของการบ้าน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๑.๒๒ มีความเห็นว่า มีความเหมาะสมแล้ว รองลงมา มีความเห็นว่ามีสื่อเหมาะสมแต่เสียเวลาค้นคว้ามาก ร้อยละ ๑๐.๘๔ มีบางส่วน ร้อยละ ๔.๕๖ เห็นว่า ยากเกินไปในชั้น ป.๑ - ๓

ตารางที่ ๓๓ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ผู้ปกครองพึงพอใจมากที่สุด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้		
ภาษาไทย	๔,๗๘๕	๔๒.๘๘
คณิตศาสตร์	๒,๓๖๘	๒๑.๒๒
สุขศึกษาและพลศึกษา	๑,๓๒๓	๑๑.๘๖
ศิลปะ	๗๒๒	๖.๔๗

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การงานอาชีพ	๖๘๐	๖.๐๙
วิทยาศาสตร์	๔๙๑	๔.๔๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔๗๙	๔.๒๙
ภาษาอังกฤษ	๓๒๕	๒.๙๑
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๑๕๘	
ทักษะ		
ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน	๔,๘๒๘	๔๓.๒๔
การสื่อสาร	๒,๓๔๗	๒๑.๐๒
ทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๑,๖๑๗	๑๔.๔๘
ทักษะความคิด	๑,๕๒๕	๑๓.๖๖
ความสามารถในการแก้ปัญหา	๘๕๑	๗.๖๒
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๑๖๕	
คุณลักษณะ		
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๓,๕๕๐	๓๑.๘๗
ซื่อสัตย์สุจริต	๒,๔๓๐	๒๑.๘๒
ใฝ่เรียนรู้	๒,๔๓๐	๑๒.๙๑
มีระเบียบวินัย	๑,๔๓๘	๑๐.๓๐
การมีจิตสาธารณะ	๑,๑๔๗	๙.๒๐
อยู่อย่างพอเพียง	๑,๐๒๕	๖.๐๔
มุ่งมั่นในการทำงาน	๖๗๓	๕.๖๖
การรักความเป็นไทย	๖๓๐	๑.๗๕
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๑๓๙	

จากตารางที่ ๓๓ แสดงให้เห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนในด้านต่อไปนี้

๑. ด้านความรู้ ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๔๒.๘๘ มีความพึงพอใจความรู้ของผู้เรียน ในวิชาภาษาไทย มากที่สุด รองลงมาได้แก่ คณิตศาสตร์ ร้อยละ ๒๑.๒๒ สุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ ๑๑.๘๖

๒. ด้านทักษะ ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๔๓.๒๓ มีความพึงพอใจทักษะด้าน ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ร้อยละ ๒๑.๐๒ และ ทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๑๔.๔๘

๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๓๑.๘๗ มีความพึงพอใจคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในด้าน รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์มากที่สุด รองลงมา คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๒๑.๘๒ และใฝ่เรียนรู้ ร้อยละ ๑๒.๙๑

ตารางที่ ๓๔ วิชาที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ความเห็นของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	๕,๐๐๖	๔๕.๐๕
ภาษาไทย	๔,๙๔๘	๔๔.๕๓
วิทยาศาสตร์	๔,๓๙๓	๓๙.๕๓
ควรทำการทดสอบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้	๕,๐๕๒	๓๖.๔๗
ภาษาต่างประเทศ	๓,๙๐๗	๓๕.๑๖
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๒,๙๕๗	๒๖.๖๑
ควรทำการทดสอบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ สุขศึกษาฯ พลละ ศิลปะ การงานอาชีพฯ	๒,๖๕๓	๒๓.๘๘

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตรวจสอบด้วยการปฏิบัติจริง		
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	๓๕๐	๓.๑๕
สุขศึกษาและพลศึกษา	๒๘๙	๒.๖๐
ศิลปะ	๑๔๑	๑.๒๗
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๑,๑๑๒	

จากตารางที่ ๓๔ แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองส่วนมากร้อยละ ๔๕.๐๕ มีความคิดเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รองลงมาได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ ๔๔.๕๓ และวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๓๙.๕๓ มีผู้ปกครองบางส่วนมีความเห็นว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษา และศิลปะมีความจำเป็นต้องมีการทดสอบฯ ร้อยละ ๓.๑๕, ๒.๖๐ และ ๑.๒๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเด็กไทยในอนาคต ด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ด้านความรู้		
การปกครองและหน้าที่พลเมือง	๒๙,๗๓๔	๕๕.๒๓
การเป็นพลเมืองที่ดี	๒๙,๓๒๙	๕๔.๔๘
หลักการประชาธิปไตย	๒๓,๙๗๒	๔๔.๕๓
นานาชาติ	๑๖,๑๐๑	๒๙.๙๑
กฎหมายที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	๑๓,๙๑๓	๒๕.๘๔
สิ่งแวดล้อม	๑๓,๗๕๕	๒๕.๕๕
การเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ	๑๑,๗๗๘	๒๑.๘๘
สุขภาพ	๙,๙๑๔	๑๘.๔๑
อื่น ๆ	๑,๒๑๗	๒.๒๖
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๓,๘๓๙	
ด้านทักษะ		
การแก้ปัญหา	๔๑,๑๘๒	๗๖.๕๘
ทักษะชีวิต	๓๙,๕๗๙	๗๓.๖๐
การคิด	๓๓,๕๐๑	๖๒.๓๐
การสื่อสาร	๓๓,๐๖๗	๖๑.๔๙
ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ	๑๖,๓๓๔	๓๐.๓๘
ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ	๑๕,๒๙๐	๒๘.๔๓
คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	๑๒,๑๐๙	๒๒.๕๒
ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้	๑๑,๙๒๒	๒๒.๑๗
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม	๑๑,๖๖๘	๒๑.๗๐
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ	๙,๔๖๘	๑๗.๖๑
การสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ	๘,๗๗๙	๑๖.๓๓
การเรียนรู้และนวัตกรรม	๘,๑๑๒	๑๕.๐๙
ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม	๔,๓๐๔	๘.๐๐
ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม	๒,๖๗๐	๔.๙๗
อื่น ๆ	๔๐๑	๐.๗๕

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๓,๗๗๔	
ด้านคุณลักษณะ		
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	๔๑,๘๔๕	๗๗.๗๐
ซื่อสัตย์สุจริต	๓๗,๒๓๔	๖๙.๑๓
ใฝ่เรียนรู้	๒๙,๑๕๐	๕๔.๑๒
อยู่อย่างพอเพียง	๒๐,๘๒๘	๓๘.๖๗
มุ่งมั่นในการทำงาน	๑๗,๒๓๘	๓๒.๐๑
มีจิตสาธารณะ/การให้บริการสังคม	๑๕,๗๗๓	๒๙.๒๙
กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์	๑๓,๕๒๗	๒๕.๑๒
มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย	๑๓,๔๒๙	๒๔.๙๔
คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนร่วม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง	๑๓,๔๒๙	๒๔.๙๓
มีความรับผิดชอบ	๘,๖๑๑	๑๕.๙๙
มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน	๘,๒๘๔	๑๕.๓๘
มีความเสียสละ	๗,๐๐๓	๑๓.๐๐
รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๖,๓๒๕	๑๑.๗๔
รักความเป็นไทย	๖,๓๒๕	๑๑.๐๗
มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	๕,๖๒๐	๑๐.๔๔
มีความอดทน	๓,๘๘๒	๗.๒๑
อ่อนน้อมถ่อมตน	๒,๗๑๑	๕.๐๓
มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ	๒,๔๖๔	๔.๕๘
เมตตากรุณา	๒,๑๗๓	๔.๐๓
การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิตและความรับผิดชอบ	๒,๐๙๑	๓.๘๘
มีภาวะผู้นำ	๑,๙๐๕	๓.๕๔
รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย	๑,๖๘๘	๓.๑๓
มีความสามารถในการปรับตัว	๑,๓๒๗	๒.๔๖
กล้าทำในสิ่งที่ท้าทายอย่างสร้างสรรค์	๑,๐๘๓	๒.๐๑
อื่น ๆ	๒๔๒	๐.๔๕
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๕๓,๘๕๗	

จากตารางที่ ๓๕ แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในอนาคตในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

๑. ด้านความรู้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๕๕.๒๓ มีความคิดเห็นว่าเด็กไทยในอนาคตควรมีความรู้ด้านการปกครองและหน้าที่พลเมือง มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การเป็นพลเมืองที่ดี ร้อยละ ๕๔.๔๘ และหลักการประชาธิปไตย ร้อยละ ๔๔.๕๓

๒. ด้านทักษะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๖.๕๘ มีความคิดเห็นว่าเด็กไทยในอนาคต ควรมีทักษะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะชีวิต ร้อยละ ๗๓.๖๐ และทักษะการคิด ร้อยละ ๖๒.๓๐

๓. ด้านคุณลักษณะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๗.๗๐ มีความคิดเห็นว่าเด็กไทยในอนาคตควรเป็นผู้ที่มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รองลงมาได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๖๙.๑๓ และ ใฝ่เรียนรู้ ร้อยละ ๕๔.๑๒

ตารางที่ ๓๖ รายละเอียดตัวชี้วัดที่ควรมีการทบทวน ๒๐ อันดับแรก

ระดับชั้น	กลุ่มสาระฯ	สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ความถี่	เข้าชั้น	ยาก เกินไป	ไม่ ชัดเจน	กว้าง เกินไป	ไม่ จำเป็น	อื่นๆ
ป.๑	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงคำคำคล้องจองและข้อความสั้นๆ	๑๔๗๒	๗.๘๑	๑๖.๘๕	๓.๔	๑๑.๔๑	๐.๘๒	๕๙.๗๑
ป.๑	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๒.บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน	๓๙๙	๖.๒๗	๓๑.๕๘	๕.๕๑	๑๘.๘	๐.๕	๓๗.๓๔
ป.๑	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๔.เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน	๓๒๑	๔.๖๗	๔๙.๘๔	๒.๔๙	๑๔.๓๓	๑.๘๗	๒๖.๗๙
ป.๑	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๕.คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน	๓๑๓	๔.๑๕	๕๕.๕๙	๙.๒๗	๙.๕๘	๔.๑๕	๑๗.๒๕
ป.๑	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๓.ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	๒๔๗	๗.๖๙	๒๘.๗๔	๕.๖๗	๒๐.๒๔	๐.๘๑	๓๖.๘๔
ป.๑	ภาษาไทย	๕	๕.๑	๑.บอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็ก	๒๔๐	๓.๓๓	๗๑.๖๗	๒.๙๒	๘.๓๓	๐.๔๒	๑๓.๓๓
ป.๑	คณิตศาสตร์	๑	๑.๒	๒.วิเคราะห์และหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ปัญหาระคนของจำนวนนับไม่เกินหนึ่งร้อยและศูนย์พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ	๑๙๐	๒.๑๑	๖๙.๔๗	๒.๖๓	๑๑.๐๕	๐	๑๔.๗๔
ป.๒	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงคำคำคล้องจองข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆได้ถูกต้อง	๒๘๔	๙.๑๕	๑๕.๔๙	๒.๔๖	๑๗.๒๕	๐.๓๕	๕๕.๒๘
ป.๓	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงคำข้อความเรื่องสั้นๆและบทร้อยกรองง่ายๆได้ถูกต้องคล่องแคล่ว	๓๙๖	๘.๕๙	๑๗.๙๓	๕.๘๑	๑๘.๔๓	๐.๕๑	๔๘.๗๔
ป.๓	คณิตศาสตร์	๑	๑.๒	๒.วิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ปัญหาระคนของจำนวนนับไม่เกินหนึ่งแสนและศูนย์พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบและสร้างโจทย์ได้	๒๓๗	๕.๐๖	๖๐.๓๔	๓.๘	๑๔.๓๕	๐.๔๒	๑๖.๐๓

ระดับชั้น	กลุ่มสาระฯ	สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ความถี่	เข้าชั้น	ยาก เกินไป	ไม่ ชัดเจน	กว้าง เกินไป	ไม่ จำเป็น	อื่นๆ
ป.๔	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	๒๓๘	๗.๕๖	๑๕.๕๕	๔.๖๒	๑๔.๗๑	๐.๘๔	๕๖.๗๒
ป.๔	คณิตศาสตร์	๑	๑.๒	๒.วิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ ปัญหาระคนของจำนวนนับและศูนย์พร้อมทั้งตระหนักถึงความ สมเหตุสมผลของคำตอบและสร้างโจทย์ได้	๑๙๑	๔.๑๙	๕๒.๓๖	๓.๖๖	๑๘.๘๕	๐.๕๒	๒๐.๔๒
ป.๕	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	๑๕๑	๑๐.๖	๑๑.๒๖	๓.๙๗	๑๗.๘๘	๐.๖๖	๕๕.๖๓
ป.๕	คณิตศาสตร์	๑	๑.๒	๓.วิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ ปัญหาระคนของจำนวนนับเศษส่วนทศนิยมและร้อยละพร้อมทั้ง ตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบและสร้างโจทย์ปัญหา เกี่ยวกับจำนวนนับได้	๑๗๙	๓.๙๑	๔๙.๑๖	๕.๐๓	๑๙.๕๕	๑.๖๘	๒๐.๖๗
ป.๖	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๑.อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง	๓๑๘	๑๒.๕๘	๙.๗๕	๕.๖๖	๒๒.๐๑	๑.๘๙	๔๘.๑๑
ป.๖	คณิตศาสตร์	๑	๑.๒	๒.วิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ ปัญหาระคนของจำนวนนับเศษส่วนจำนวนคละทศนิยมและร้อยละ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบและสร้าง โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนับได้	๒๗๕	๖.๑๘	๓๓.๘๒	๔.๓๖	๒๙.๐๙	๑.๔๕	๒๕.๐๙
ป.๖	คณิตศาสตร์	๑	๑.๑	๑.เขียนและอ่านทศนิยมไม่เกินสามตำแหน่ง	๑๖๙	๑๕.๓๘	๕.๓๓	๒.๓๗	๗.๑	๗.๑	๖๒.๗๒
ป.๖	ภาษาไทย	๑	๑.๑	๔.แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	๑๕๓	๕.๘๘	๒๗.๔๕	๑๖.๓๔	๓๐.๐๗	๑.๓๑	๑๘.๙๕

ระดับชั้น	กลุ่มสาระฯ	สาระ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ความถี่	ซ้ำซ้อน	ยากเกินไป	ไม่ชัดเจน	กว้างเกินไป	ไม่จำเป็น	อื่นๆ
ม.๑	คณิตศาสตร์	๑	๑.๑	๒.เข้าใจเกี่ยวกับเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มและเขียนแสดงจำนวนให้อยู่ในรูปสัญกรณ์วิทยาศาสตร์(scientific notation)	๑๗๑	๔.๐๙	๕๒.๐๕	๓.๕๑	๕.๘๕	๕.๘๕	๒๘.๖๕

จากตารางที่ ๓๖ แสดงให้เห็นว่า ตัวชี้วัดที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้มีการพิจารณาทบทวน ๒๐ อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ ๑ มาตรฐานที่ ๑.๑ จำนวน ๔ ตัวชี้วัด และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระที่ ๑ มาตรฐานที่ ๑.๒ ตัวชี้วัดที่ ๒ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากให้เหตุผลในการทบทวนว่า ตัวชี้วัดดังกล่าวว่า ยากเกินไปสำหรับนักเรียน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลการวิเคราะห์ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สรุป

การดำเนินการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติผ่านระบบออนไลน์ ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และการนำไปสู่การปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล การเรียนรู้ และการบริหารหลักสูตร ผลจากการศึกษาครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ปรับปรุง แก้ไขหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ต่อไป การสำรวจครั้งนี้มีการกำหนดประเด็นการสำรวจโดยการสังเคราะห์ผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ จำนวน ๑๒ ฉบับ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญครบถ้วน หลังจากนั้นนำระบบซอฟต์แวร์การเก็บข้อมูลหลักสูตรออนไลน์(Curriculum Scan) มาใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล จากครูผู้สอน ๓๙,๘๐๗ คน ผู้บริหารสถานศึกษา ๑๙,๐๖๐ คน ศึกษานิเทศก์ ๔๒๑ คน และผู้ปกครอง ๑๒,๓๒๐ คน รวมทั้งสิ้น ๗๑,๖๐๘ คน โดยใช้เวลา ๓๐ วัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้ค่าสถิติร้อยละ และแปลผลจากค่าระดับความคิดเห็นของ เร็นซิส เอ. ลิเคิร์ต (Rensis A. Likert, ๑๙๖๑) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ผลการสำรวจสภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

๑. ความเหมาะสม และสอดคล้องของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑. **ทิศทางหลักสูตร** ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ ๗๖.๘๔ มีความเห็นว่า วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเหมาะสมในระดับมาก (๔.๐๖) เพราะมุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม และมีความยืดหยุ่นระดับมาก (๓.๘๗) สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนมีความคิดเห็นว่า ทิศทางของหลักสูตรดังกล่าว เน้นความรู้มากกว่าคุณธรรม จริยธรรม กระบวนการ และการนำไปใช้ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ ๖๘.๓๑ เสนอให้มีการนำสมรรถนะผู้เรียนเป็นเกณฑ์ในการจบการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะเป็นจุดเน้นสำคัญของหลักสูตรซึ่งจะทำให้การประเมินหลักสูตรมีความชัดเจน

๑.๒. **สัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียน** ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากทุกช่วงชั้นมีความคิดเห็นว่าโครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมาก (๓.๖๘-๓.๗๖) มีผู้ให้ข้อมูลบางส่วน ร้อยละ ๒๗.๑๐ มีความคิดเห็นว่า ระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้มากเกินไป

๑.๓. **มาตรฐานการเรียนรู้** ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก มีความคิดเห็นว่า มาตรฐานการเรียนรู้มีจำนวนที่เหมาะสมทั้งในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ ๕๔.๓๐) และมัธยมศึกษา (ร้อยละ ๗๑.๖๓) และมีค่าเฉลี่ยคุณภาพของความเหมาะสมระดับมากทั้งในประถมศึกษา (๓.๖๑) และมัธยมศึกษา (๓.๗๓) มีผู้ให้ข้อมูลเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ ๓๖.๗๒) ที่เห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ มีมากเกินไป

๑.๔. กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในระดับประถมศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีส่วนที่ใกล้เคียงกันระหว่างผู้ที่เห็นว่าจำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับชั้น ป. ๑-๓ มีความเหมาะสม (ร้อยละ ๔๔.๖๒) และเห็นว่ามีมากเกินไป (ร้อยละ ๔๙.๕๘) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยระดับคุณภาพความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในระดับประถมศึกษา สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๖๑

๑.๕. ตัวชี้วัด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเกือบทุกระดับชั้นมีความคิดเห็นว่าจำนวนตัวชี้วัดตามมาตรฐานการเรียนรู้มีจำนวนที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๔๙.๕๘ มีความคิดเห็นว่า มีจำนวนมากเกินไป ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามในอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน ร้อยละ ๔๘.๓๘ มีความเห็นว่า มีจำนวนตัวชี้วัดที่เหมาะสม ซึ่งเป็นอัตราส่วนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคุณภาพความเหมาะสมของจำนวนตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง ฯ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ พบว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ๓.๕๑

๒. การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในส่วนของการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ครูขาดความรู้และความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๔๑.๖๕ ครูขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๓๔.๐๙ และ หลักสูตรแกนกลาง ฯ กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนไม่เหมาะสมไม่สามารถจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความยืดหยุ่น มีอัตลักษณ์และสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่นอื่น ๆ ร้อยละ ๓๒.๓๗

๒.๒. การจัดกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายวิชาที่จำเป็น ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ ๔๑.๕๖ มีความคิดเห็นว่าในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ สถานศึกษานำกลุ่มสาระตามหลักสูตรแกนกลางไปจัดเป็นรายวิชา ๕ รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯ และภาษาต่างประเทศ) และอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี) สถานศึกษาควรนำไปจัดเป็นรายวิชาลักษณะบูรณาการ สำหรับในระดับชั้นอื่นๆ ให้จัดเป็นรายวิชาแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม

๒.๓. การจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การเรียนรู้แบบบูรณาการ ร้อยละ ๗๘.๔๕ ลงมือปฏิบัติจริง ร้อยละ ๗๒.๖๗ และทักษะกระบวนการคิด ร้อยละ ๖๕.๕๔ ทั้งนี้ครูผู้สอนใช้มากกว่า ๑ วิธี สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พบมากที่สุด ร้อยละ ๖๕.๕๖ คือ ครูมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอน เช่น งานธุรการ การเงิน พัสดุ เป็นต้น รองลงมาได้แก่ ครูสอนด้วยวิธีการเดิม ๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน (ร้อยละ ๔๙.๒๐) และ ครูยึดหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หน่วยการเรียนรู้ แผนการสอนที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำเป็นหลัก ในการจัดการเรียนรู้ (๔๘.๐๙)

๒.๔. สื่อการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนใช้มากที่สุดคือ หนังสือเรียน ร้อยละ ๙๒.๓๓ รองลงมาได้แก่ อินเทอร์เน็ต และ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ร้อยละ ๙๑.๓๔ และ ๖๓.๕๘ ตามลำดับ ส่วนใหญ่ครูผู้สอนเป็นผู้ปรับปรุงและพัฒนาจากสื่ออื่นๆที่มีอยู่

๒.๕. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๘๐.๖๘ ประเมินผลผู้เรียนโดยการทดสอบ รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติ และการประเมินชิ้นงาน ร้อยละ ๘.๒๕ และ ๖.๙๓ ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนการผ่านตัวชี้วัดขั้นต่ำที่กำหนด ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป สำหรับปัญหาที่พบเกี่ยวกับการวัด

และประเมินผลการเรียนรู้ คือ เกณฑ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดเป็นภาระงานอย่างมาก ให้กับผู้สอน ร้อยละ ๕๑.๘๒ เอกสารหลักฐานทางการศึกษามีรายละเอียดข้อมูลจำนวนมาก ร้อยละ ๓๔.๓๙ และครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการออกแบบพิมพ์ที่ถูกต้อง ร้อยละ ๒๕.๔๑

๒.๖. การบริหารหลักสูตร

๒.๖.๑. การนิเทศ การกำกับ ติดตาม และวิจัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนมาก ร้อยละ ๘๙.๔๗ ได้ดำเนินการนิเทศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และติดตามการใช้หลักสูตร ของโรงเรียน ทุกโรงเรียน ๑ ครั้ง ต่อภาคเรียน มีการวิจัย ติดตามผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียน พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศที่พบ คือ สถานศึกษาขาดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๖๓.๔๖ ขาดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการนิเทศ ติดตาม ครูผู้สอนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ ขาดความรู้ความเข้าใจกระบวนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในระดับโรงเรียนและระดับชั้นเรียน

๒.๖.๒. การประสมพันธ์และการมีส่วนร่วมในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๗๒.๖๒ มีความคิดเห็นว่า สถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

๓. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓.๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๕๔.๐๔ มีความคิดเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมแล้ว แต่มีผู้ปกครองบางส่วน ร้อยละ ๔๔.๓๔ มีความเห็นว่า ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มากเกินไป ในชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓

๓.๒. การจัดรายวิชาของสถานศึกษา ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๔๘.๖๑ เสนอให้สถานศึกษาจัดทำรายวิชาแยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๕ รายวิชา (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ฯ และภาษาอังกฤษ) และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหลืออีก ๓ กลุ่ม (สุขศึกษา ฯ ศิลปะ และการงาน ฯ) สถานศึกษาควรนำไปจัดเป็นรายวิชาบูรณาการ

๓.๓. ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ผู้ปกครอง พึงพอใจมากที่สุดในแต่ละด้าน คือ

๓.๓.๑. กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย ร้อยละ ๔๒.๘๘ คณิตศาสตร์ ร้อยละ ๒๑.๒๒ และสุขศึกษาและพลศึกษา ร้อยละ ๑๑.๘๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีผู้ปกครองพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๒.๙๑

๓.๓.๒. ทักษะ คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ ๔๓.๒๔ การสื่อสาร ร้อยละ ๒๑.๐๒ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ ๑๔.๔๘ ทักษะที่มีผู้ปกครองพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา ร้อยละ ๗.๖๒

๓.๓.๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ร้อยละ ๓๑.๘๙ ซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๒๑.๘๒ ใฝ่เรียนรู้ ร้อยละ ๑๒.๙๑ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีผู้ปกครองพึงพอใจน้อยที่สุด คือ การรักความเป็นไทย ร้อยละ ๑.๗๕

๔. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของเด็กไทยในอนาคต ที่จำเป็น

๔.๑. ด้านความรู้ ได้แก่ การปกครองและหน้าที่พลเมือง การเป็นพลเมืองที่ดี หลักการประชาธิปไตย

๔.๒. ด้านทักษะ ได้แก่ การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการคิด

๔.๓. คุณลักษณะ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต และใฝ่เรียนรู้

อภิปรายผล

๑. ความเหมาะสมของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑. วิสัยทัศน์ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ ๗๖.๘๔ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วิสัยทัศน์ จุดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความเหมาะสมมาก เนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีฐานการคิดพัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ที่มีปัญหา อุปสรรค และความไม่ชัดเจนบางประการในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ มาพัฒนาให้มีความชัดเจนมากขึ้นและมีความเข้าใจตรงกันในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ จึงทำให้ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนมากมีความคิดเห็นว่า การกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามในสภาพสังคมและบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มีความเหมาะสมมากขึ้นโดยเฉพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

๑.๒. สัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่ามีเหมาะสมมาก ถึงแม้ว่ามีบางส่วนเห็นว่ามียาววิชาพื้นฐานมากเกินไปเนื่องจากในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ยังมีนักเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง คิดเลขไม่เป็น คิดเลขไม่คล่อง เป็นจำนวนมากครูผู้สอนจึงต้องการเวลาเรียนไปพัฒนานักเรียนในด้านการอ่าน การคิดเลข มากกว่าการเรียนรู้กลุ่มสาระอื่น ดังนั้นในภาพรวมจึงพิจารณาว่าสัดส่วนโครงสร้างเวลาเรียนมีความเหมาะสม แต่อาจจะปรับเวลาเรียนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ภายในโครงสร้างเวลาเรียนรวมได้ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา

๑.๓. จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า มีความเหมาะสมระดับมาก อย่างไรก็ตาม ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ผู้ที่เห็นว่ามีเหมาะสม ร้อยละ ๔๔.๖๒ และที่เห็นว่ามีมากเกินไปร้อยละ ๔๖.๑๓ ซึ่งสัดส่วนความคิดเห็นทั้งสองกลุ่มใกล้เคียงกัน และในภาพรวมพบว่ามียกระดับคุณภาพความเหมาะสมในระดับมาก ๓.๖๑ ในการนำหลักสูตรแกนกลางฯ ไปใช้ในระดับสถานศึกษาไม่เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดอันเนื่องมาจากข้อจำกัดหลายอย่าง โดยเฉพาะภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานสอนที่ครูผู้สอนส่วนมากต้องทำ (ร้อยละ ๖๕.๓๓) ได้แก่ งานธุรการ งานรับนักเรียน งานแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษางานการเงิน งานสัมพันธ์ชุมชน งานพัสดุ งานบันทึกข้อมูล งานควบคุมภายใน งานอาคารสถานที่ และงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นปัญหาอุปสรรค สำคัญที่สุดของการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสภาพปัญหาของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่ยังอ่านหนังสือไม่ออก อ่านไม่คล่อง คิดเลขไม่เป็น คิดเลขไม่คล่อง ครูผู้สอนจึงต้องใช้เวลาในการพัฒนานักเรียนในส่วนนี้มาก ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ สภาพปัญหาแบบนี้จะพบได้ในโรงเรียนขนาดเล็ก (ร้อยละ ๔๖.๘๗) มีครูไม่ครบชั้นเรียน และสภาพครอบครัวของนักเรียนที่ยากจน ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร และรับจ้าง ร้อยละ ๖๗.๗๒ และร้อยละ ๕๕.๔๗ มีรายได้ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ ต่อเดือน

เมื่อพิจารณาจำนวนและความยากง่ายของมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ผู้เรียนต้องเรียนผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมาก เนื่องจากตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสามารถช่วยครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้สะดวกมากขึ้นทั้งการจัดทำรายวิชา โครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ที่ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเห็นว่า แต่มีตัวชี้วัดบางส่วนที่ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเห็นว่าควรมีการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น เช่น การอ่านออกเสียงคำคำคล้องจอง การเล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน การบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหรือการฟังวรรณกรรมร้อยแก้วและร้อยกรองสำหรับเด็กในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และการวิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ปัญหาระคนของจำนวนนับ

ไม่เกินหนึ่งแสน และศูนย์ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบและสร้างโจทย์ได้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑.๔. การตัดสินผลการเรียนและการจบการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ร้อยละ ๗๘.๒๒ มีความคิดเห็นว่าการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมาเป็นเกณฑ์การจบการศึกษา โดยเฉพาะการประเมินชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ และมัธยมศึกษาปีที่ ๖ นั้น ประเด็นดังกล่าวนี้ ควรให้ความสำคัญในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียน เพราะสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นคุณภาพของผู้เรียน ที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดเป็นการประเมินคุณภาพรวบยอดของผู้เรียน ดังนั้นถ้าจะให้มีการประเมินจึงควรนำไปประเมินร่วมกับการประเมินระดับชาติ (O-NET) และนำผลการประเมินมาใช้ประกอบเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาของนักเรียนต่อไปได้

๒. สภาพและปัญหาการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป็นการวางแนวทางในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ดังนั้นการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในทุกขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทุกขั้นตอนเพียง ร้อยละ ๓๔.๑๕ และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนร้อยละ ๓๒.๘๘ ซึ่งน้อยกว่าการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ / กิจกรรมของผู้เรียน ซึ่งมีร้อยละ ๕๗.๕๘ และที่สำคัญมีส่วนร่วมเฉพาะในขั้นตอนเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษาถึงร้อยละ ๔๓.๔๗ แสดงให้เห็นว่าชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่เริ่มต้น มีส่วนร่วมยังไม่ครบทุกขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร อาจจะเป็นเพราะว่าชุมชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือความมั่นใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ยังไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้และส่งผลให้ชุมชนไม่มีกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน งานวิชาการและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างจริงจัง ดังนั้นโรงเรียนต้องสร้างความตระหนักและเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกขั้นตอนให้มากขึ้นต่อไป

การนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาส่วนมากได้มีการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมหรือสอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ห่วงแหน ภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง สามารถดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับแนวทางที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดเกี่ยวกับการนำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

สำหรับปัญหาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่พบว่า ครูขาดความมั่นใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๔๑.๖๕ และครูขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๓๔.๐๙ ทั้งสองประเด็นเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะครูผู้สอนมีหน้าที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน การที่ครูไม่มั่นใจและขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอาจจะเกิดจากครู ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตั้งแต่เริ่มต้น สถานศึกษาไม่มีการนิเทศทางวิชาการภายในสถานศึกษาที่เป็นระบบ ในประเด็นดังกล่าวเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดต้องวางแผนพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้

ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการไปใช้ในชั้นเรียนรวมถึงเรื่องราวใหม่ๆเกี่ยวกับหลักสูตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยจัดการพัฒนาให้ครอบคลุมทั้งครูที่ปฏิบัติการสอนเดิม ครูที่บรรจุใหม่ และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดรายวิชา พบว่า การจัดรายวิชาพื้นฐานของสถานศึกษาส่วนมาก ร้อยละ ๘๔.๔๐ จัดรายวิชาแยกเป็น ๘ รายวิชา ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และการจัดรายวิชาพื้นฐานเป็น ๘ รายวิชาในปัจจุบันยังไม่พบปัญหาในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ที่มีครูครบชั้น หรือมีครูครบตามวิชาเอก ซึ่งมีความคล่องตัวในการบริหารงานวิชาการ แต่จะมีผลกระทบกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่มีครูไม่ครบชั้น ไม่ครบตามวิชาเอก สถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาพื้นฐานเป็น ๕ รายวิชา ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ) และจัดรายวิชาบูรณาการ ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี) แต่มีข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตร ตามความต้องการและความพร้อมของสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามความต้องการของสถานศึกษาและเรียนรู้แบบบูรณาการมากขึ้น สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่ไม่มีความพร้อมควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้นสังกัดจะต้องหาทางช่วยเหลือพัฒนาต่อไป

๒.๒. การจัดทำรายวิชาที่จำเป็นสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง ๘ กลุ่มตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ยังจำเป็น แต่การจัดสรรส่วนเวลาเรียน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะต้องแตกต่างกันตามบริบทและจุดเน้นของแต่ละระดับชั้น และสถานศึกษาโดยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางฯ ที่ให้เวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ ๒๐๐ ชั่วโมงต่อปี และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ละ ๑๖๐ ชั่วโมงต่อปีมากกว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และภาษาไทย และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ให้ความสำคัญกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นไว้เหมาะสม และสถานศึกษาสามารถนำไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ตามความเหมาะสม

๒.๓. การจัดการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมากมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มากกว่าการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และครูผู้สอนออกแบบการเรียนรู้โดยยึดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง ไม่มีการวิเคราะห์ตัวชี้วัดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำมาให้มีความรู้ความสามารถในลักษณะองค์รวมหรือการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ในส่วนของการจัดการเรียนการสอนยังพบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๔๙.๒๐ สอนด้วยวิธีการเดิมๆ ไม่ปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน และครูผู้สอนยึดหนังสือเรียน แบบฝึกหัด หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่สำนักพิมพ์เอกชนจัดทำเป็นหลัก ร้อยละ ๔๘.๐๙ แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนจัดการเรียนรู้อยังไม่วิเคราะห์จากหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจและพิจารณาให้ความช่วยเหลือพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ บรรลุจุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้กำหนดไว้สำหรับปัจจัยปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่พบว่า ครูผู้สอนมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่งานการเรียนการสอนมาก เช่น

งานธุรการ การเงิน พัสดุ และงานข้อมูล ร้อยละ ๖๕.๕๓ สถานศึกษามีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานภายนอก เป็นจำนวนมากต้องนำผู้เรียนออกนอกห้องเรียนหรือสถานศึกษา ใช้เวลาในการประกวดแข่งขันมากเกินไป ขาดการดูแลเด็กที่เรียนอ่อน เป็นต้น ประเด็นดังกล่าวส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของครูผู้สอนโดยตรง ทำให้ครูมีเวลาในการจัดการเรียนรู้น้อยลง ขาดสมาธิในการปฏิบัติงาน ทั้งครูผู้สอนและ นักเรียนจะมีภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมากขึ้น เป็นประเด็นที่สำคัญมากที่ต้องได้รับการดูแลแก้ไขด่วน

๒.๔ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก ร้อยละ ๘๐.๖๘ ใช้วิธีการวัดผล การเรียนรู้โดยการทดสอบมากกว่าวิธีการประเมินผลวิธีอื่น ๆ อย่างชัดเจน (วิธีการปฏิบัติ ร้อยละ ๘๐.๒๕ การสังเกต ร้อยละ ๑.๖๑) การที่ครูผู้สอนใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่หลากหลาย ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่ได้มาตรฐาน ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่สอดคล้องกับตัวชี้วัด จากประเด็นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูผู้สอนยังมีปัญหาส่งผลกระทบต่อเตรียมผู้เรียนเข้ารับ การประเมินในระดับชาติและนานาชาติ นอกจากนี้ข้อมูลและสารสนเทศที่ได้จากการวัดและประเมินผล การเรียนรู้จะไม่สะท้อนคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ประกอบการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือแก้ไข จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การตัดสินผลการเรียนและการจบการศึกษา พบว่า สถานศึกษากำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัดแต่ละตัว ขึ้นต่ำไว้ที่ ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป ร้อยละ ๔๓.๕๕ ประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการตัดสินผลการเรียนยังไม่มี ความท้าทายให้เกิดการพัฒนา ยังคงใช้เกณฑ์ ร้อยละ ๕๐ ซึ่งเป็นเกณฑ์ทั่วไปที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ส่วนประเด็นที่พบว่า เกณฑ์ที่กำหนด ให้ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัดเป็นภาระงานอย่างมากให้กับผู้สอน ร้อยละ ๕๑.๘๒ นั้น ประเด็นดังกล่าว สามารถพบทวนได้เพราะตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางฯ อาจจะมีมาก และมีรายละเอียด มากเกินไป แต่อย่างไรก็ตามการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อาจจะไม่ครบทุกตัวชี้วัด แต่ต้องสะท้อนการบรรลุ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และปัญหาที่พบเกี่ยวกับการประเมินระดับชั้นเรียน ยังพบอีกว่า สถานศึกษาไม่ได้นำข้อมูล สารสนเทศของผู้เรียนมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๔๒.๓๔ และสถานศึกษาไม่มีระบบส่งต่อข้อมูล ผลการเรียนรู้ ทักษะและพัฒนาการของผู้เรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน ร้อยละ ๔๒.๐๑ เป็นอีกประเด็นที่จะต้องได้รับ การแก้ไขและพัฒนา เพราะจะทำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมี คุณภาพ

๒.๔ การบริหารหลักสูตร

๒.๔.๑. การนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามีการ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาครบทุกสถานศึกษา ๑ ครั้ง / ภาคเรียน ร้อยละ ๕๑.๑๙ ประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่เขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งดำเนินการอยู่แล้ว เพราะมีการแต่งตั้ง ให้มีศึกษานิเทศก์ประจำสถานศึกษาให้การนิเทศ ช่วยเหลือโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และเรื่องนี้นิเทศ ติดตาม ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ครอบคลุมประเด็นสำคัญ ของการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ที่ พบว่า ขาดการประเมินและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ ๗๖.๙๒ ขาดการวิจัยและพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ร้อยละ ๖๓.๔๖ และไม่มีการวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ร้อยละ ๔๔.๒๓ แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาทั้งของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษายังทำไม่เป็นระบบยังไม่มีคุณภาพ ขาดความต่อเนื่อง เป็นประเด็นที่ หน่วยงานต้นสังกัดต้องส่งเสริมและพัฒนาให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีการดำเนินการน้อยมากหรือไม่มีการดำเนินการ

นอกจากนี้ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศงานวิชาการไม่จริงจัง ขาดความต่อเนื่อง (ร้อยละ ๔๕.๙๔) ขาดความเป็นผู้นำเชิงวิชาการ ร้อยละ ๓๒.๘๗ ไม่มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับชั้นเรียนของครูผู้สอน (ร้อยละ ๒๗.๕๕) ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน (ร้อยละ ๒๗.๖๓) แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญของสถานศึกษาในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติยังมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัด ต้องศึกษาวิจัยและหาวิธีการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างแท้จริงต่อไป

๒.๔.๒. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร พบว่า ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๕๐.๙๓ ได้รับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้ปกครองในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล สารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ยังไม่ครอบคลุมผู้ปกครองทุกคน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องหารูปแบบและวิธีการในการประชาสัมพันธ์ให้มีความน่าสนใจหลากหลาย เน้นเนื้อหาสาระของการประชาสัมพันธ์ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองและมองเห็นแนวทางในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ไม่ควรประชาสัมพันธ์ แต่งานของสถานศึกษาอย่างเดียว ควรเป็นรูปแบบสองทาง คือ ให้ออกาสผู้ปกครองได้สอบถามหรือให้ข้อมูลป้อนกลับให้สถานศึกษาเพื่อสะท้อนความต้องการจำเป็น ให้ข้อเสนอแนะ แนวคิดต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

๓. ความคิดเห็นและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓.๑. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๗๒.๖๒ มีโอกาสเข้าร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแกนกลางฯ ที่กล่าวว่า เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ถึงแม้ว่ายังมีผู้ปกครองบางส่วน ร้อยละ ๒๓.๑๙ ที่โรงเรียนเปิดโอกาสแต่ไม่สามารถเข้าร่วมได้ จากประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักการที่กำหนดไว้ในอนาคตสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบครบขั้นตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม ตั้งแต่การเริ่มต้นวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๓.๒. ความเหมาะสมของกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่าผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๖๙.๗๙ มีความคิดเห็นโดยรวมว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มมีมากเกินไป โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ (ร้อยละ ๔๔.๓๔) แต่ก็สามารถปรับรูปแบบการจัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ใหม่ได้ โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ควรจัดเป็นรายวิชา ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมฯ ภาษาต่างประเทศ) ส่วนอีก ๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี) จัดแบบบูรณาการเพื่อลดรายวิชาที่มีเนื้อหามาก ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ - ๖ ขึ้นไป สอนโดยแยกเป็น ๘ รายวิชาเหมือนเดิม แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ที่มองเห็นถึงสภาพปัญหาของการนำหลักสูตรแกนกลางฯ ไปใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ว่าควรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาแบบการนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ไปใช้ให้เหมาะสม โดยสอนเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๕ รายวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักและจัดบูรณาการ ๓ รายวิชา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นต้อง

เรียนมากที่สุด คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ดังนั้นโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาให้การส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพตามความต้องการต่อไป

๓.๓. กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นต้องได้รับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net)

ผู้ปกครองส่วนมาก ร้อยละ ๔๕.๐๕ มีความคิดเห็นว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เป็นวิชาที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) สูงที่สุดรองลงมาได้แก่ ภาษาไทย ร้อยละ ๔๔.๕๓ และ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๓๙.๕๓ และมีผู้ปกครองบางส่วนมีความเห็นว่า การงานอาชีพและเทคโนโลยี สุขศึกษาและพลศึกษาและศิลปะ มีความจำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ร้อยละ ๓.๑๕, ๒.๖๐ และ ๑.๒๗ ตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดขึ้นใหม่ มีความคิดเห็นตรงกันและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ โดยไม่ขัดแย้งจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

๓.๔. ความรู้ ทักษะและ คุณลักษณะที่พึงพอใจ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจความรู้ของผู้เรียนมาก ได้แก่ ภาษาไทย ร้อยละ ๔๒.๘๘ และพึงพอใจความรู้ของผู้เรียนน้อยที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๒.๙๑ ความพึงพอใจทักษะที่มากที่สุด คือ ความสามารถในการดำรงชีวิตประจำวัน ร้อยละ ๔๓.๒๕ และพึงพอใจทักษะน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหา ร้อยละ ๗.๖๒ ความพึงพอใจคุณลักษณะมากที่สุด คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ร้อยละ ๓๑.๘๗ และพึงพอใจคุณลักษณะน้อยที่สุด คือ การรักความเป็นไทย ร้อยละ ๑.๗๕ จากประเด็นดังกล่าวเป็นความคิดเห็นของผู้ปกครองที่สถานศึกษาต้องนำมาประกอบการส่งเสริมและพัฒนาอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านที่มีความพึงพอใจน้อยและน้อยที่สุด เพราะบางเรื่องเป็นประเด็นที่มีความคิดเห็นตรงกันกับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ความรู้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีระเบียบวินัย การมีจิตสาธารณะ มุ่งมั่นในการทำงาน เป็นต้น

๔. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของเด็กไทยในอนาคต ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มมีความคิดสอดคล้องกันว่า เด็กไทยในอนาคตควรมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้ ด้านความรู้ ได้แก่ การปกครองและหน้าที่พลเมืองมากที่สุดร้อยละ ๕๕.๒๓ รองลงมาได้แก่ การเป็นพลเมืองที่ดี ร้อยละ ๕๔.๔๘ และหลักการประชาธิปไตย (ร้อยละ ๔๔.๕๓) ด้านทักษะ ได้แก่ ทักษะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต ร้อยละ ๗๓.๖๐ และ ความสามารถในการคิด ร้อยละ ๖๒.๓๐ ด้านคุณลักษณะ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ร้อยละ ๗๗.๗๐ ความซื่อสัตย์สุจริต ร้อยละ ๖๙.๑๓ และใฝ่เรียนรู้ร้อยละ (๕๔.๑๒) จากประเด็นดังกล่าว พบว่า เป็นประเด็นที่เป็นปัญหาในปัจจุบันและกำลังได้รับการเร่งรัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นดังกล่าว มีข้อเสนอแนะให้นำคุณลักษณะของเด็กในศตวรรษที่ ๒๑ และสภาพปัญหาในปัจจุบันมากำหนดเป็นเป้าหมายในการพัฒนาให้มีความชัดเจน แล้วร่วมกันกำหนดแนวทางสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ด้านหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๑. **ทิศทางของหลักสูตร** วิสัยทัศน์ จุดหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเหมาะสมดีแล้ว ส่วนสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนจำเป็นต้องนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง และมีการตรวจสอบประเมินพัฒนาการที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงวัย

๑.๒. **กลุ่มสาระการเรียนรู้** ๘ กลุ่มสาระ มีจำนวนและความยากง่ายเหมาะสมแล้ว แต่ควรมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ในมิติเหตุผล ความจำเป็น ข้อดี ข้อจำกัด เนื่องจากมีความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใกล้เคียงกันทั้งผู้เห็นด้วยและเห็นต่าง และควรมีการสร้าง ความเข้าใจในการนำกลุ่มสาระการเรียนรู้ไปจัดทำเป็นรายวิชาในระดับสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายวิชาบูรณาการ เพื่อไม่ให้มีรายวิชามากเกินไป

๒. ด้านการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑. **การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา** สถานศึกษาต้องยกระดับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระบบตั้งแต่ คัดวางแผน ตัดสินใจ และตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา ให้มากกว่าเดิม ที่ส่วนใหญ่เน้นเรื่องเฉพาะการจัดการเรียนรู้เท่านั้น

๒.๒. **นำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้จริง** โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือ สอดแทรกในรายวิชาพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความรัก ห่วงแหน ภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยมีหน่วยงานส่วนกลางตรวจสอบผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

๒.๓. **การจัดการเรียนรู้** หน่วยงานส่วนกลางควรสร้างความเข้าใจและให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อนำมาวางแผนการเรียนรู้ จัดทำรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

๒.๔. **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้** ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เน้นการวัดผลการปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้มีมาตรฐาน สามารถสะท้อนคุณภาพของผู้เรียนได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และส่งเสริมการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และปรับปรุงแก้ไข ดูแลช่วยเหลือการเรียนรู้ของผู้เรียน

๓. ด้านการบริหารหลักสูตร

๓.๑. **ลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานสอน** หน่วยงานต้นสังกัดทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องลดงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานสอนลง ได้แก่ งานธุรการ การเงิน พัสดุ และงานข้อมูล เป็นต้น ตลอดจนลดการประกวดที่ต้องนำผู้เรียนออกนอกห้องเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีเวลาอย่างเต็มที่ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน

๓.๒. **ส่งเสริมการวิจัยพัฒนา** เพื่อประเมิน ตรวจสอบ และพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓.๓. **พัฒนาคุณภาพ** ด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๓.๔. **สร้างการมีส่วนร่วม** ให้ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมหรือให้ข้อมูลป้อนกลับสถานศึกษา เพื่อสะท้อนความต้องการจำเป็น และข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

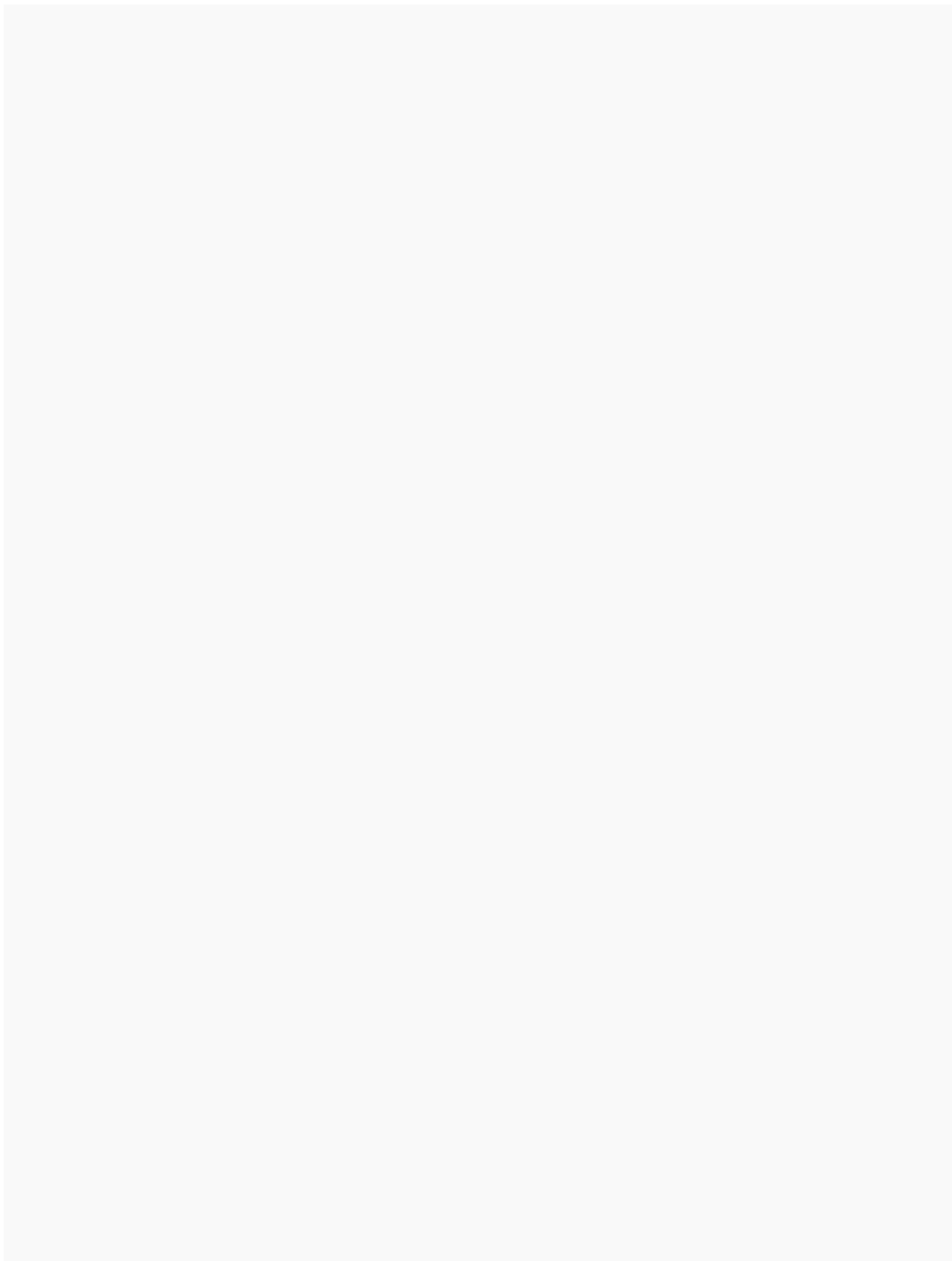
๔. ทิศทางของหลักสูตรในอนาคต

ควรกำหนดเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่มีจุดเน้นทั้ง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

๔.๑. **ด้านความรู้** ได้แก่ การปกครองและหน้าที่พลเมือง การเป็นพลเมืองที่ดี หลักการประชาธิปไตย

๔.๒. ด้านทักษะ ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหา ทักษะชีวิต และ ความสามารถในการคิด

๔.๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต และใฝ่เรียนรู้

บรรณานุกรม

มาเรียม นิลพันธุ์และคณะ. การประเมินผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตร. เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๖.

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ. การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๖.

รุ่งนภา นุตราวศ์, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สรุปผลการวิจัยนาร่องการใช้หลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. มปท, ๒๕๕๓.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานสรุปสาระสำคัญจากการประชุมเสวนาการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๗.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานผลการประชุมปฏิบัติการพิจารณาทบทวนการนำมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๖.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการติดตามผล การใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของโรงเรียนต้นแบบ การใช้หลักสูตร (ปีงบประมาณ ๒๕๕๒-๒๕๕๔). เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๔.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการศึกษาประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๖.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ๒๕๕๓-๒๕๕๖. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๗.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานผลการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ : การสังเคราะห์งานวิจัย เอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๗

สำนักทดสอบทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานการสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ปีการศึกษา ๒๕๕๖. มปท.

สำนักทดสอบทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (NT) ปีการศึกษา ๒๕๕๖. มปท.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. รายงานผล PISA ๒๐๑๒. เอกสารอัดสำเนา, ๒๕๕๖.

สุวิมล ว่องวานิช. **เคล็ดลับการทำวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๔๕.

อำนาจ จันทน์แป้น. **การพัฒนาหลักสูตร : ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๒.

Likert, Rensis A. (๑๙๖๑). **New Patterns of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.

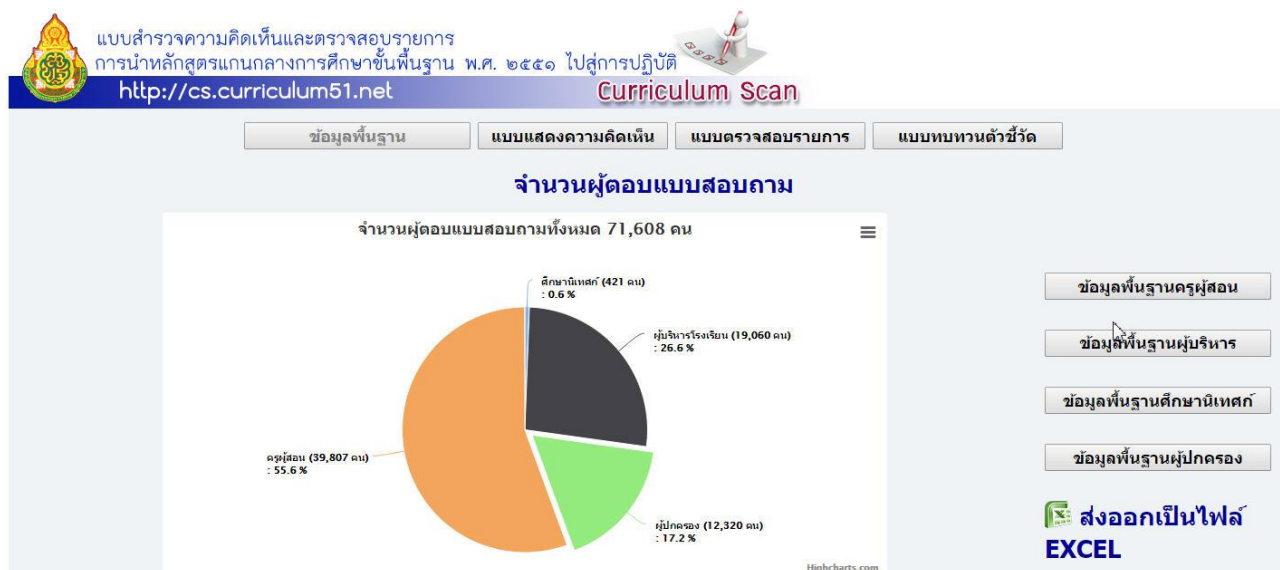
<http://cs.curriculum๕๑.net/report.php>

ภาคผนวก ก

รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานผลสำรวจ
สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ
ผ่านระบบออนไลน์

๑	นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	สพฐ.
๒	นางสุกัญญา งามบรรจง	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์ วิจัยการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	สพฐ.
๓	นางสาวรุ่งนภา นุตรววงศ์	ผอ.กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ สวก.	สพฐ.
๔	นางสาวจันทรา ตันติพงศานุรักษ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สวก.	สพฐ.
๕	นายวีระเดช เชื้อนาม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สวก.	สพฐ.
๖	นางสาวชยพร กระจ่างทอง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สวก.	สพฐ.
๗	นางสุขเกษม เทพสิทธิ์	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สวก.	สพฐ.
๘	นางสาวประภาพรรณ แม้นสมุทร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สวก.	สพฐ.
๙	นายมนตรี อุตสาหะ	ศึกษานิเทศก์	สพป.ลพบุรี เขต ๑
๑๐	นางสาววัชรีย์ เหล่มตระกูล	ศึกษานิเทศก์	สพป.ลำปาง เขต ๑
๑๑	นายมานพ ภัคเนียรนาท	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไหล่หิน	สพป.ลำปาง เขต ๒
๑๒	นางกาญจนา นิยมนา	ศึกษานิเทศก์	สพป.จันทบุรี เขต ๒
๑๓	นางสุนีย์ อุทุมทอง	ศึกษานิเทศก์	สพป.อุดรธานี เขต ๒
๑๔	นางสาวสมลักษณ์ วิจบ	ศึกษานิเทศก์	สพป.ชัยภูมิ เขต ๓
๑๕	นายสุเจน ปานจันทร์	ครูโรงเรียนสตรีพัทลุง	สพม. เขต ๑๒ (พัทลุง)

ภาคผนวก ข
ข้อมูลจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

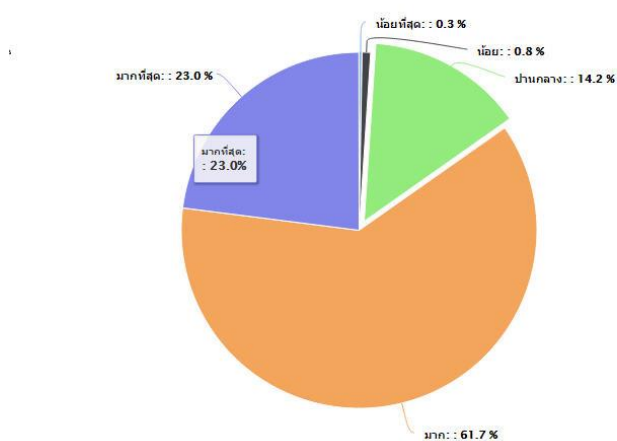
ภาคผนวก ค

ระดับและร้อยละความคิดเห็นโดยรวมของ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ที่มีต่อ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ที่	ประเด็น	ค่าเฉลี่ย พอใจ	ร้อยละ	ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม				
				น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
1	วิสัยทัศน์ จดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม	4.0641	81.2820	0.26	0.79	14.22	61.75	22.98
2	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่กำหนด (จำนวน ความครอบคลุมความสอดคล้องกับสภาพสังคม)	4.0291	80.5820	0.14	1.56	16.75	58.35	23.20
3	หลักสูตรแกนกลาง ฯ มีความยืดหยุ่น โรงเรียนสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	3.9079	78.1580	0.23	1.90	21.79	59.01	17.07
4	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับประถมศึกษา เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 84 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 12 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 4 %)	3.7668	75.3360	0.67	4.28	27.28	53.22	14.54
5	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 73 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 17 %)	3.7168	74.3360	1.94	3.26	28.82	53.13	12.85
6	สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 45 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 45 %)	3.6894	73.7880	3.06	2.81	28.94	52.54	12.66
7	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความเหมาะสม	3.4744	69.4880	2.84	11.78	33.06	39.74	12.58
8	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความเหมาะสม	3.7057	74.1140	1.17	6.39	27.65	50.29	14.50
9	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียนมีความเหมาะสม	3.7976	75.9520	2.04	3.04	23.98	54.98	15.95
10	จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เรียนมีความเหมาะสม	3.7453	74.9060	3.17	2.82	25.45	53.44	15.13
11	จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม	3.6193	72.3860	1.16	7.12	32.41	47.27	12.05
12	จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษามีความเหมาะสม	3.7312	74.6240	1.98	3.33	27.16	54.64	12.89
13	มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษามีความยาก - ง่ายเหมาะสม	3.6289	72.5780	0.91	5.20	34.40	49.03	10.45
14	มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษามีความยาก - ง่ายเหมาะสม	3.7182	74.3640	1.94	2.67	28.56	55.30	11.53
15	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีจำนวนเหมาะสม	3.5164	70.3280	1.51	8.72	36.32	43.49	9.95
16	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความเหมาะสม	3.6358	72.7160	1.02	6.29	31.69	50.04	10.94
17	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความเหมาะสม	3.6881	73.7620	1.96	3.97	29.12	53.21	11.75
18	จำนวนตัวชี้วัดที่กำหนดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความเหมาะสม	3.6803	73.6060	3.06	3.15	28.52	53.25	12.02
19	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	3.5708	71.4160	1.16	7.20	35.31	46.03	10.29
20	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	3.6808	73.6160	0.79	4.95	30.85	52.22	11.19
21	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	3.7185	74.3700	1.89	3.15	28.21	54.72	12.03
22	ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน	3.7016	74.0320	2.96	2.63	27.85	54.37	12.18
23	ตัวชี้วัดรายชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางช่วยให้การจัดการเรียนรู้สะดวกและชัดเจน	3.8547	77.0940	0.40	2.75	23.89	56.88	16.07
24	การนำเสนอรายละเอียดของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็น	3.8994	77.9880	0.83	4.12	20.79	52.82	21.45

วิสัยทัศน์ จดหมาย มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และคุณธรรม

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

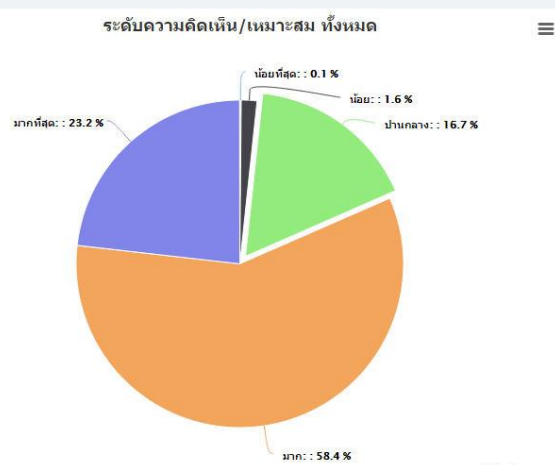
เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

76.84% : เหมาะสม ครอบคลุม (40,126 คน)
 9.37% : เน้นความรู้ มากกว่าคุณธรรมจริยธรรม (4,893 คน)
 11.89% : เน้นความรู้ มากกว่ากระบวนการ และการนำไปใช้ (6,210 คน)
 1.15% : ขาดสาระสำคัญด้านสุขภาวะ (598 คน)
 0.75% : อื่น ๆ (392 คน)

จำนวนคนตอบ 52,219 คน

กลับ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่กำหนด (จำนวน ความครอบคลุมความสอดคล้องกับสภาพสังคม)

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

73.80% : เหมาะสม ครอบคลุม (36,806 คน)
 12.72% : มีมากเกินไป และไม่ชัดเจนเป็นนามธรรม (6,346 คน)
 7.04% : ยังไม่ครอบคลุมสภาพสังคมและบริบทโรงเรียน (3,511 คน)
 5.98% : ควรให้โรงเรียนกำหนดได้ตามความต้องการ (2,984 คน)
 0.45% : อื่น ๆ (226 คน)

จำนวนคนตอบ 49,873 คน

กลับ

หลักสูตรแกนกลาง ฯ มีความยืดหยุ่น โรงเรียนสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

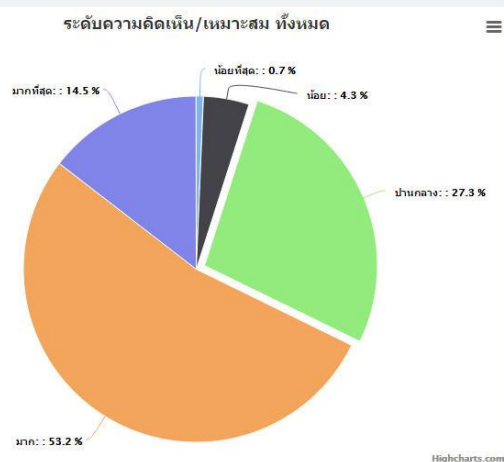
เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

65.58% : โรงเรียนมีโอกาสจัดรายวิชาเพิ่มเติม สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ผลการเรียนรู้ได้ตามความถนัดของผู้เรียนและความต้องการท้องถิ่น (31,869 คน)
 18.43% : มีกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามบริบทโรงเรียน (8,958 คน)
 14.64% : มาตรฐานฯ ค่อนข้างยืดหยุ่น และสาระการเรียนรู้ บางข้อไม่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนซึ่งไม่สามารถปรับเปลี่ยนได้ (7,115 คน)
 1.35% : อื่น ๆ (655 คน)

จำนวนคนตอบ 48,597 คน

กลับ

สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับประถมศึกษา เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 84 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 12 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 4 %)

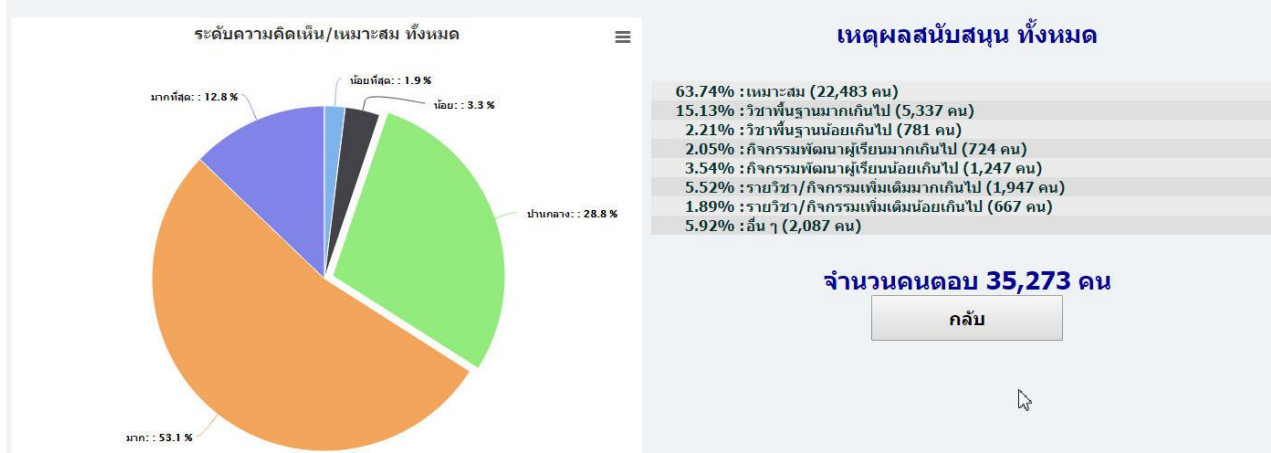
เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

61.28% : เหมาะสม (28,001 คน)
 27.10% : วิชาพื้นฐานมากเกินไป (12,383 คน)
 2.43% : วิชาพื้นฐานน้อยเกินไป (1,109 คน)
 1.61% : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมากเกินไป (737 คน)
 1.96% : กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยเกินไป (896 คน)
 3.11% : รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมมากเกินไป (1,421 คน)
 1.17% : รายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมน้อยเกินไป (535 คน)
 1.33% : อื่น ๆ (609 คน)

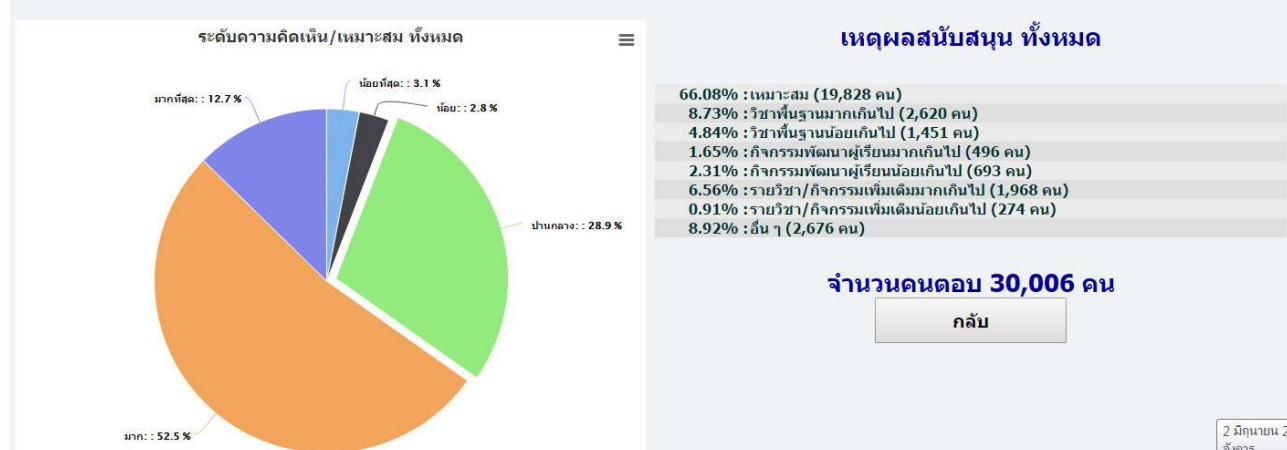
จำนวนคนตอบ 45,691 คน

กลับ

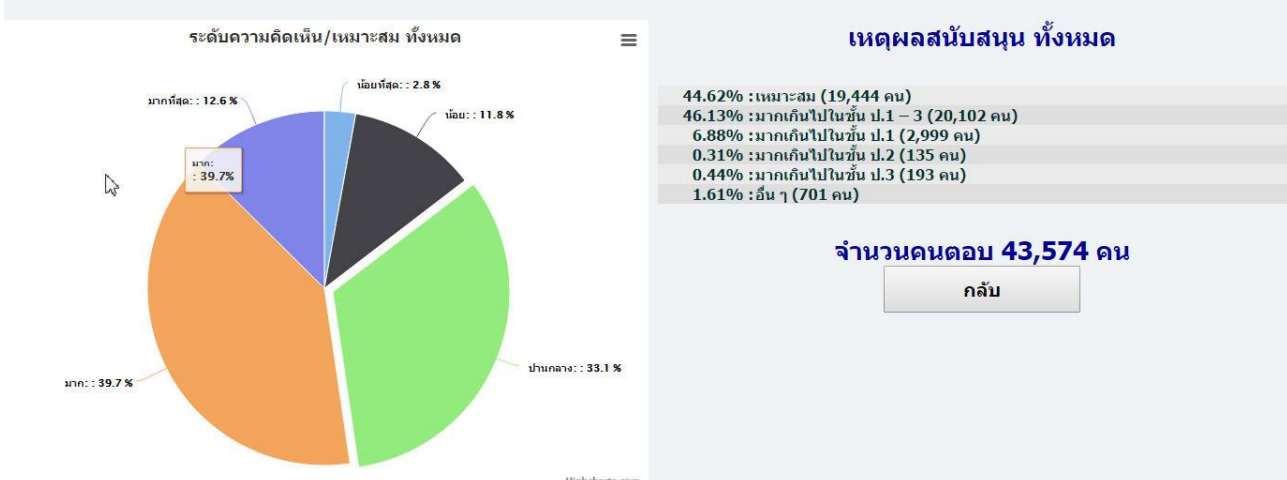
สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 73 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 17 %)

สัดส่วน โครงสร้างเวลาเรียนตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เหมาะสม (รายวิชาพื้นฐาน 45 % กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 10 % รายวิชา / กิจกรรมเพิ่มเติม 45 %)

จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มีความเหมาะสม

แบบสำรวจความคิดเห็นและตรวจสอบรายการ
การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ
<http://cs.curriculum51.net>

Curriculum Scan

ข้อมูลพื้นฐาน

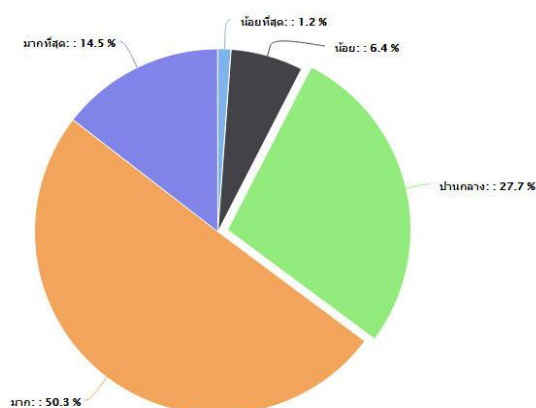
แบบแสดงความคิดเห็น

แบบตรวจสอบรายการ

แบบทบทวนตัวชี้วัด

จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความเหมาะสม

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

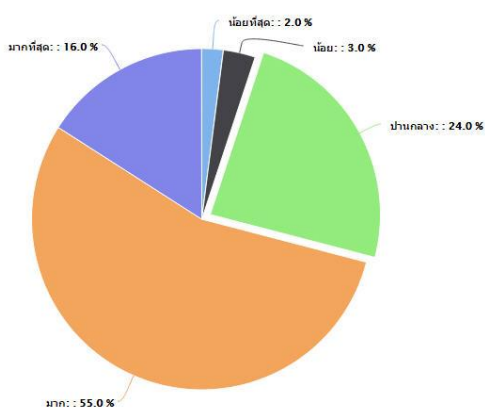
63.25% : เหมาะสม (26,602 คน)
29.67% : มากเกินไปในชั้น ป.4 - 6 (12,479 คน)
4.35% : มากเกินไปในชั้น ป.4 (1,829 คน)
0.27% : มากเกินไปในชั้น ป.5 (115 คน)
0.67% : มากเกินไปในชั้น ป.6 (280 คน)
1.79% : อื่น ๆ (754 คน)

จำนวนคนตอบ 42,059 คน

กลับ

จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้เรียนมีความเหมาะสม

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

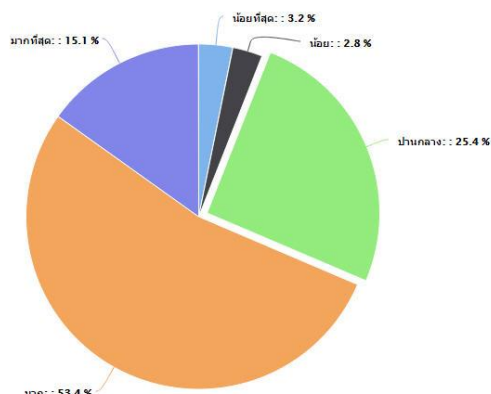
74.91% : เหมาะสม (24,600 คน)
15.67% : มากเกินไปในชั้น ม.1 - 3 (5,145 คน)
1.90% : มากเกินไปในชั้น ม.1 (624 คน)
0.28% : มากเกินไปในชั้น ม.2 (91 คน)
0.72% : มากเกินไปในชั้น ม.3 (235 คน)
6.53% : อื่น ๆ (2,144 คน)

จำนวนคนตอบ 32,839 คน

กลับ

จำนวนกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระที่กำหนดให้ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เรียนมีความเหมาะสม

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

73.36% : เหมาะสม (20,757 คน)
12.87% : มากเกินไปในชั้น ม.4 - 6 (3,641 คน)
1.31% : มากเกินไปในชั้น ม.4 (372 คน)
0.56% : มากเกินไปในชั้น ม.5 (159 คน)
1.34% : มากเกินไปในชั้น ม.6 (379 คน)
10.56% : อื่น ๆ (2,987 คน)

จำนวนคนตอบ 28,295 คน

กลับ

24

จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับประถมศึกษามีความเหมาะสม

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

54.30% : เหมาะสม (23,782 คน)
 36.72% : ชั้น ป.1 – 3 มีมากเกินไป (16,081 คน)
 6.03% : ชั้น ป.4 – 6 มีมากเกินไป (2,639 คน)
 2.96% : อื่น ๆ (1,297 คน)

จำนวนคนตอบ **43,799 คน**

กลับ

จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษามีความเหมาะสม

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

71.63% : เหมาะสม (23,094 คน)
 17.76% : ชั้น ม.1 – 3 มีมากเกินไป (5,726 คน)
 3.07% : ชั้น ม.4 – 6 มีมากเกินไป (991 คน)
 7.53% : อื่น ๆ (2,429 คน)

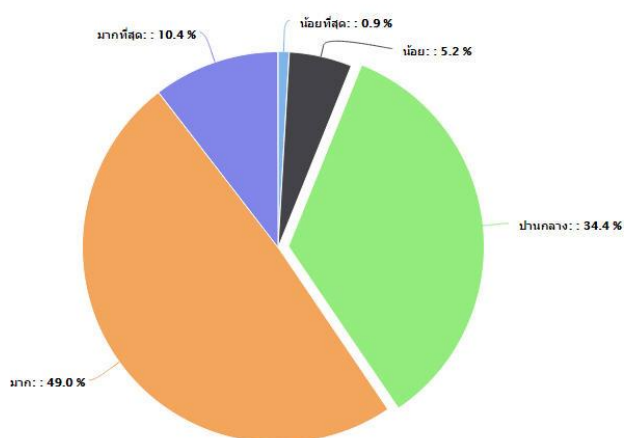
จำนวนคนตอบ **32,240 คน**

กลับ

Highcharts.com

มาตรฐานการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาที่มีความยาก - ย่างเหมาะสม

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

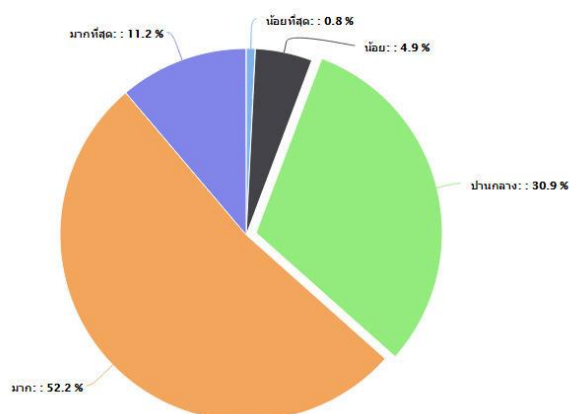
59.96% : เหมาะสม (25,875 คน)
 29.61% : ชั้น ป.1 – 3 มีความยากเกินไป (12,778 คน)
 7.22% : ชั้น ป.4 – 6 มีความยากเกินไป (3,115 คน)
 3.21% : อื่น ๆ (1,385 คน)

จำนวนคนตอบ 43,153 คน

กลับ

ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความยาก - ย่างเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

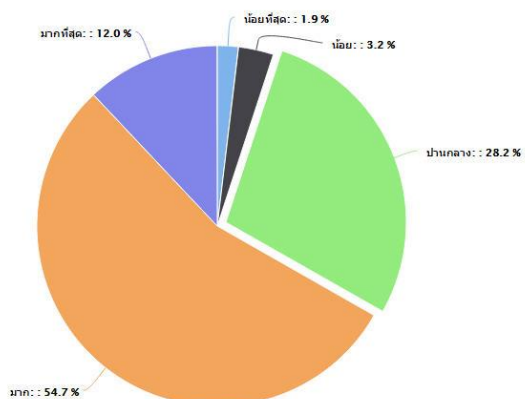
66.41% : เหมาะสม (26,887 คน)
 25.32% : ยากเกินไปในชั้น ป.4 – 6 (10,252 คน)
 3.75% : ยากเกินไปในชั้น ป.4 (1,520 คน)
 0.49% : ยากเกินไปในชั้น ป.5 (198 คน)
 1.43% : ยากเกินไปในชั้น ป.6 (578 คน)
 2.60% : อื่น ๆ (1,051 คน)

จำนวนคนตอบ 40,486 คน

กลับ

ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีความยาก - ย่างเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน

ระดับความคิดเห็น/เหมาะสม ทั้งหมด

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

72.66% : เหมาะสม (23,033 คน)
 15.87% : ยากเกินไปในชั้น ม.1 – 3 (5,030 คน)
 2.44% : ยากเกินไปในชั้น ม.1 (773 คน)
 0.43% : ยากเกินไปในชั้น ม.2 (137 คน)
 1.22% : ยากเกินไปในชั้น ม.3 (386 คน)
 7.38% : อื่น ๆ (2,340 คน)

จำนวนคนตอบ 31,699 คน

กลับ

ตัวชี้วัดที่กำหนดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีความยาก - ง่ายเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน

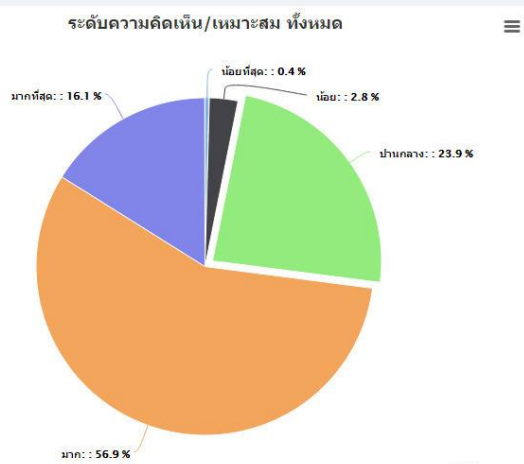
เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

73.29% : เหมาะสม (20,162 คน)
 12.81% : ยากเกินไปในชั้น ม.4 – 6 (3,525 คน)
 1.34% : ยากเกินไปในชั้น ม.4 (369 คน)
 0.67% : ยากเกินไปในชั้น ม.5 (184 คน)
 0.73% : ยากเกินไปในชั้น ม.6 (202 คน)
 11.15% : อื่น ๆ (3,067 คน)

จำนวนคนตอบ 27,509 คน

กลับ

ตัวชี้วัดรายชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางช่วยในการจัดการเรียนรู้สะดวกและชัดเจน

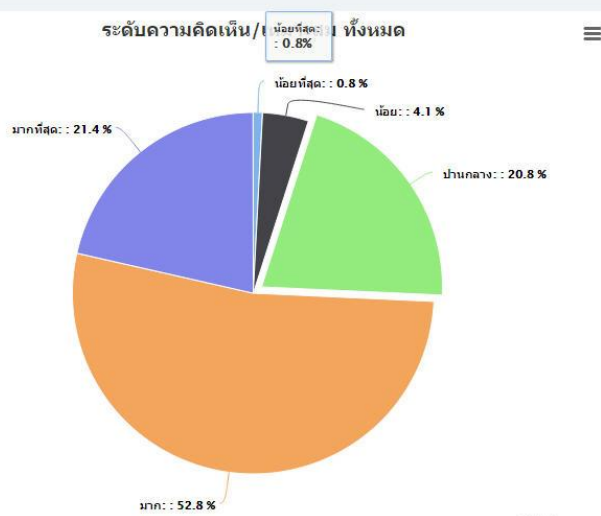
เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

67.53% : สามารถนำไปจัดทำ รายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ได้ครบทุก
 สาระ (31,375 คน)
 10.11% : สามารถนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้เฉพาะบางสาระ (4,696 คน)
 17.56% : สะดวกและชัดเจนแต่ตัวชี้วัดมีมากสอนได้ไม่ครบทุกตัวชี้วัด (8,159 คน)
 3.61% : ไม่สะดวกต่อการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ (1,677 คน)
 1.20% : อื่น ๆ (557 คน)

จำนวนคนตอบ 46,464 คน

กลับ

การนำเสนอแนะสำคัญของผู้เรียนเป็นเกณฑ์การจบการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น

เหตุผลสนับสนุน ทั้งหมด

53.05% : จำเป็นเพราะเป็นจุดเน้นสำคัญของหลักสูตร (24,594 คน)
 15.26% : จำเป็นเพราะทำให้การประเมินหลักสูตรชัดเจน (7,077 คน)
 9.18% : จำเป็นแต่ต้องประเมินเฉพาะ ป.6, ม.3 และ ม.6 (4,254 คน)
 4.55% : สร้างความยุ่งยากในการประเมิน (2,110 คน)
 14.44% : สมรรถนะถูกหลอมรวมในรายวิชาอยู่แล้ว (6,694 คน)
 2.44% : สมรรถนะยากแก่การประเมิน (1,129 คน)
 1.09% : อื่น ๆ (504 คน)

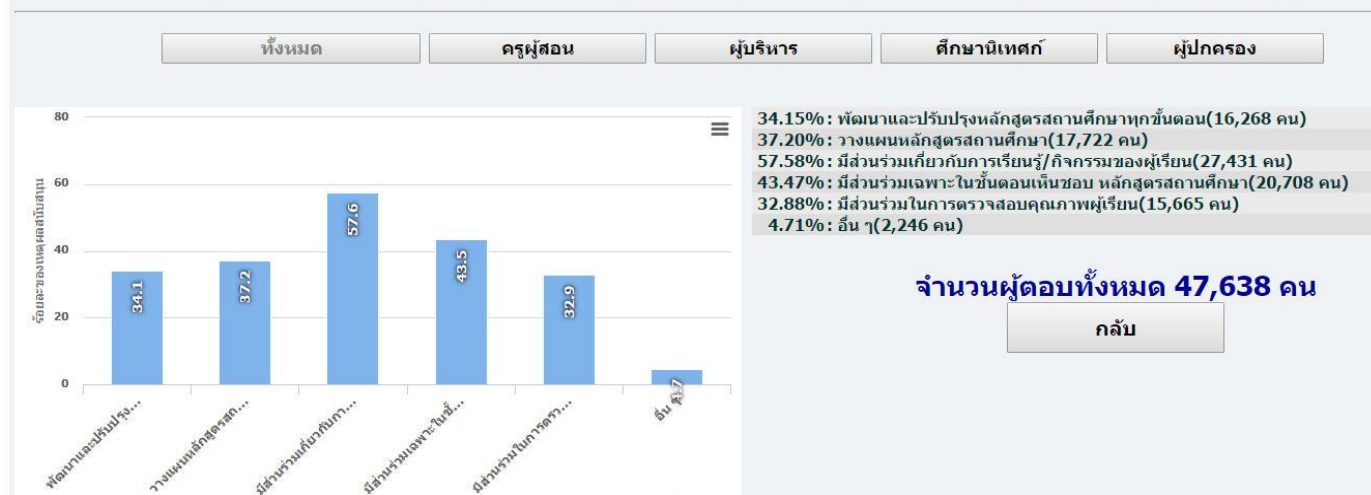
จำนวนคนตอบ 46,362 คน

กลับ

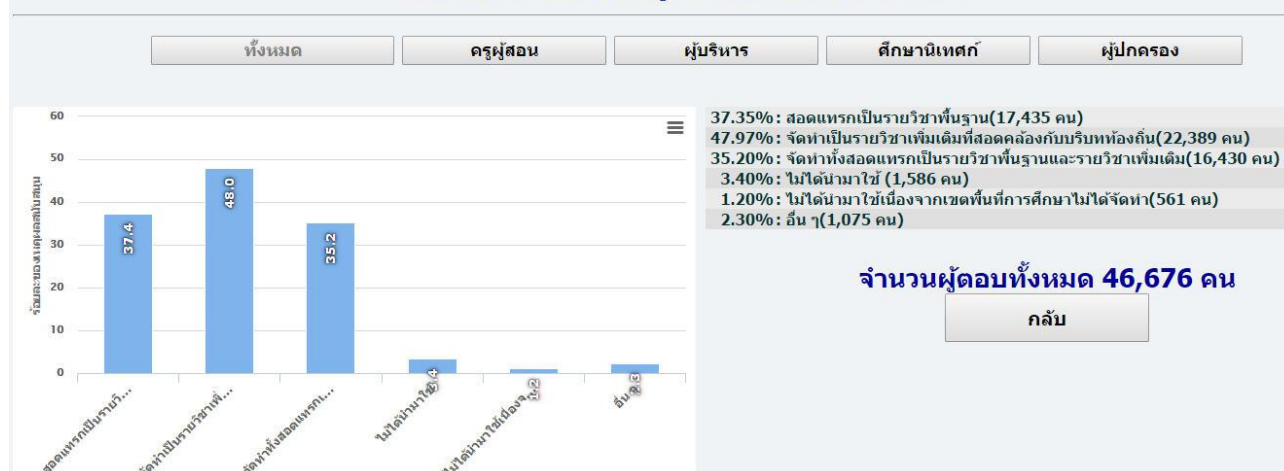
ภาคผนวก ง

การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติของครูผู้สอน ผู้บริหาร
สถานศึกษา และศึกษานิเทศก์

ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในขั้นตอนใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

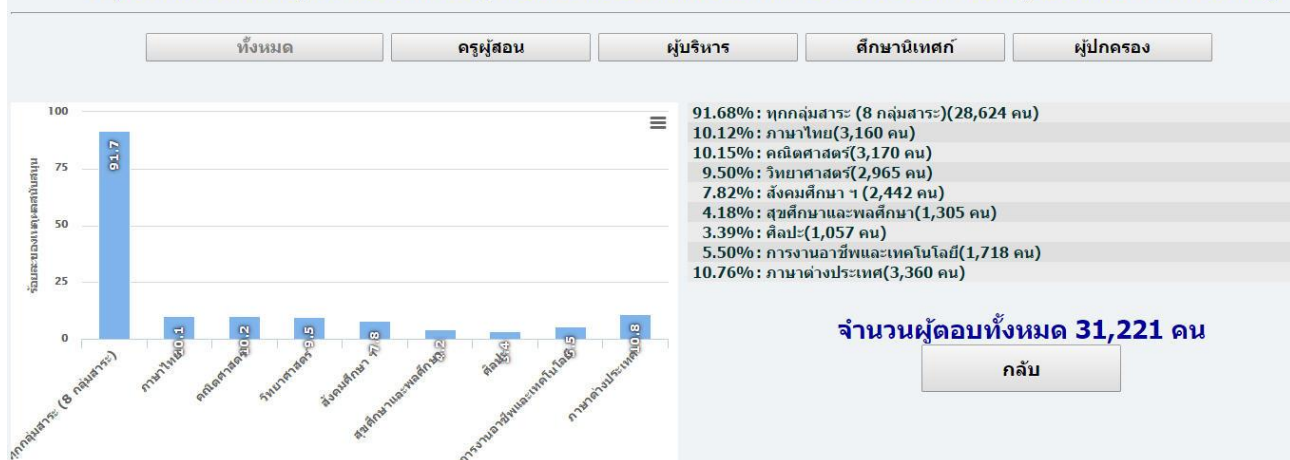
โรงเรียนนำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นมาใช้อย่างไร

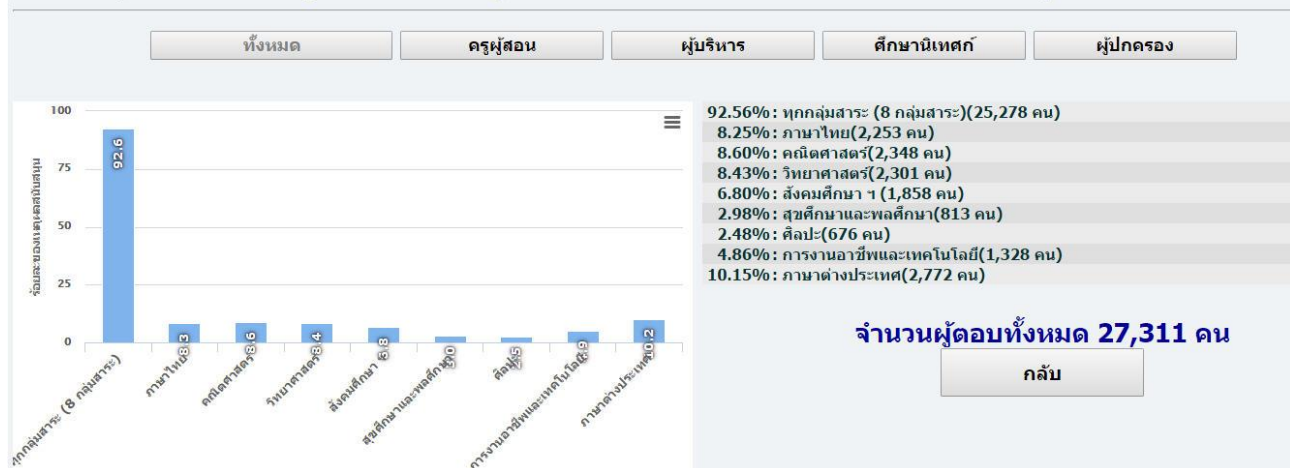
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

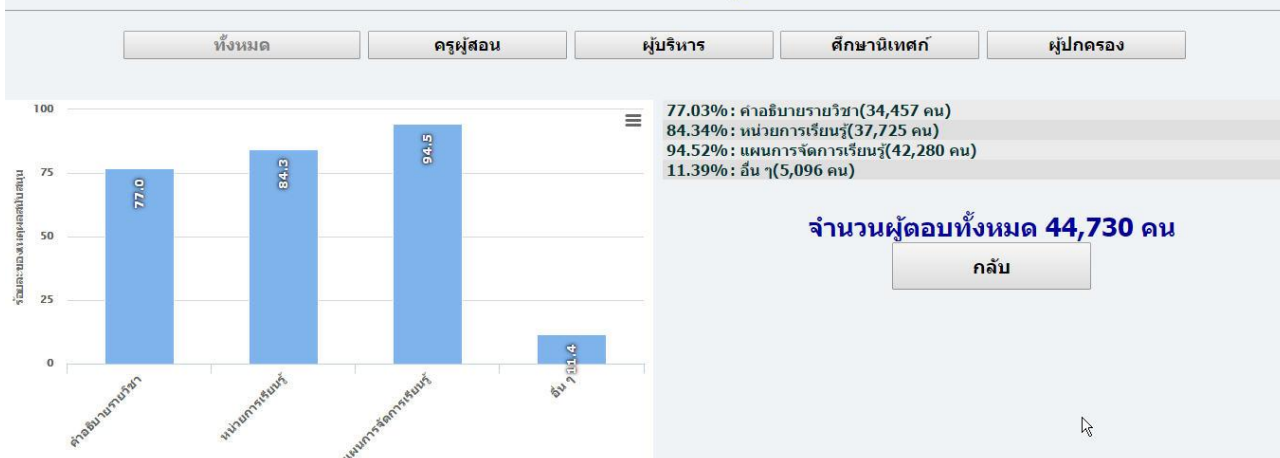
กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

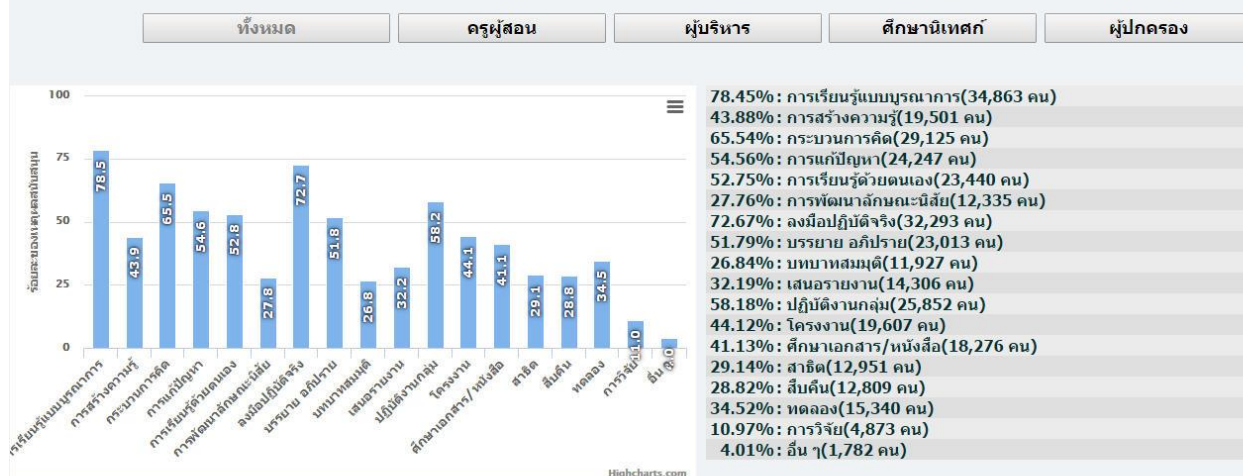
ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการจัดทำรายวิชา หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การออกแบบการเรียนรู้ ท่านได้ยึดอะไรเป็นสำคัญในการออกแบบเพื่อการจัดการเรียนรู้

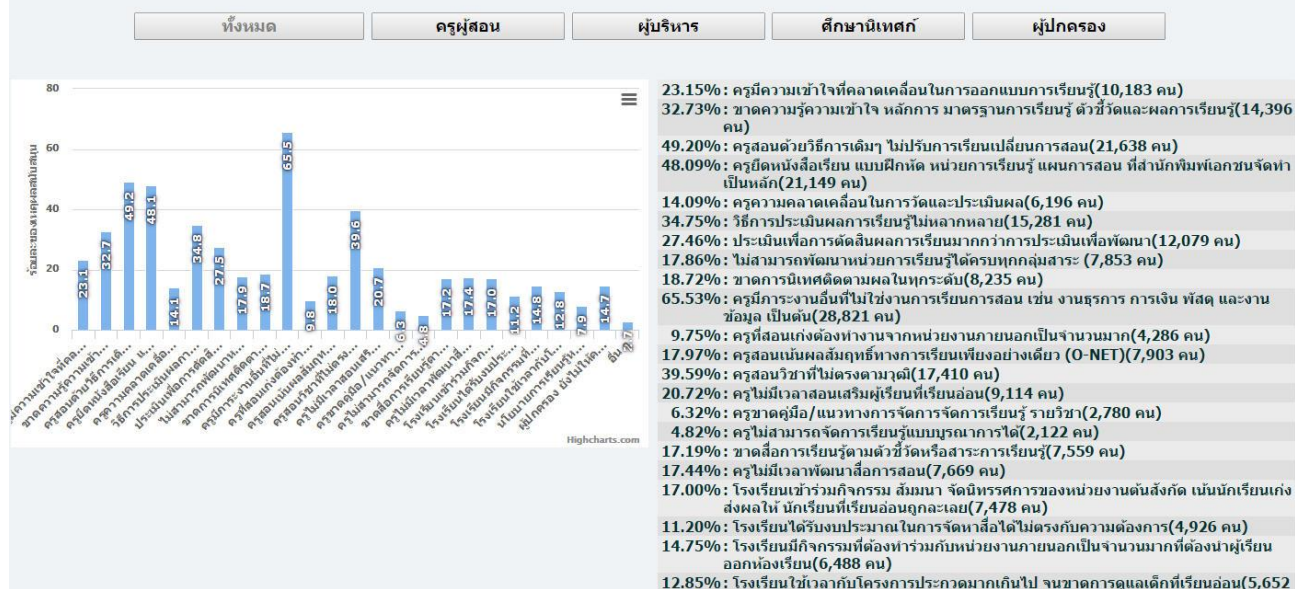

การจัดการเรียนรู้/เทคนิค/วิธีสอน รูปแบบใดที่ครูใช้มากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จำนวนผู้ตอบทั้งหมด 44,438 คน

ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มีอะไรบ้าง (ตอบได้ 5 ข้อ)

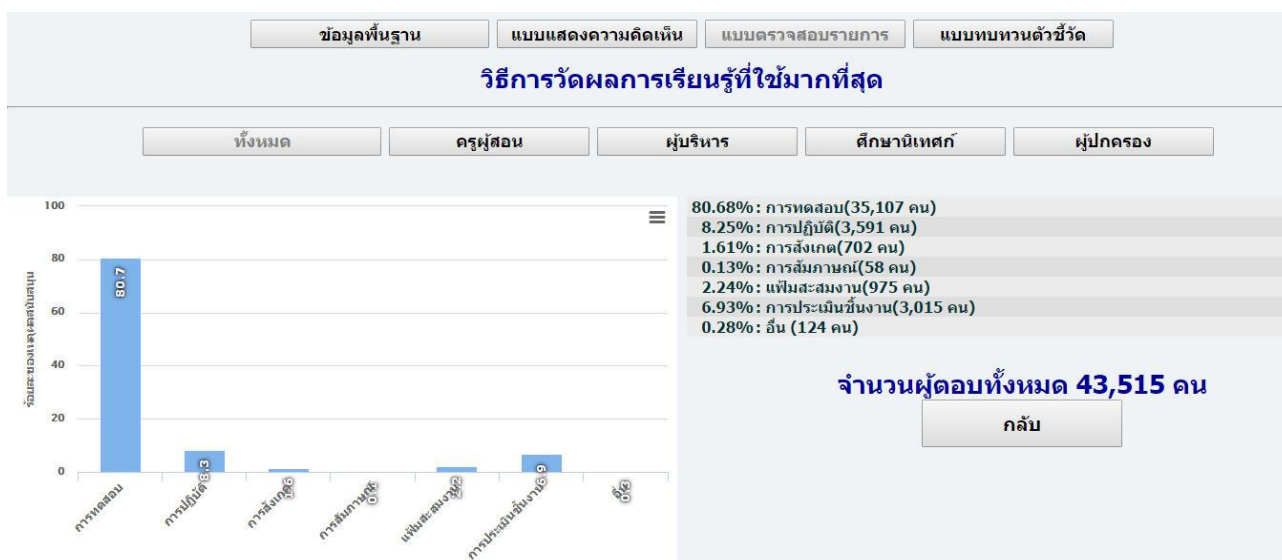
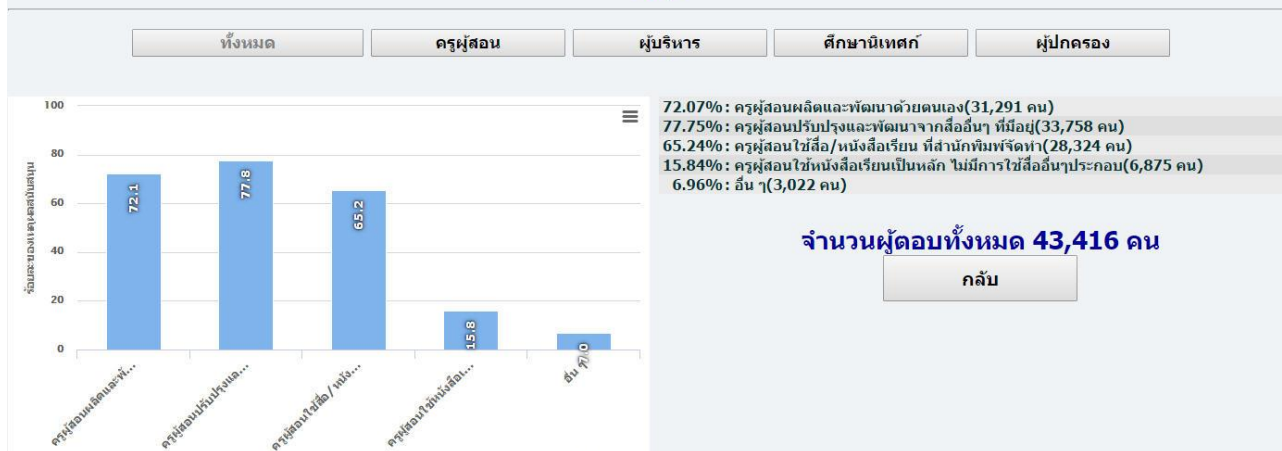
การใช้สื่อการเรียนรูในการจัดการเรียนรู้ท่านใช้สื่อจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

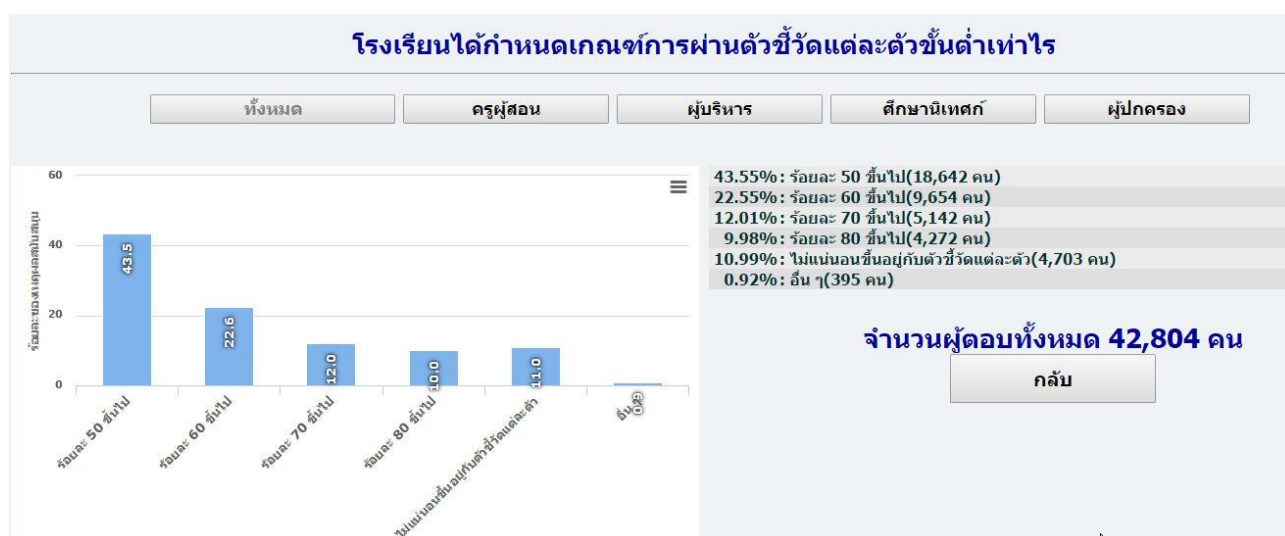
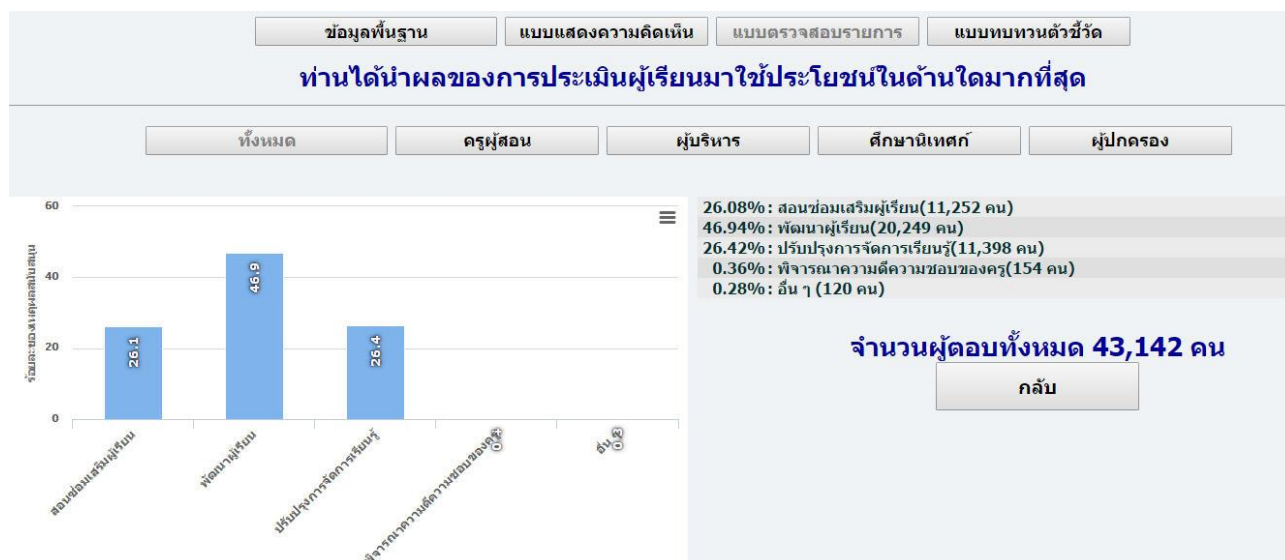

จำนวนผู้ตอบทั้งหมด 43,578 คน

กลับ

การจัดหาสื่อการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ท่านดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

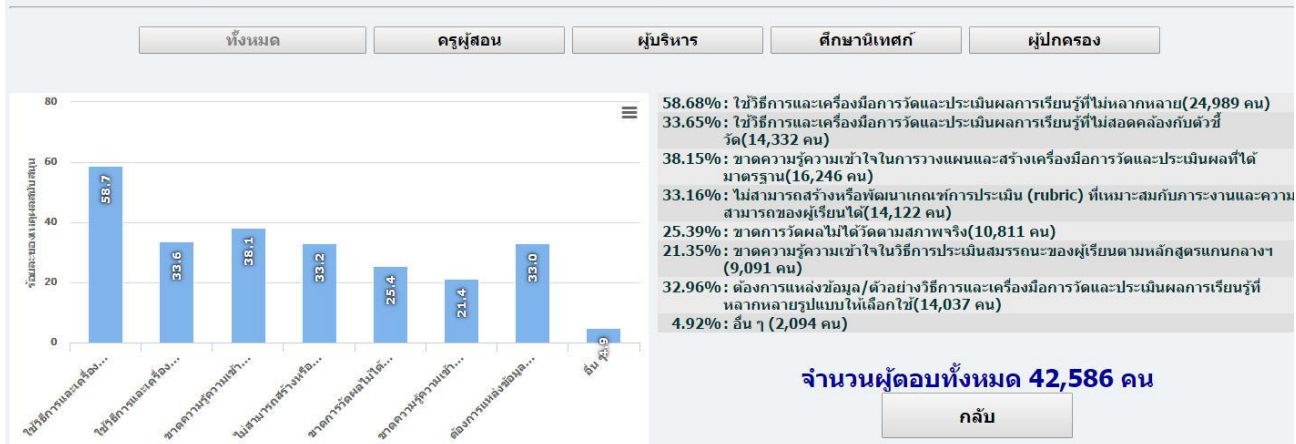

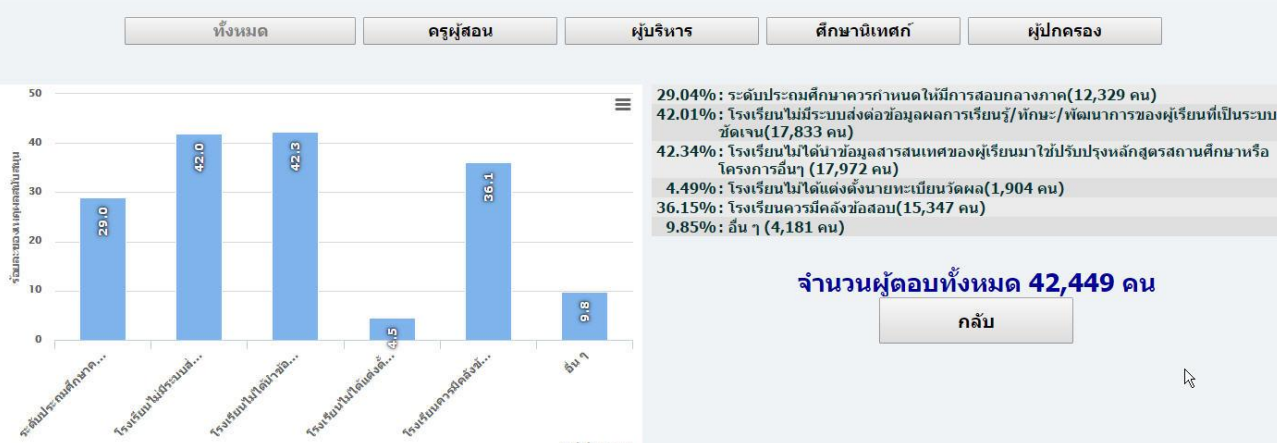
ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการกรอกเอกสารหลักฐานทางการศึกษา (บังคับแบบ: ปพ.1/ปพ.2/ ปพ.3)

ปัญหาที่พบในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ท่านพบมีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

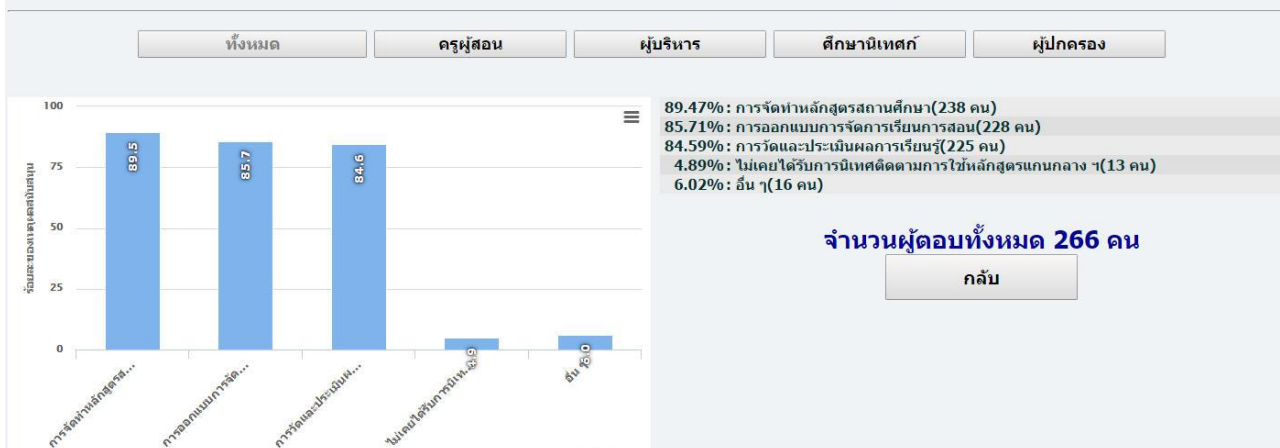
ท่านพบปัญหาและมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินระดับโรงเรียนอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ใดบ้างที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

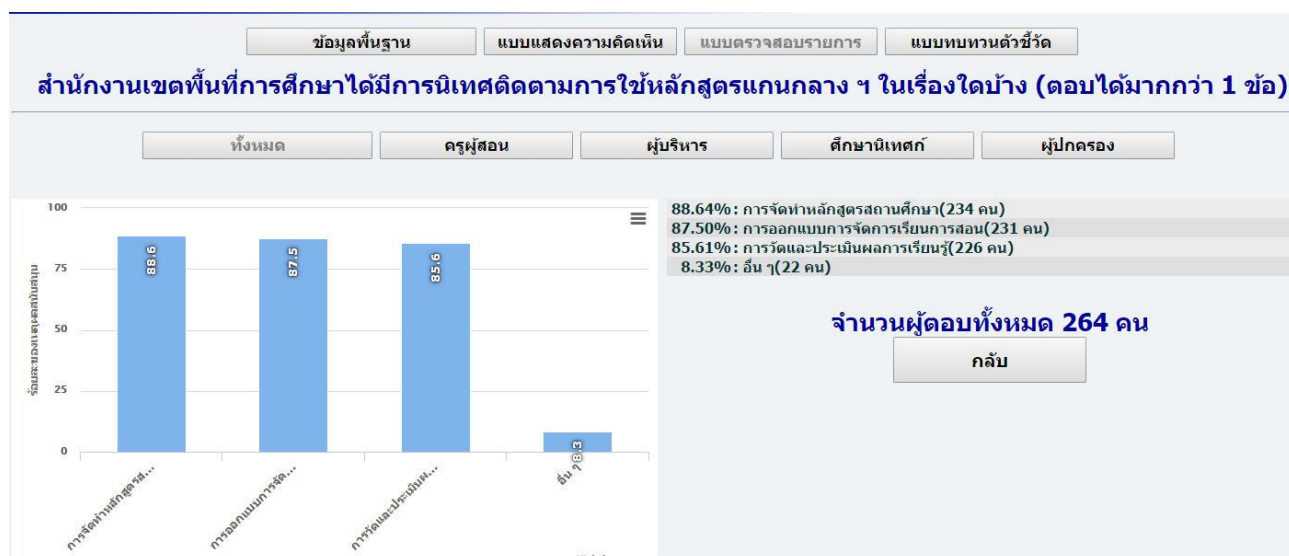

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรแกนกลาง ฯ ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การนิเทศติดตามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรของสถานศึกษามีความต่อเนื่องมากน้อยเพียงใด

ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร ที่พบ มีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

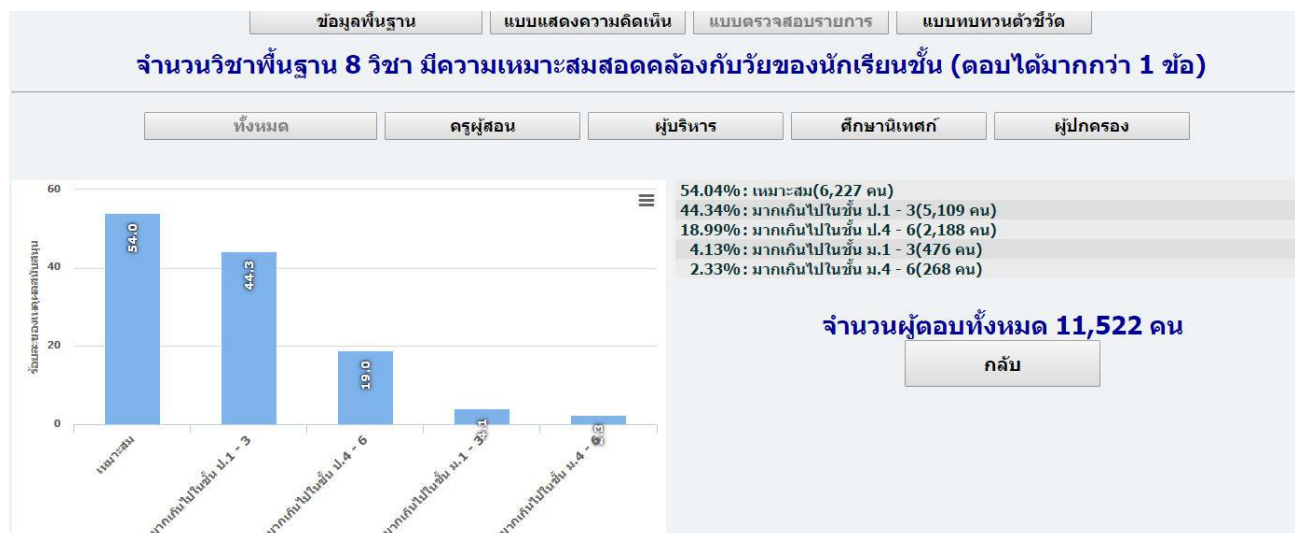
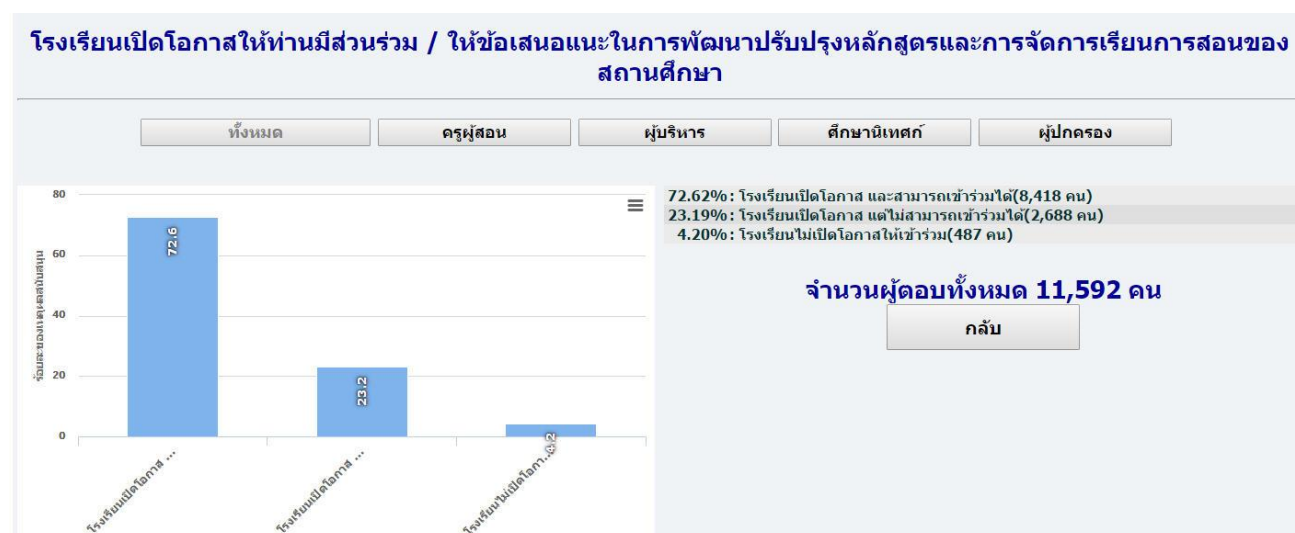
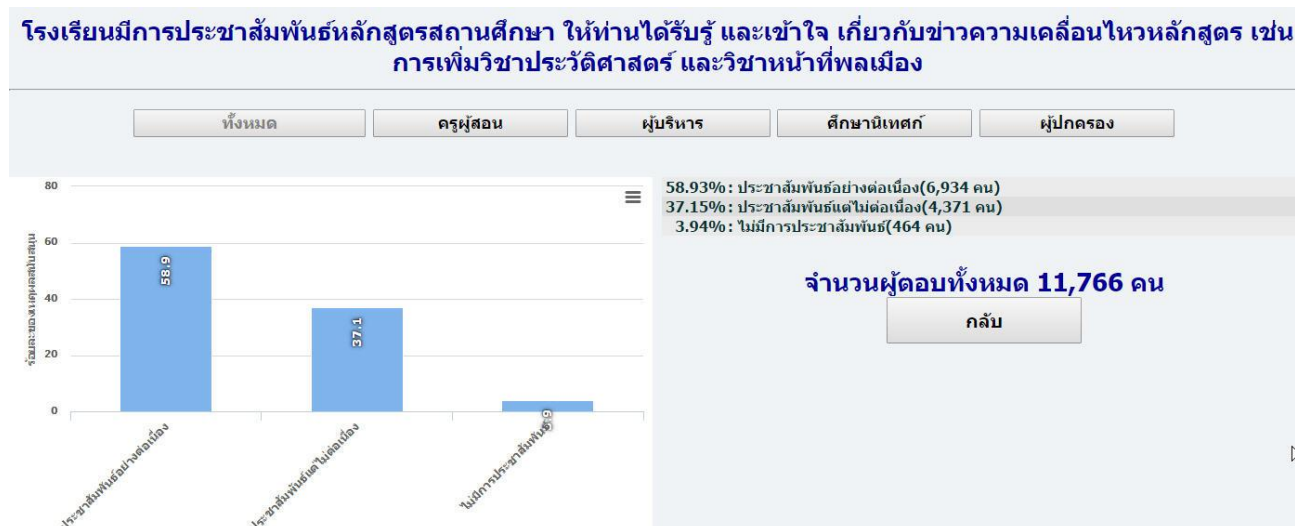

ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียน ที่พบมีอะไรบ้าง (ตอบได้ 3 ข้อ ที่เห็นว่าสำคัญที่สุด)

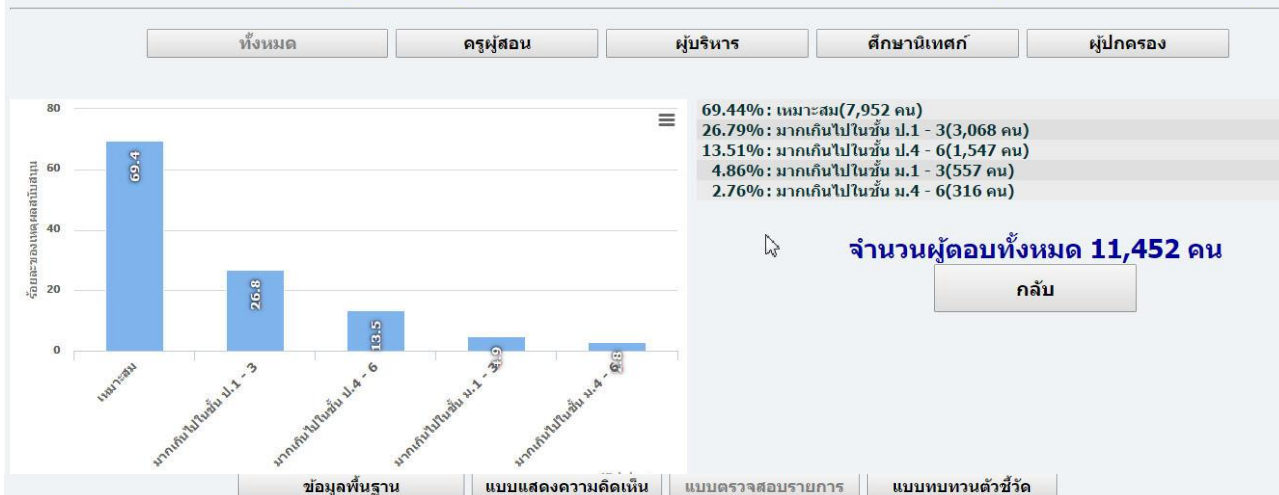

ภาคผนวก จ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ ไปสู่การปฏิบัติ
ของผู้ปกครองนักเรียน

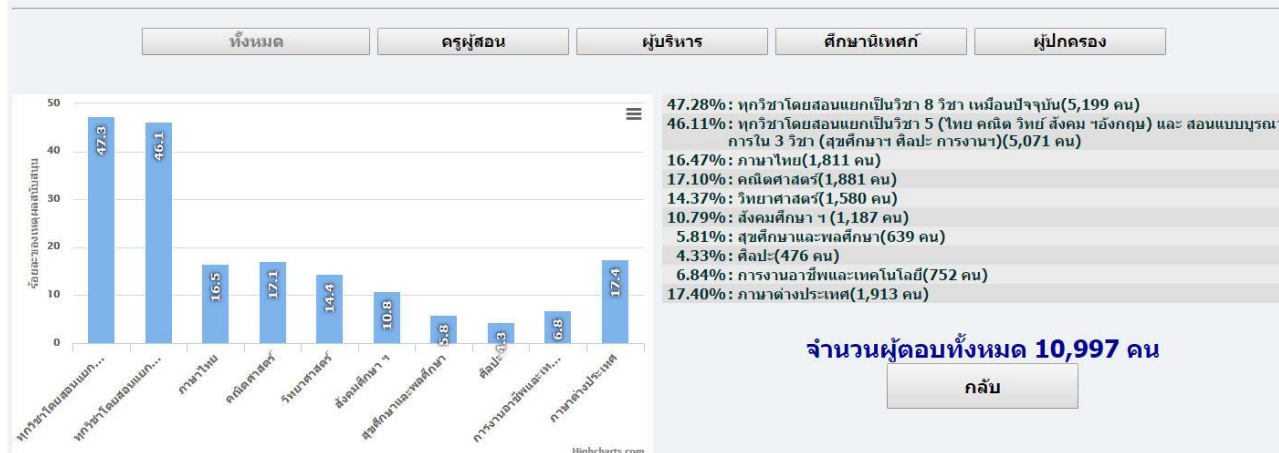
จำนวนวิชาเพิ่มเติม (วิชาเสริม) มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัยของนักเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

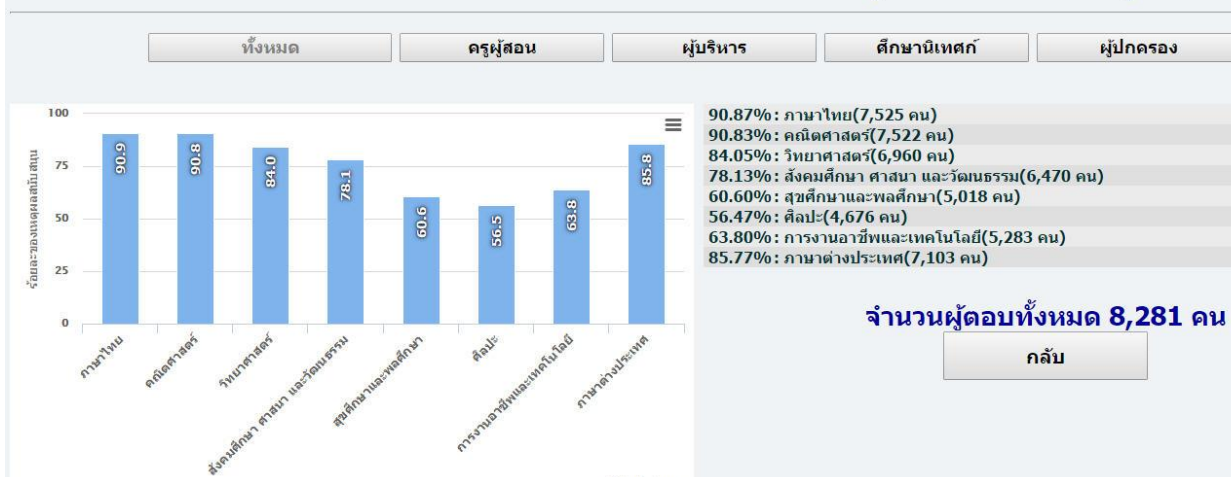
วิชาที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

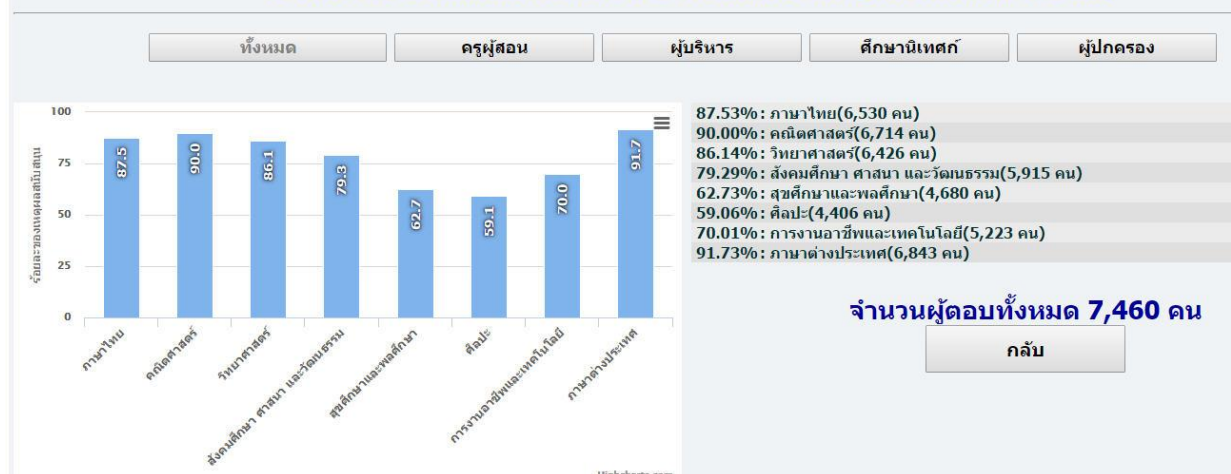
วิชาที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

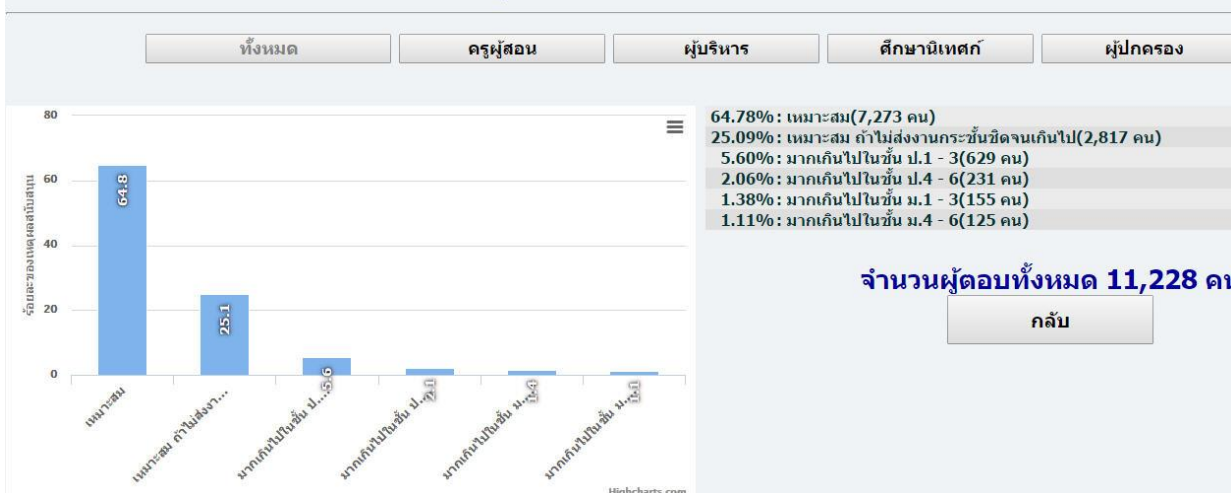
วิชาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำเป็นต้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

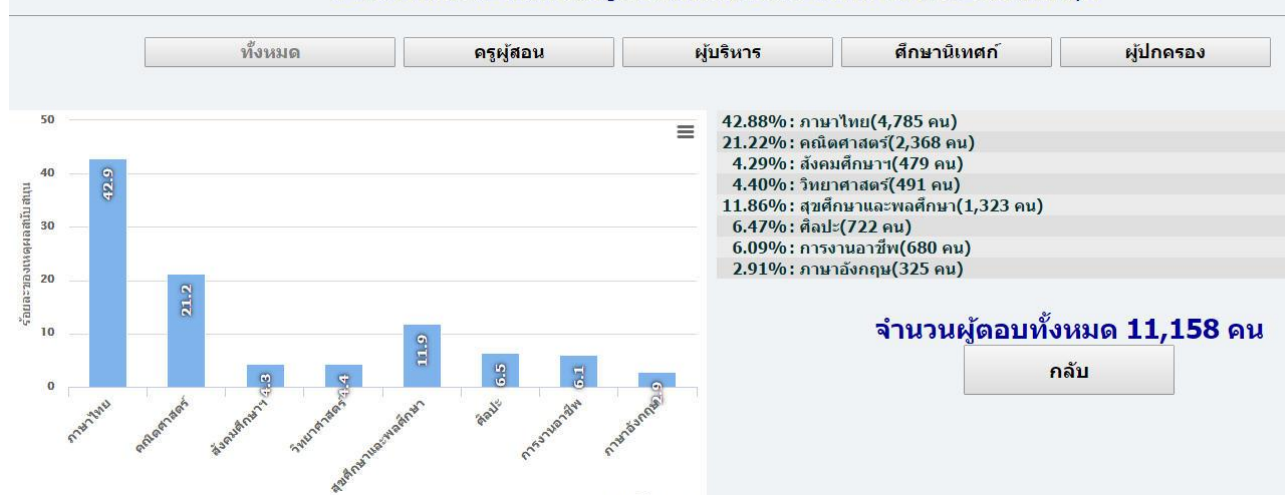
วิชาที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำเป็นต้องเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

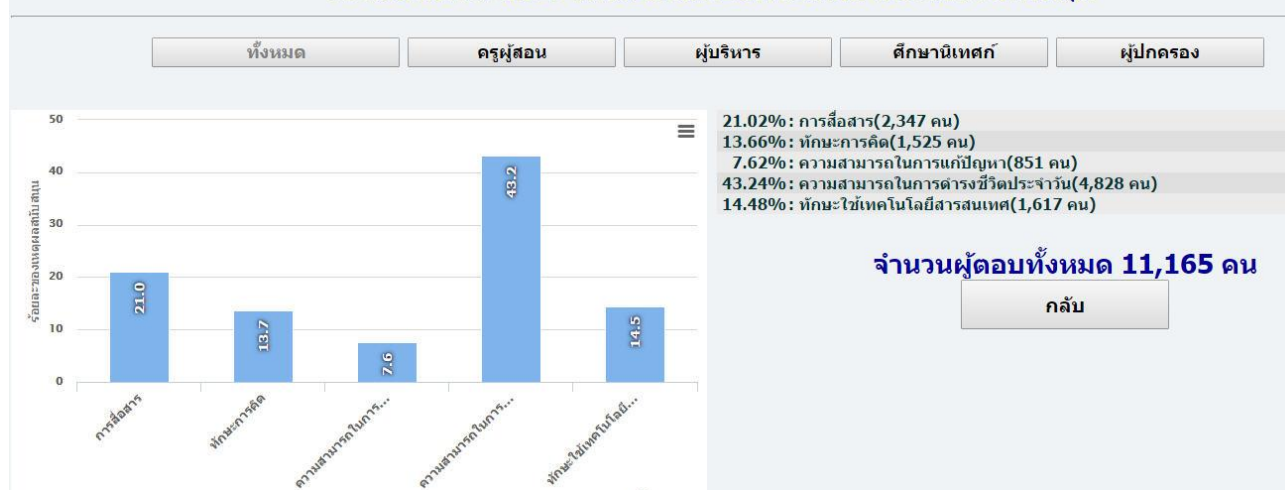
จำนวนการบ้านของครูที่มอบหมายให้นักเรียนมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงไร

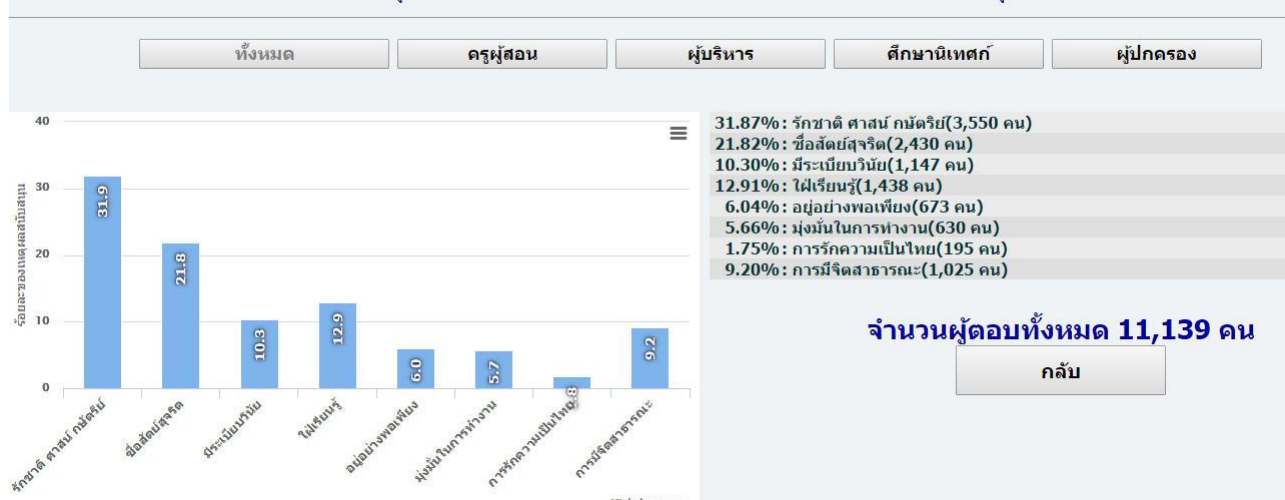
วิชาใดที่นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ เป็นที่น่าพึงพอใจมากที่สุด

ความสามารถ ทักษะ นักเรียนในข้อใดที่เป็นที่น่าพึงพอใจ มากที่สุด

คุณลักษณะนักเรียนในข้อใดเป็นที่น่าสนใจมากที่สุด

วิชาที่ใดบ้างที่จำเป็นต้องมีการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

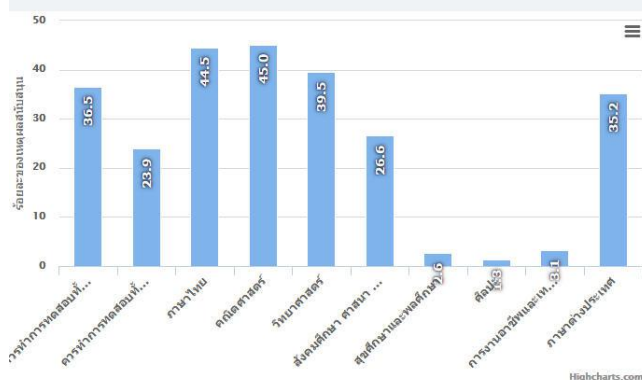
ทั้งหมด

ครูผู้สอน

ผู้บริหาร

ศึกษานิเทศก์

ผู้ปกครอง

36.47%: ควรทำการทดสอบทั้ง 8 วิชา (4,052 คน)
 23.88%: ควรทำการทดสอบทั้ง 8 วิชา แต่ สุขศึกษา ๑ และ ศิลปะ การงานอาชีพ ควรสอบด้วยกา
 ปฏิบัติจริง(2,653 คน)
 44.53%: ภาษาไทย(4,948 คน)
 45.05%: คณิตศาสตร์(5,006 คน)
 39.53%: วิทยาศาสตร์(4,393 คน)
 26.61%: สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม(2,957 คน)
 2.60%: สุขศึกษาและพลศึกษา(289 คน)
 1.27%: ศิลปะ(141 คน)
 3.15%: การงานอาชีพและเทคโนโลยี(350 คน)
 35.16%: ภาษาอังกฤษ(3,907 คน)

จำนวนผู้ตอบทั้งหมด 11,112 คน

กลับ

